

Zekki PRO

Nuorten hyvinvoinnin tilannekuva Pohde

8.1.2025

Joakim Zitting, YTM

Reija Paananen, FT. dos.

Henna Harju, YTM

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sisältö

1. Taustaa

- 3x10D-mittarit
- Tietoa aineistonkeruusta

2. Nuorten eli 14–17-vuotiaiden tulokset

- 14–17-vuotiaiden tulokset 3x10d-ulottuvuuksittain
- Pohteen lisäkysymykset – nuoret
- Yhteenveto nuorten tuloksista

3. 4.-7. Luokkalaisten eli 10–13-vuotiaiden tulokset

- 10–13-vuotiaiden tulokset 3x10d-ulottuvuuksittain
- Pohteen lisäkysymykset – 10–13-vuotiaat
- Yhteenveto 10–13-vuotiaiden tuloksista

4. 1.-3. Luokkalaisten eli 7–9-vuotiaiden tulokset

- 1.-3.luokkalaisten eli 7–9-vuotiaiden tulokset 3x10d-ulottuvuuksittain
- Yhteenveto 7–9-vuotiaiden tuloksista

5. Toimenpide-ehdotuksia ja jatkoaskeleita

MIKSI TILANNEKUVAA TARVITAAN?

- Lasten ja nuorten pahoinvointi on lisääntynyt.
- Lasten ja nuorten kanssa toimivilta ammattilaisilta ja päätöksentekijöiltä puuttuu ajan tasalla oleva tieto siitä, miten lapset ja nuoret kokevat oman hyvinvointinsa.
- Reaaliaikainen tieto toimenpiteiden vaikuttavuudesta ja tarjottujen palveluiden laadusta puuttuu.
- Kokonaiskuva on vaillinainen. Ilman yhteistä ja jaettua kokonaiskuvaa yhteisten toimenpiteiden suuntaaminen ei onnistu. Vain samanaikaisilla ja yhdensuuntaisilla toimilla voidaan saavuttaa vaikuttavuutta.
- => Ilman tietoa tiedolla johtaminen, päätöksenteko, resurssien suuntaaminen ja toiminnan kehittäminen ei onnistu.

Huomattavan suurella osalla arki takkuu – Nuorten palveluista puuttuu arjen tuki

2.2.2024 14:00 [KOULUTERVEYDENHUOLTO](#) [HYVINVOINTIALUEET](#) [SOTE](#)

Nuorten mielenterveys on kriisissä

Mieli Suomen mielenterveys ry:n toiminnanjohtaja ja Helsingin yliopiston alumni Sari Aalto-Matturi kantaa huolta nuorten kokeman pahoinvoinnin laajuudesta. Työssään hän haluaa löytää ratkaisuja nuorten auttamiseksi.

ZEKKIPROSSA KÄYTETÄÄN 3X10D-ELÄMÄNTILANNEMITTARIA

- Kaikki 3X10D-elämäntilannemittarin versiot perustuvat tutkimustietoon.
- Mahdollisimman yleinen elämäntilannetta kuvaava mittari
- Kokoa (kunkin vastaajaryhmän) keskeiset elämänalueet arvioitaviksi (holistisuus)
- 3X10D-elämäntilannemittari tuottaa todennetusti tietoa vastaajan todellisesta elämäntilanteesta ja tuen tarpeista.
- 3X10D-elämäntilannemittarit on kehitetty yhdessä kohderyhmän ja sen kanssa työskentelevien ammattilaisten kanssa.
 - Kunkin mittarin elämänalueet on määritelty yhdessä kohderyhmän kanssa
- Kaikissa versioissa sama asteikko nolasta kymmeneen
- Asteikkoa voidaan tiivistää liikennevalo-malliksi (0-5 / 6-7 / 8-10)
- Diak kumppaneineen tekee jatkuvasti ZekkiPron ja 3X10D-elämäntilannemittareiden tutkimus- ja kehittämistyötä.

7-9-
VUOTIAAT

englanti, pohjoissaame,
ruotsi, suomi

10-13-
VUOTIAAT

englanti, pohjoissaame,
ruotsi, suomi

14+ VUOTIAAT

Arabia, dari, englanti, espanja, farsi,
liettua, pohjoissaame, ruotsi, saksa,
selkosuomi, suomi, ukraina ja
venäjä

PERHEET

albania, arabia, englanti, pohjoissaame,
ranska, ruotsi, somali, sorani, suomi,
uzbekistan, venäjä ja viro

LASTENSUOJELU

englanti, ruotsi, suomi

PAIKALLINEN
SOSIAALINEN
HYVINVOINTI

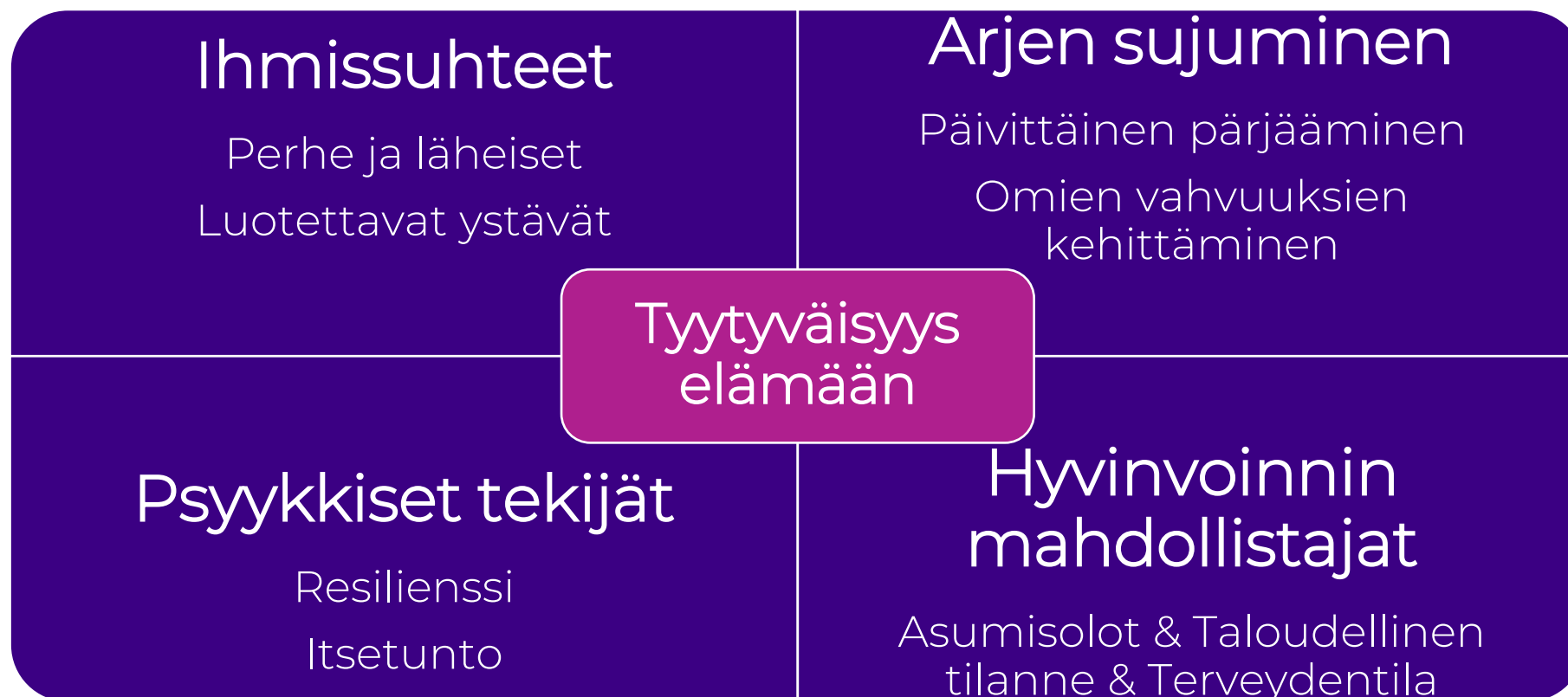
suomi

NUORTEN
OSALLISUUS JA
VAIKUTTAMINEN

suomi

MILLAISTA TIETOA POHTEEN ZEKKIPRO-KYSELY TUOTTAA

- Lasten ja nuorten kokemustietoa
- Yleiskuvan lasten ja nuorten elämäntilanteesta
- Lasten ja nuorten tyytyväisyyttä hyvinvoinnin kannalta tärkeisiin elämäalueisiin
- Nostaa esiin sekä ongelmat että vahvuudet.
- Antaa vertailtavaa numeraalista tietoa hyvinvoinnin tasosta. Mahdollistaa muutoksen seurannan.

AINEISTONKERUUN KUVAILUA JA TAUSTAA

- ZekkiPro-tilannekuva perustuu tarpeeseen saada tietoa Pohteen asukkaiden (tässä tapauksessa lasten ja nuorten) itsensä kokemasta hyvinvoinnista sekä niistä elämän osa-alueista, joita tulisi vahvistaa, jotta Pohteella voitaisiin voida hyvin.
- Tieto kerättiin Diakonia-ammattikorkeakoulun ZekkiPro-järjestelmän avulla kolmen eri ikäryhmän (7-9v, 10-13v, 14+) 3X10D-elämäntilannemittareita hyödyntäen; 1-3-luokkalaiset, 4-7-luokkalaiset ja 8-luokkalaisista ylöspäin
- Lisäksi 10-13-vuotiaiden sekä 14-17-vuotiaiden kyselyyn lisättiin kolme Pohteen toiveen mukaista kysymystä koskien fyysistä, psyykkistä tai vamman aiheuttamaa haittaa lasten ja nuorten arkeen.
- Tieto kerättiin lokakuun 2024 aikana oppilaitoksissa osana oppituntien työskentelyä
 - poikkeuksena 1-3-luokkalaiset, joita pyydettiin vastaamaan kotona tarvittaessa vanhempiansa avustamana
- Vastaajia yhteensä 25 352, kaikkiaan 28 Pohjois-Pohjanmaan kunnasta

POHTEEN ALUEEN VASTAAJAMÄÄRÄT

Ryhmä	Vastanneita	Tyttöjä %	Poikia %	Muunsukupuolisia %	Ei halua kertoa %
Nuoret / 14–17-vuotiaat	9 613	50,6 %	43,7 %	2,2 %	3,5 %
4.–7. luokkalaiset/ 10–13-vuotiaat	13 345	47 %	45,3 %	1,7 %	6 %
1.–3. luokkalaiset/ 7–9-vuotiaat	2 395	48,4 %	48,8 %	0,2 %	2,6 %

Ryhmä	Oppilaita	Vastaajia	Vastausprosentti*
Nuoret/ 14–17-vuotiaat - 8.-9. luokkalaiset - Lukion 1.-2. vuosi	16 375 - 11 170 - 5 192	9 116 * - 6 191 - 2 935	56% - 55,4% - 56,5%
4.–7. luokkalaiset/ 10–13-vuotiaat	21 239	13 345	63%
1.–3. luokkalaiset/ 7–9-vuotiaat	13 536	2 395	18%

KUNNITTAISET VASTAAJAMÄÄRÄT

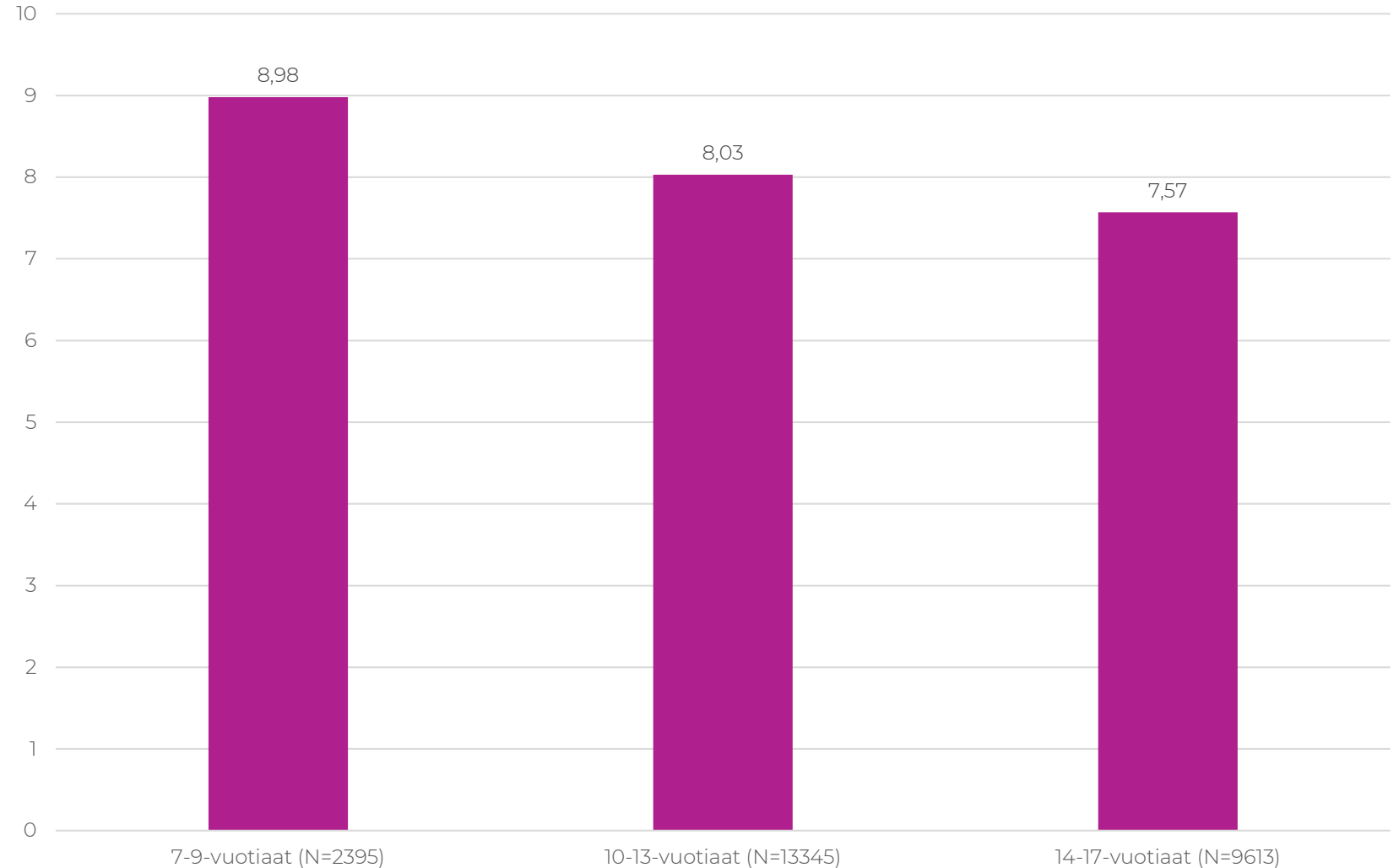

	7-9-vuotiaat	10-13-vuotiaat	14-17-vuotiaat	Yhteensä
Alavieska	28	121	54	203
Haapajärvi	55	267	165	487
Haapavesi	67	301	236	604
Hailuoto	11	37	23	71
Ii	41	246	266	553
Kalajoki	105	509	280	894
Kempele	178	971	661	1810
Kuusamo	31	377	390	798
Kärsämäki	18	109	72	199
Liminka	114	625	542	1281
Lumijoki		6	31	37
Merijärvi	64	80	25	169
Muhos		8	17	25
Nivala	80	399	375	854
Oulainen	91	357	215	663
Oulu	750	5248	3889	9887
Pudasjärvi	46	176	153	375
Pyhäjoki	22	123	89	234
Pyhäjärvi	25	176	135	336
Pyhäntä	32	96	75	203
Raahe	151	779	430	1360
Reisjärvi	23	16	65	104
Sievi	61	310	242	613
Siikajoki	56	257	184	497
Siikalatva	25	111	139	275
Taivalkoski	37	115	104	256
Tyrnävä	90	516	337	943
Utajärvi	15	134	74	223
Vaala	15	71	29	115
Ylivieska	164	804	315	1283
Kaikki yhteensä	2395	13345	9612	25352

TYTYVÄISYYS ELÄMÄÄN IKÄRYHMITTÄIN

3X10D-kysymykset sekä niiden sanamuodot ja vastausasteikot saattavat vaihdella ikäryhmittäin. Moni kysymys kuitenkin vertailukelpoinen ikäryhmittäin, esimerkiksi Pohteen kyselyn tuloksista:

- 7–9-vuotiaat: *"Tunnen, että kaikki asiat ovat elämässäni..."* (0 erittäin huonosti – 10 erittäin hyvin)
- 10–13-vuotiaat: *"Miten koet asioiden olevan elämässäsi tällä hetkellä?"* (0 erittäin huonosti – 10 erittäin hyvin)
- 14–17-vuotiaat: *"Kun ajattelet nykyhetkeä, niin kuinka tyytyväinen olet elämääsi kokonaisuutena?"* (0 erittäin tyytymätön – 10 erittäin tyytyväinen)

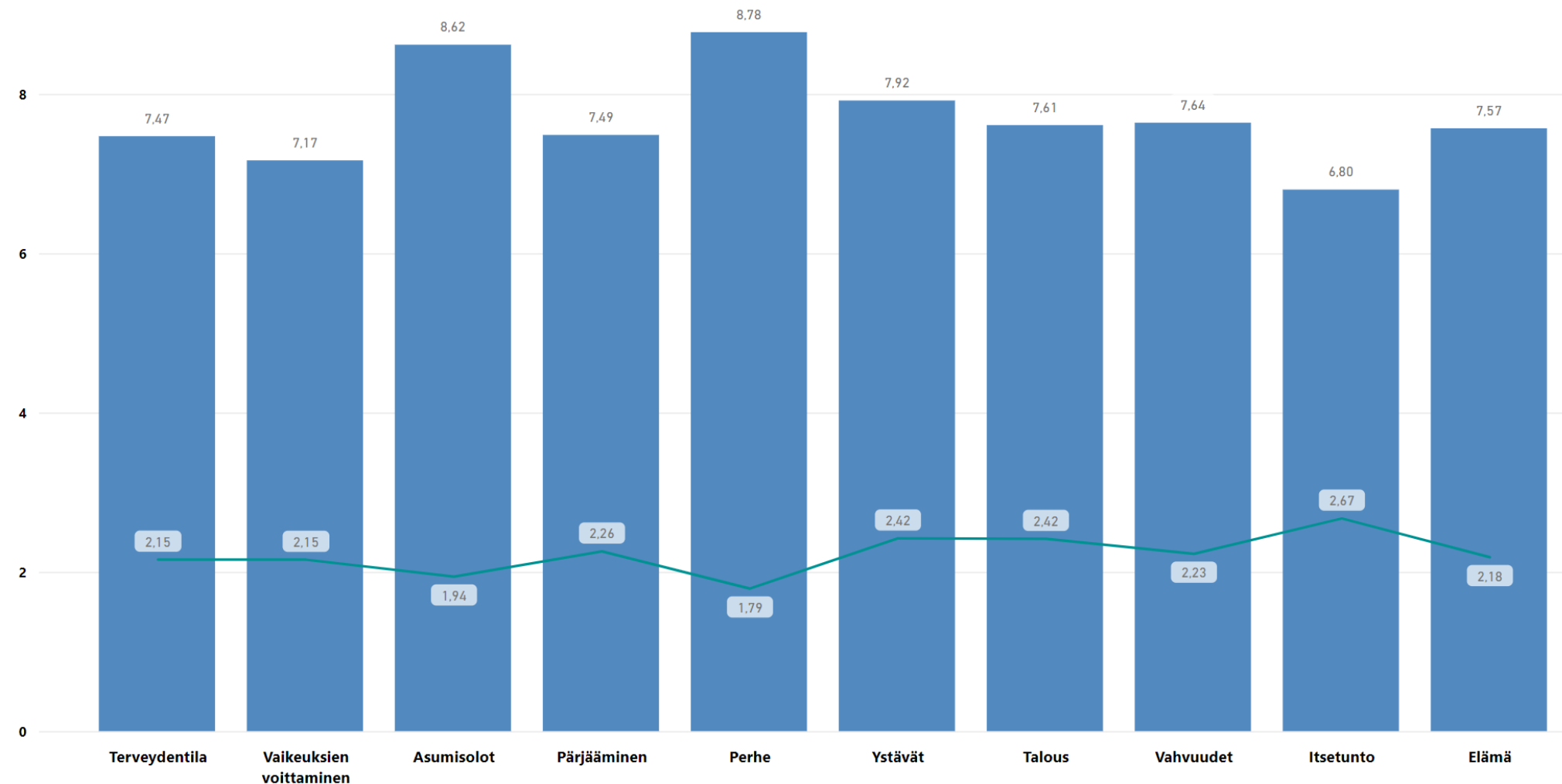

2. 14–17-VUOTIAIDEN TULOKSET

YHTEENVETO 3X10-TULOKSISTA - 14-17-VUOTIAAT

Huomioita:

Keskiarvo ja keskihajonta

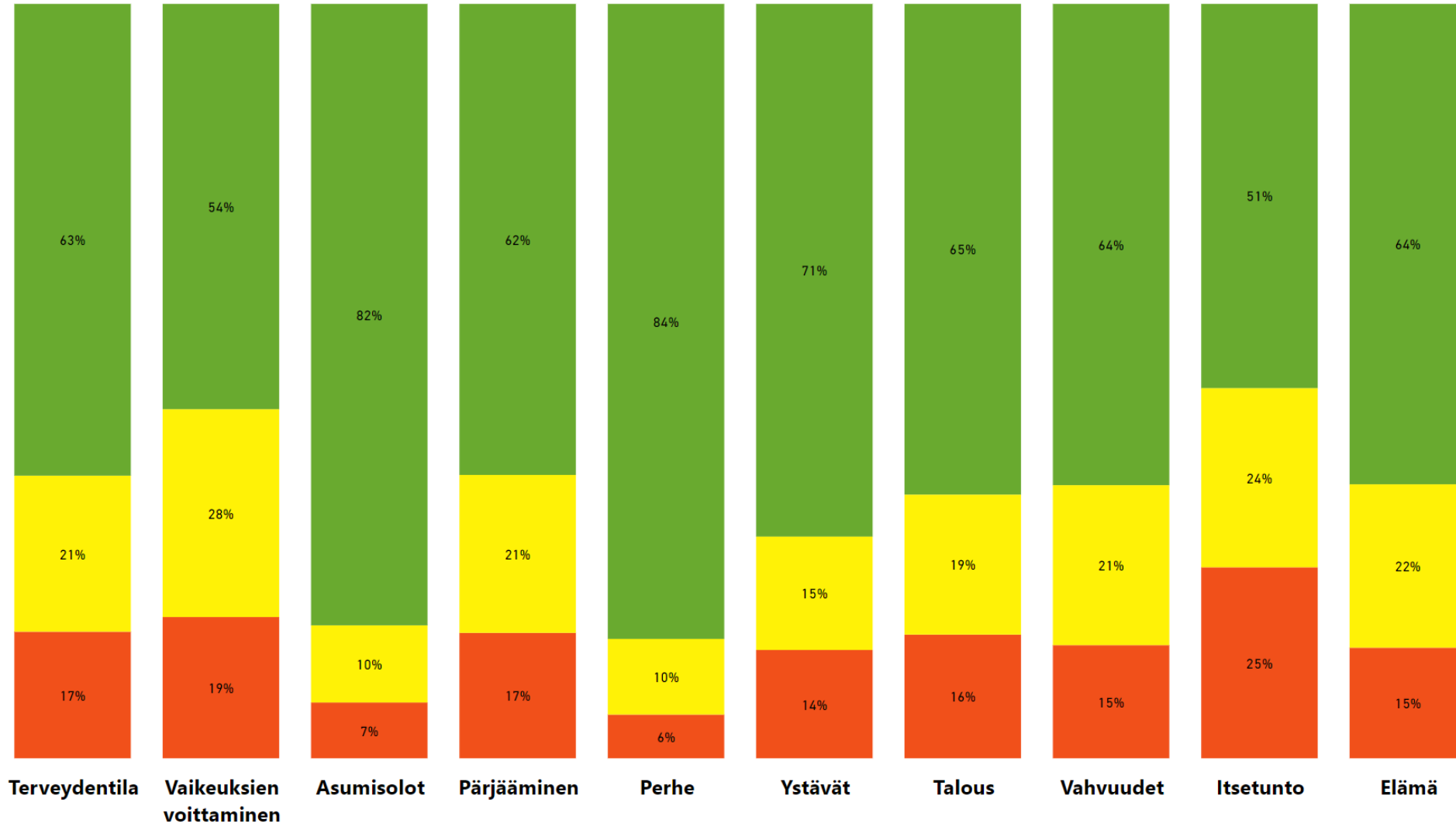

- Heikoimmat keskiarvot itsetunnon ja vaikeuksien voittamisen eli resilienssin ulottuvuuksilla
- Perheen ja asumisolojen suhteen tilanne selvästi valoisampi
- Ystävien ulottuvuudella korkea keskiarvo mutta keskihajontakin suuri
- Elämään tyytyväisyys verrattain hyvällä tasolla

YHTEENVETO 3X10D-TULOKSISTA - 14-17-VUOTIAAT

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

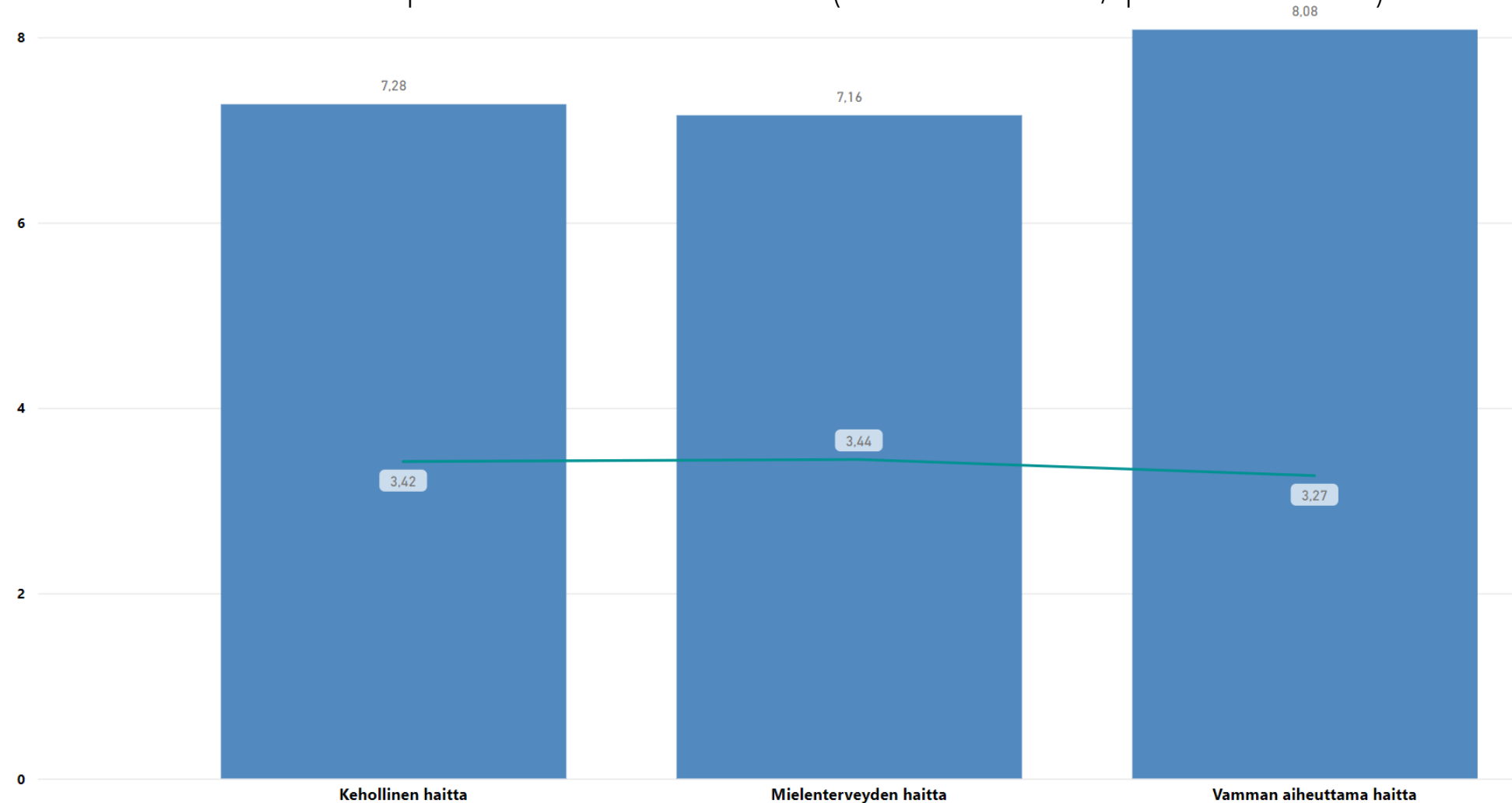
Huomioita:

- Itsetunnon ulottuvuudella joka neljäs vastaaja tyytymätön
- Resilienssin ulottuvuudella korostuu neutraalien suuri osuus
- Asumisoloihin ja perheeseen tyytyväisten osuus yli 80%
- Kolme viidestä tyytyväisiä terveiteensä ja pärjäämiseensä arjessa

YHTEENVETO POHTEEN LISÄKYSYMYSTEN TULOKSISTA - 14-17-VUOTIAAT

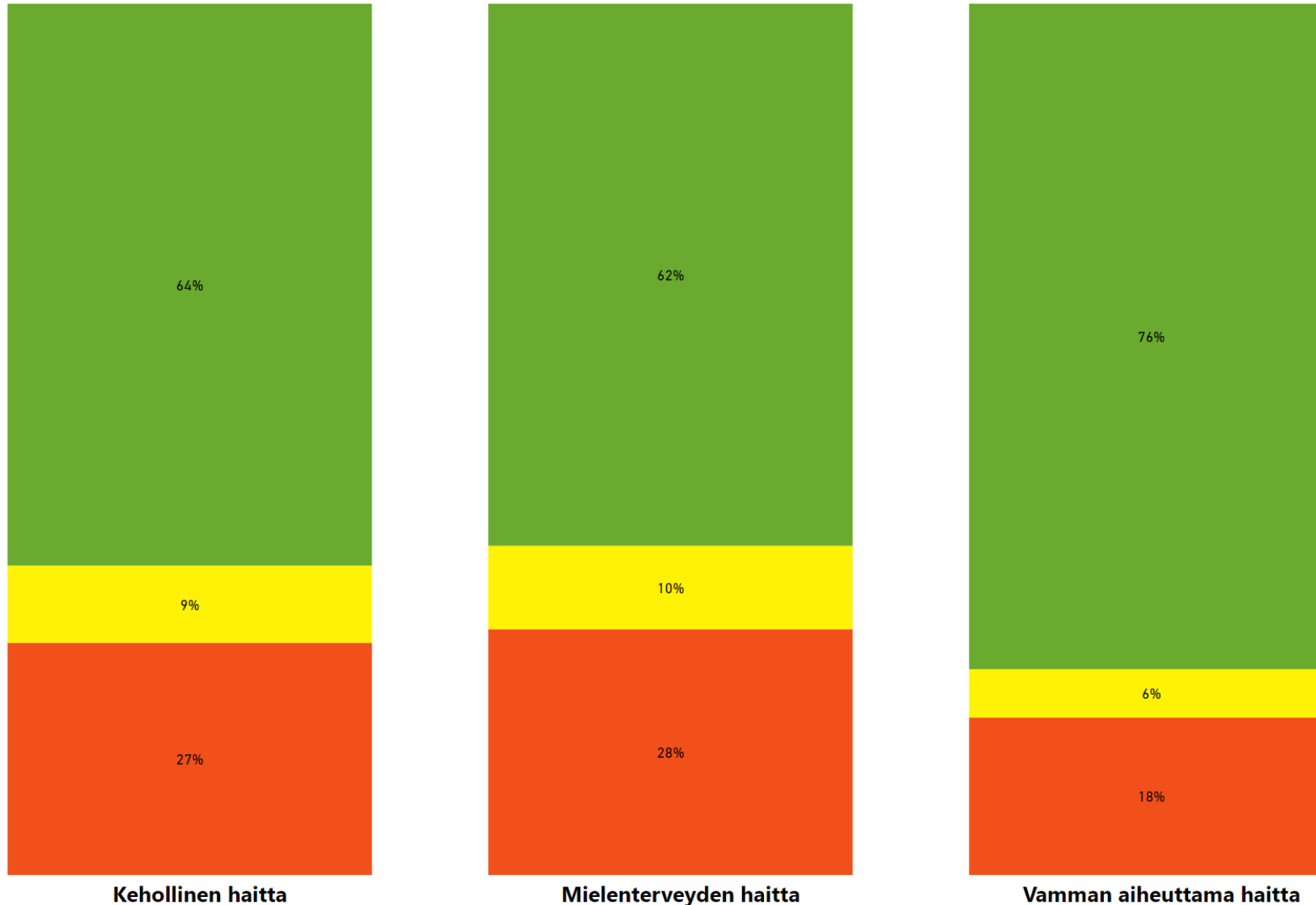
Kysymys: Arvioi sitä, haittaako joku *pitkäaikainen kehon sairaus tai oire /
pitkäaikainen mielen sairaus tai oire / pitkäaikainen vamma* elämääsi tai
päivittäisiä tekemisiäsi (ei koskaan = 0 / päivittäin = 10)

Keskiarvo ja keskihajonta

YHTEENVETO POHTEEN LISÄKYSYMYSTEN TULOKSISTA - 14-17-VUOTIAAT

● 0 - 5: Päivittäin - usein ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Ei lainkaan

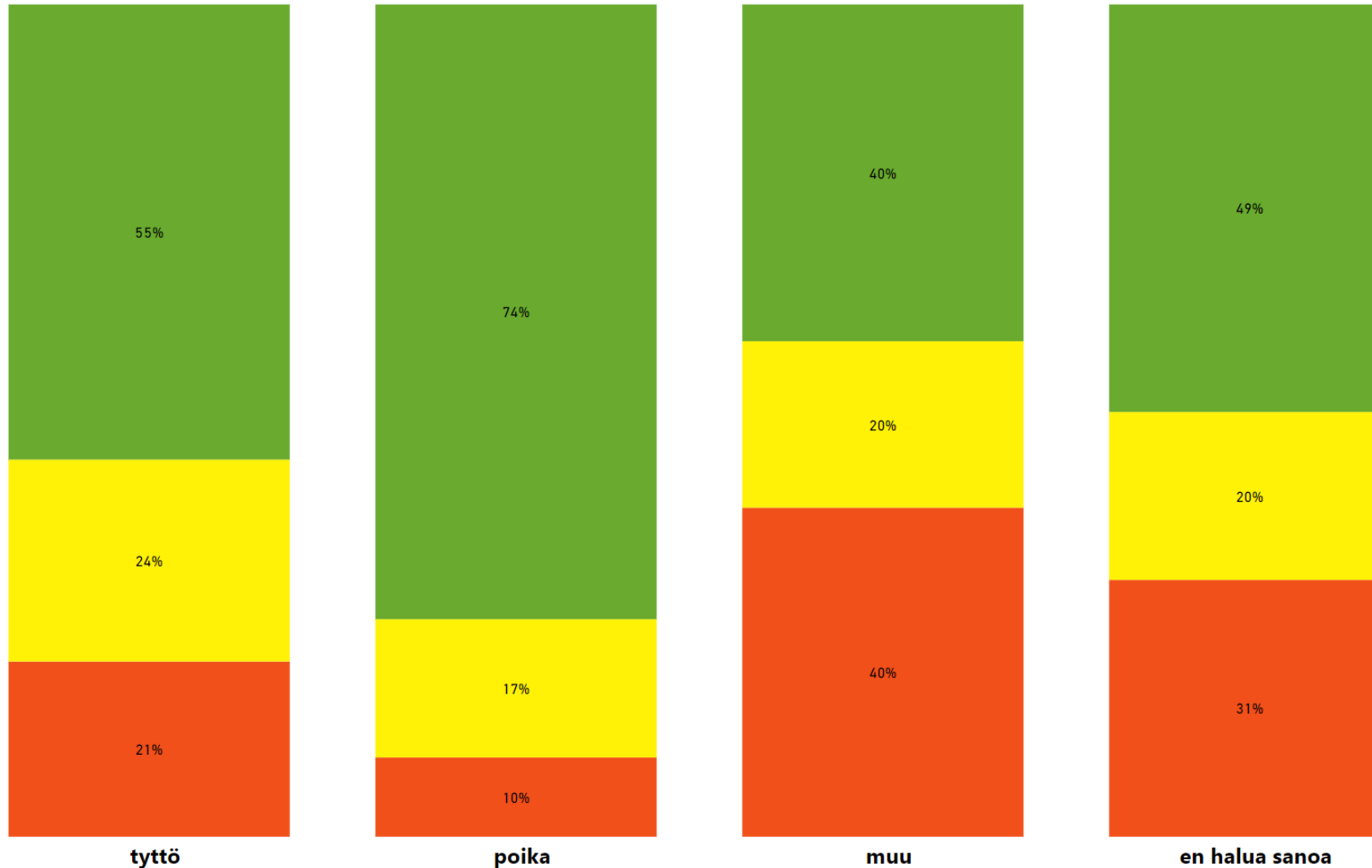
- Noin 30 % kokee, että arkea ja elämää hankaloittaa pitkäaikainen fyysinen tai psyykinen oireilu tai sairaus
- Noin viidesosalla vamma haittaa arkea ja elämää

14–17-VUOTIAIDEN TULOKSET 3X10D-ULOTTUVUUKSITTAIN

TERVEYDENTILA – 14–17-VUOTIAAT

Kun ajattelet nykyhetkeä, niin kuinka tyytyväinen olet terveydentilaasi?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Koetulla terveydellä tarkoitetaan henkilön ilmaisemaa kokemusta omasta yleisestä terveydentilastaan. Koettu terveys ennustaa esimerkiksi, toimintakykyä ja terveystalvelujen käyttöä väestössä (THL).

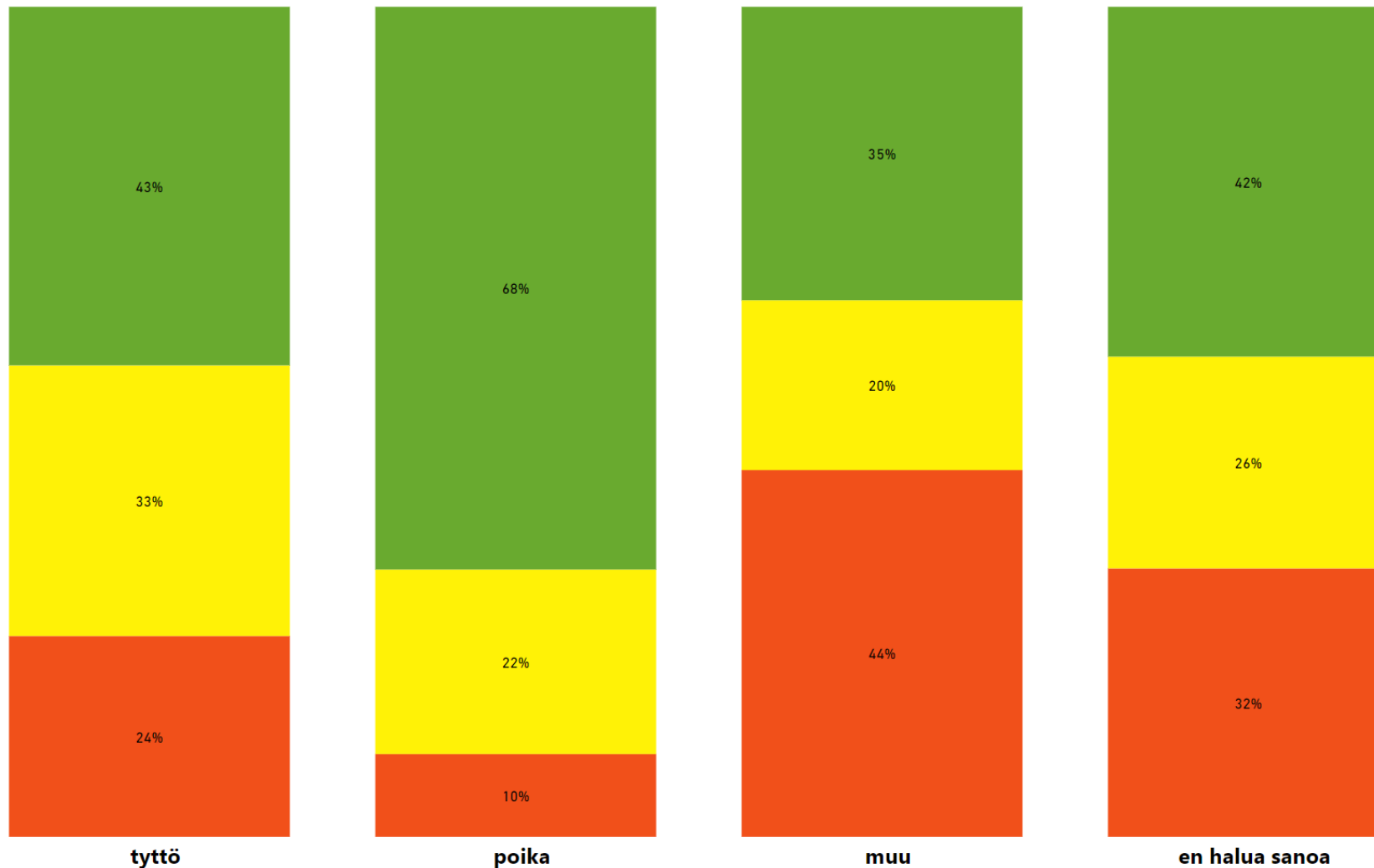
Huomioita:

- Sukupuolten väliset erot hyvin suuria
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevilla tyytyväisten ja tyytymättömien osuudet yhtä suuret
- Pojista kolme neljäsosaa tyytyväisiä koettuun terveyteen, tytöistä reilu puolet

RESILIENSSI – 14–17-VUOTIAAT

Kun ajattelet nykyhetkeä, niin kuinka tyytyväinen olet kykyysi voittaa elämässä eteen tulevia vaikeuksia?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Resilienssi on psyykkistä selviytymiskykyä ja joustavuutta. Se on olennainen osa mielenterveyttä. Resilientti ihminen tai yhteisö pärjää arjen haasteista, stressistä tai muutoksista huolimatta. (Mieli ry)

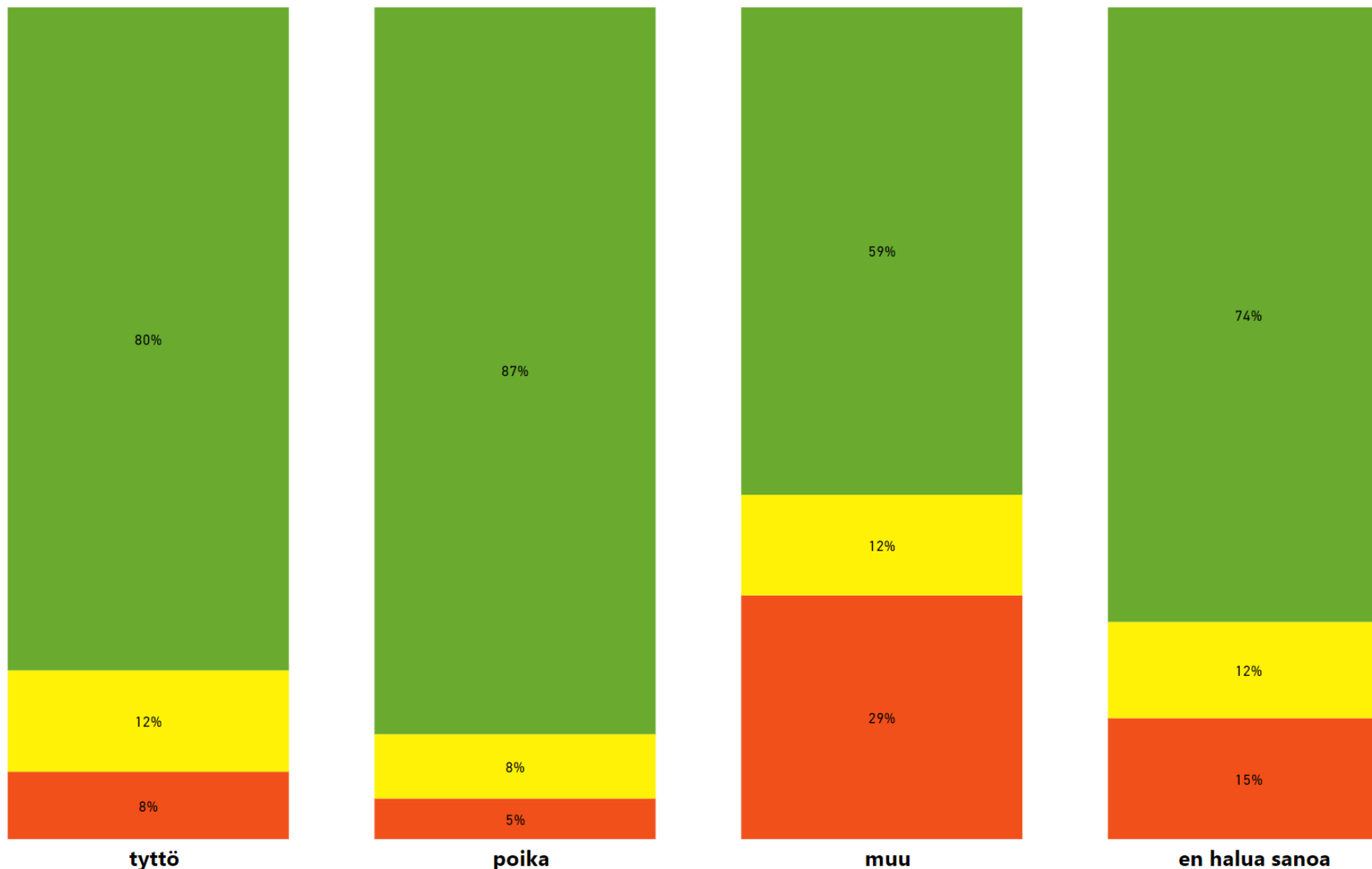
Huomioita:

- Sukupuolten väliset erot erittäin suuret
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista vain joka kolmas tyytyväinen kykyynsä voittaa vaikeuksia.
- Tytöistä neljäsosa tyytymättömiä ja neutraalien osuus suuri

ASUMISOLOT – 14–17-VUOTIAAT

Kun ajattelet nykyhetkeä, niin kuinka tyytyväinen olet asumisoloihisi?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Asumistilanne vaikuttaa monella tavalla hyvinvointiin. Hyvinvointia edistää, kun koti on mieleinen ja sen ilmapiiri hyvä, Asumisympäristön viihtyisyys ja turvallisuus edistävät koettua hyvinvointia.

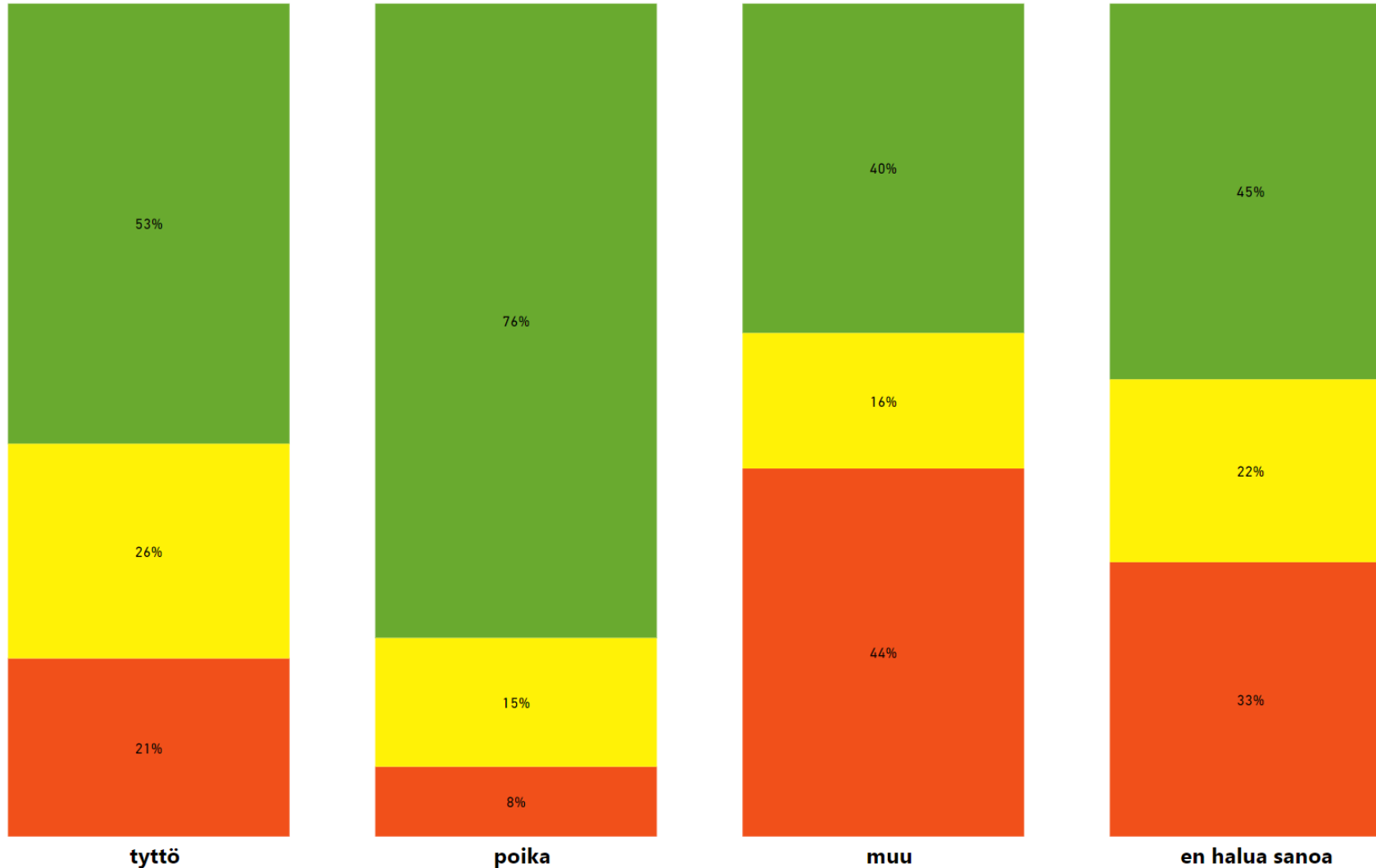
Huomioita:

- Asumisoloihin tyytyväisten osuuksissa tyttöjen ja poikien välillä vain pieni ero
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista melkein kolmasosa tyytymättömiä asumisoloihinsa.

ARJEN SUJUMINEN – 14–17-VUOTIAAT

Kun ajattelet nykyhetkeä, niin kuinka tyytyväinen olet päivittäiseen pärjäämiseesi?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Hyvinvointia lisää, jos arki rullaa ja päivissä on sopivasti mielekästä tekemistä. Arjen sujumista auttaa oikea ravinto, riittävä uni, liikkuminen ja toisten ihmisten tapaaminen. Jos arki takkuu ja elämänhallinta ontuu, vaikutukset näkyvät hyvinvoinnin heikentymisenä.

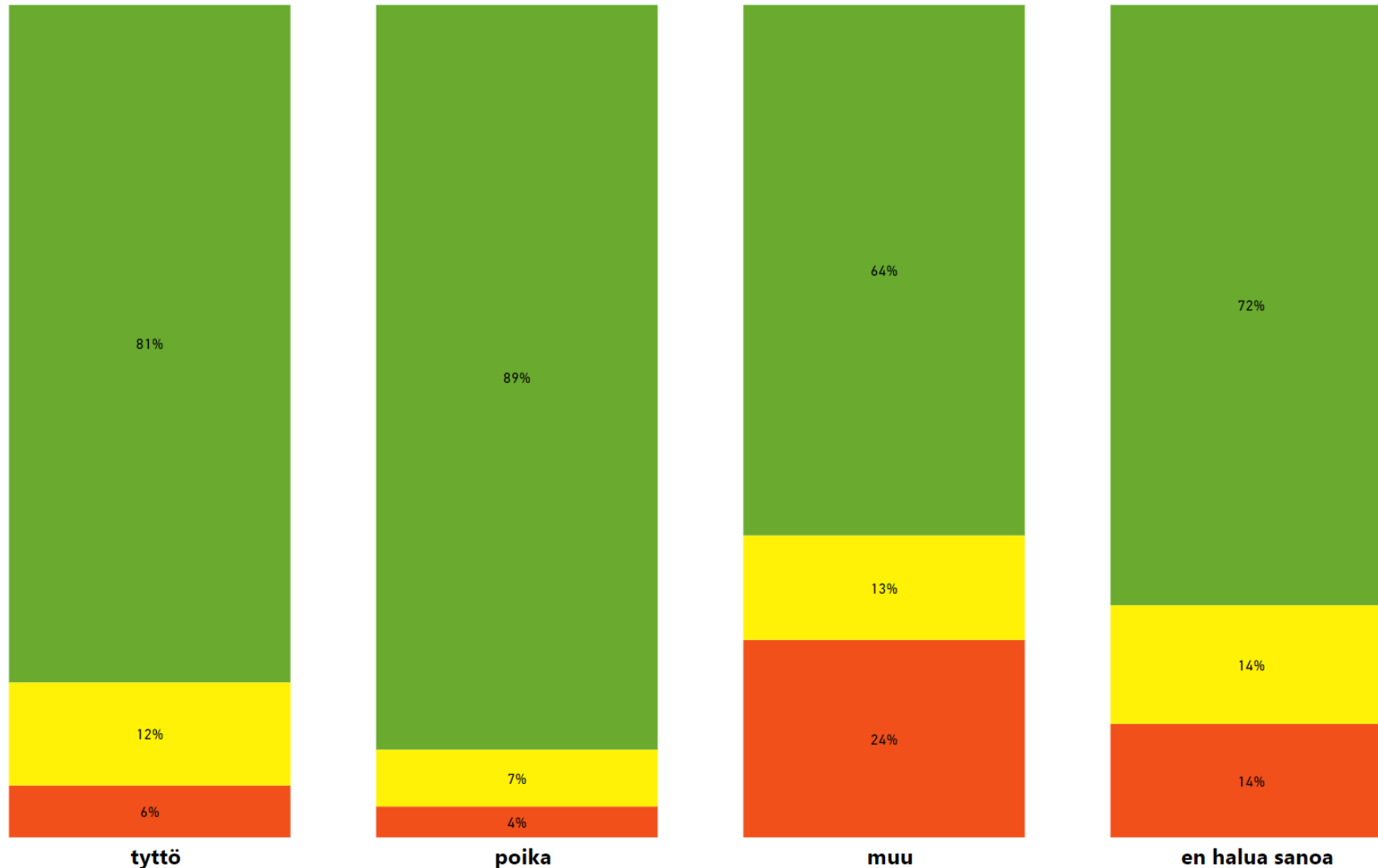
Huomioita:

- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista enemmistö tyytymättömiä arjen sujumiseen
- Tytöistä vain hieman yli puolet tyytyväisiä arjen sujumiseen, pojista 3/4

PERHE – 14–17-VUOTIAAT

Kun ajattelet nykyhetkeä, niin kuinka tyytyväinen olet perheeseesi ja läheisiisi?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Voidaksemme hyvin, on tärkeää, että tulemme kohdatuksi, nähdyksi ja kuulluksi sellaisina kuin olemme. Perhe ja läheiset luovat turvaa ja on tärkeää, että meillä on ympärillämme ihmisiä, joiden kanssa voimme jakaa asioita ja kokea yhteenkuuluvuuden tunnetta.

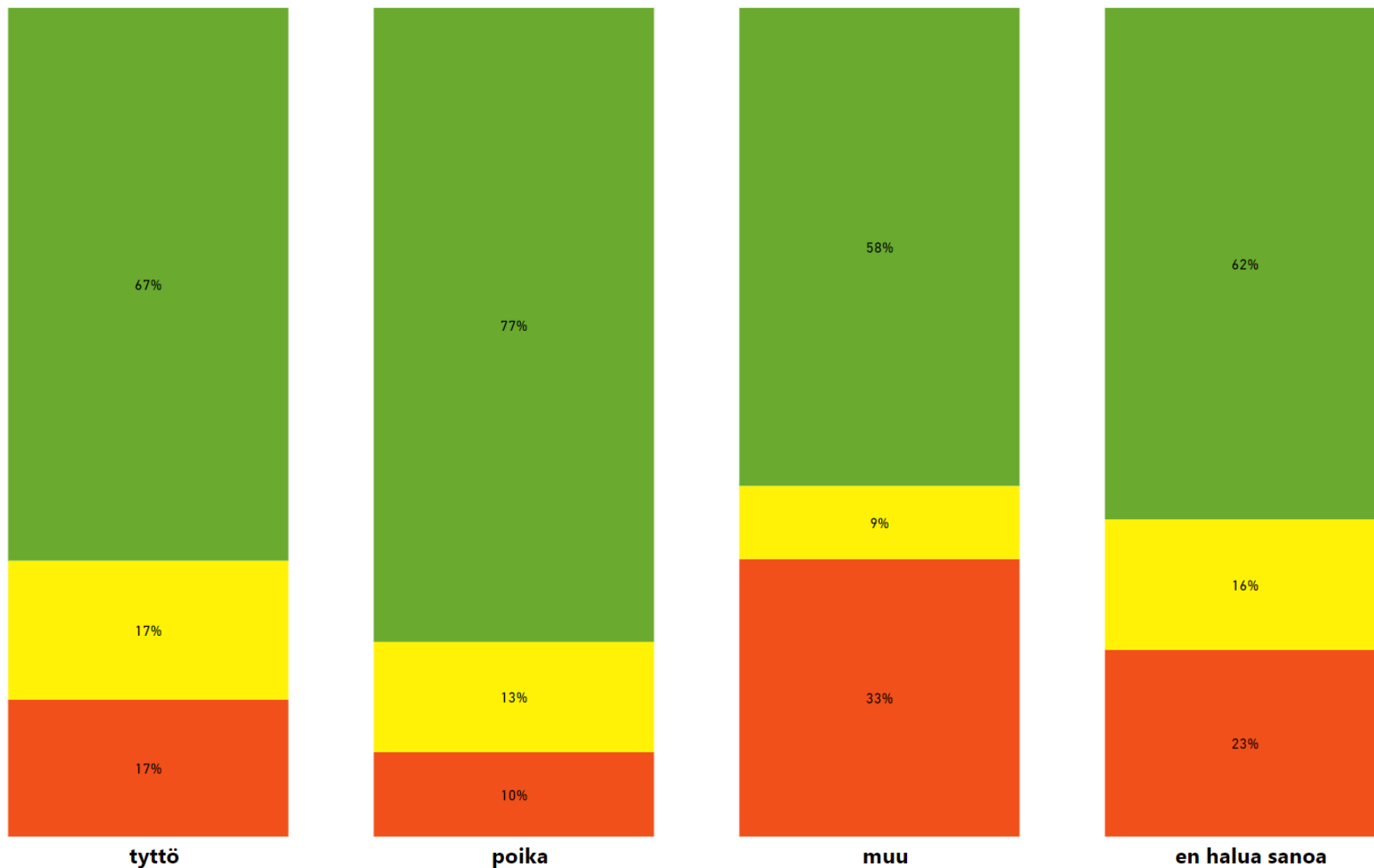
Huomioita:

- Valtaosa nuorista on tyytyväisiä perheeseensä
- Tyttöjen ja poikien väliset erot pienet
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista joka neljäs tyytymätön perheeseen

YSTÄVÄT – 14–17-VUOTIAAT

Kun ajattelet nykyhetkeä, niin kuinka tyytyväinen olet luotettavien ystävien määrään?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Sosiaaliset suhteet luovat hyvinvointia. On tärkeää, että tulemme kohdatuksi, nähdyksi ja kuulluksi sellaisina kuin olemme. Läheisten ystävien kanssa voi kokea yhteenkuuluvuutta. Ystävyys-suhteiden merkitys hyvinvoinnille korostuu nuoruudessa.

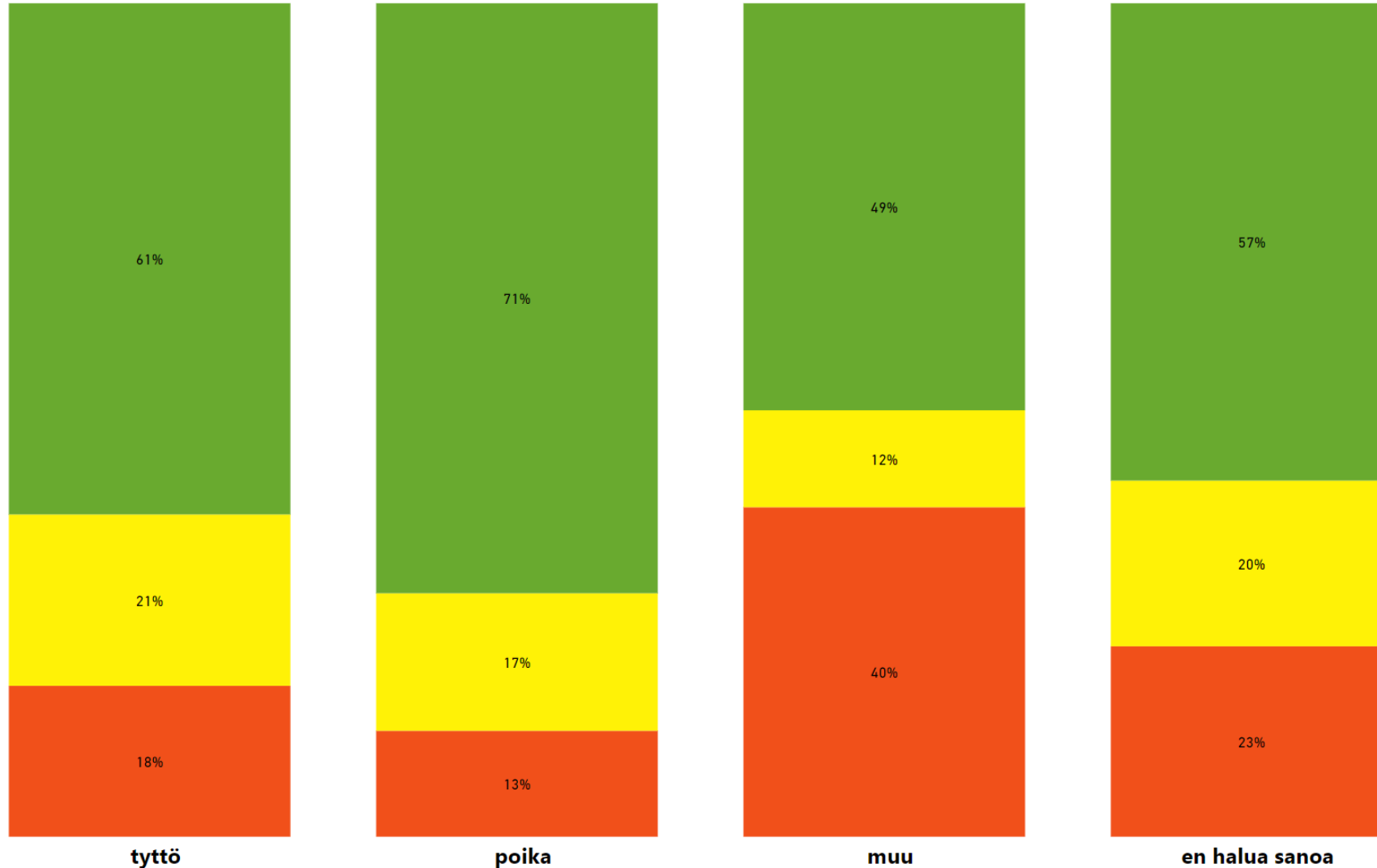
Huomioita:

- Tytöistä kaksi kolmasosaa tyytyväisiä ystävien määrään, pojista $\frac{3}{4}$.
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista joka kolmas tyytymätön luotettavien ystävien määrään.

TALOUS – 14–17-VUOTIAAT

Kun ajattelet nykyhetkeä, niin kuinka tyytyväinen olet taloudelliseen tilanteeseesi?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Kunnossa olevat talousasiat mahdollistavat hyvinvointia. Rahahuolet voivat kapeuttaa ajattelua, harrastusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä omien mahdollisuuksien näkemistä.

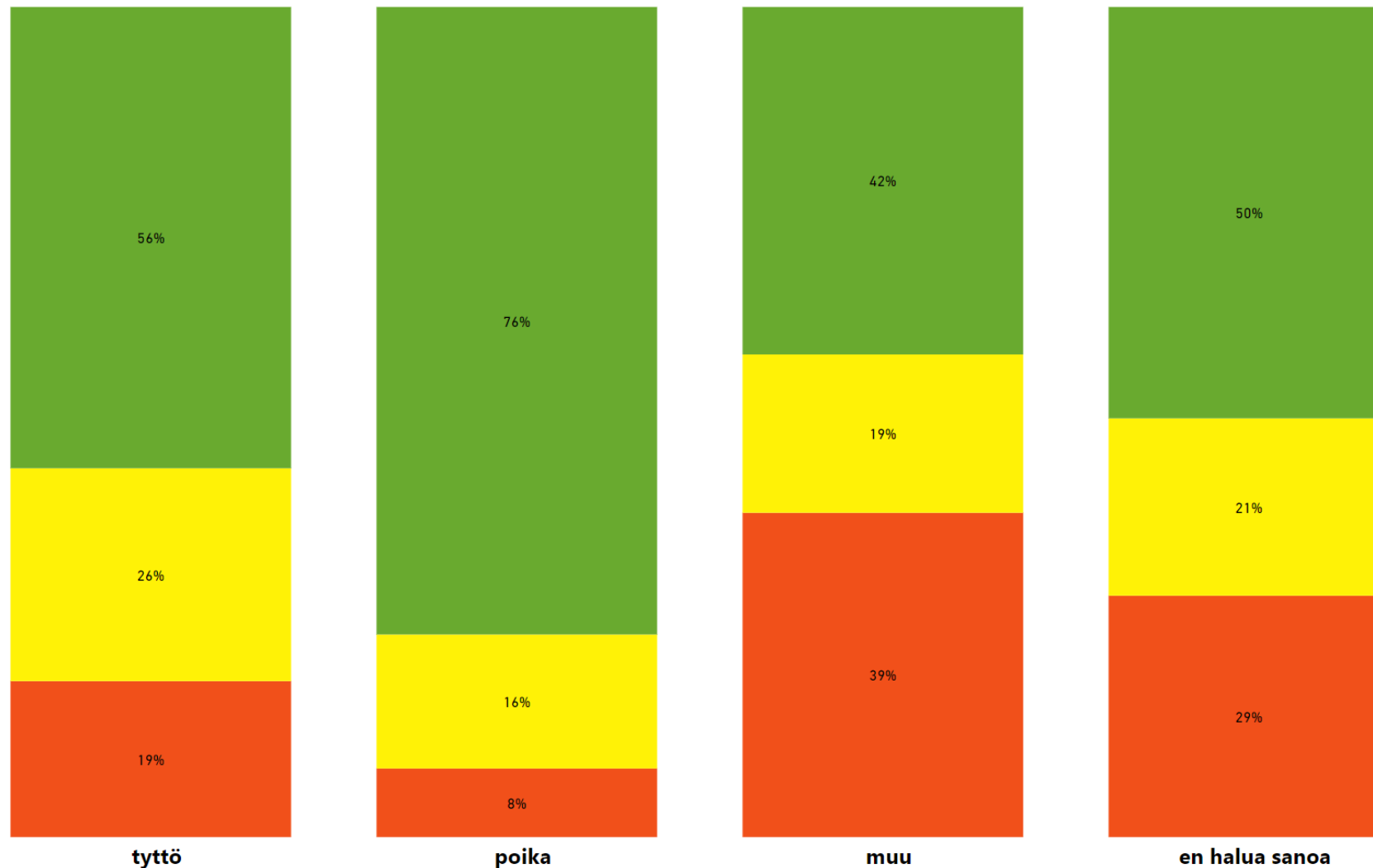
Huomioita:

- Taloudelliseen tilanteeseen tyytyväisten nuorten osuus kohtuullisen suuri
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista noin puolet tyytyväisiä talouteensa, neutraalien osuus verrattain pieni
- Tytöistä noin viidesosa tyytymättömiä, ja viidesosa neutraaleja

HARRASTAMINEN – 14–17-VUOTIAAT

Kun ajattelet nykyhetkeä, niin kuinka tyytyväinen olet omien vahvuuksiesi kehittämiseen (esim. harrastamalla mieluisia asioita)?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Itsensä ja omien vahvuuksien kehittäminen esimerkiksi harrastamalla mieluisia asioita lisää hyvinvointia. Mielekäs tekeminen opiskelun tai työn vastapainona lisää hyvinvointia.

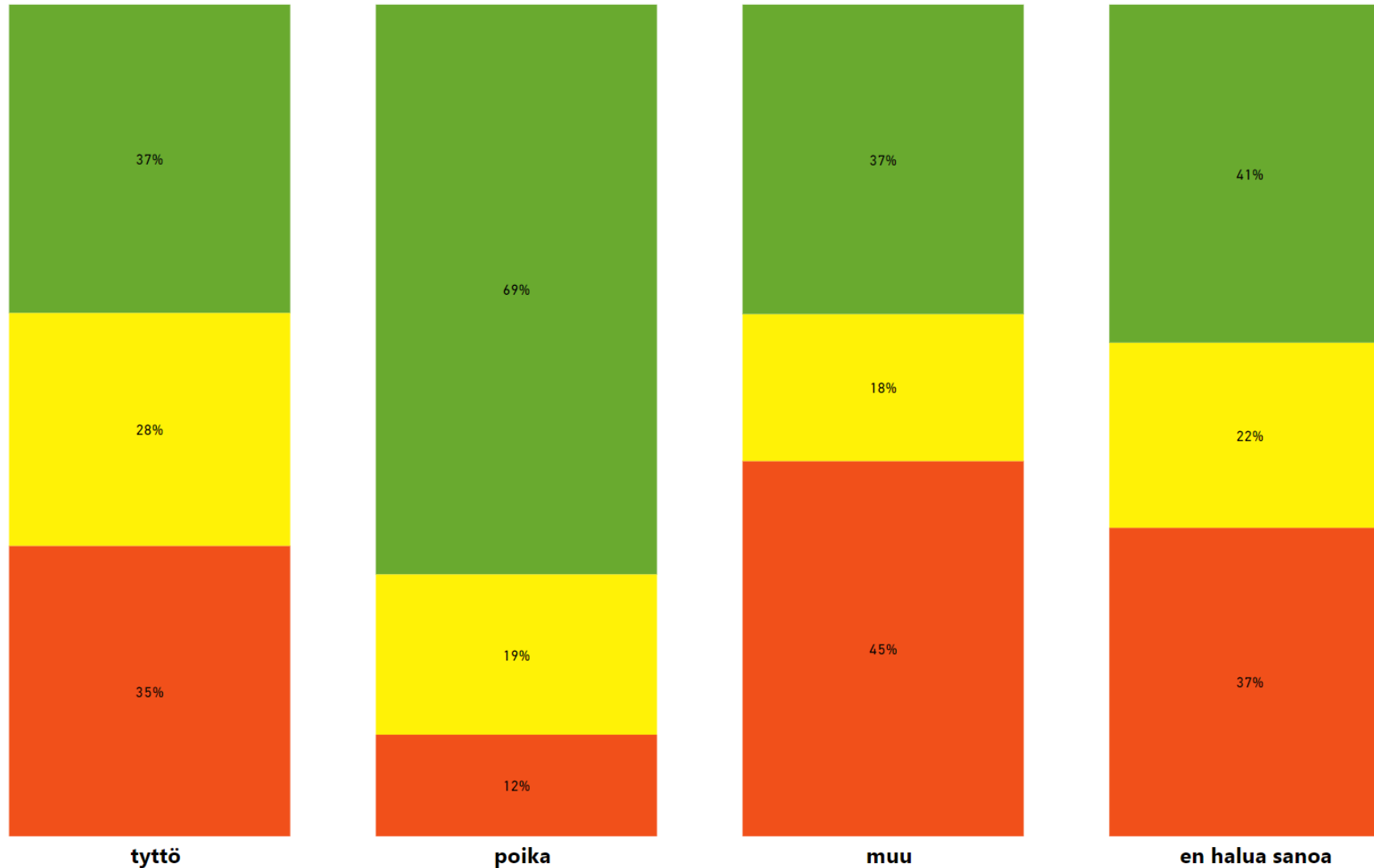
Huomioita:

- Suuria eroja sukupuolten välillä
- Tyytymättömien osuus (40%) korostuu muunsukupuolisiksi itsensä kokevilla
- Tytöistä hieman yli puolet tyytyväisiä, pojista 3/4

ITSETUNTO – 14–17-VUOTIAAT

Kun ajattelet nykyhetkeä, niin kuinka tyytyväinen olet itsetuntoosi?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Hyvinvointia lisää, kun kokee itsensä hyväksi ja arvokkaaksi sellaisena kuin on. Hyvä itsetunto auttaa selviämään myös vaikeuksien keskellä.

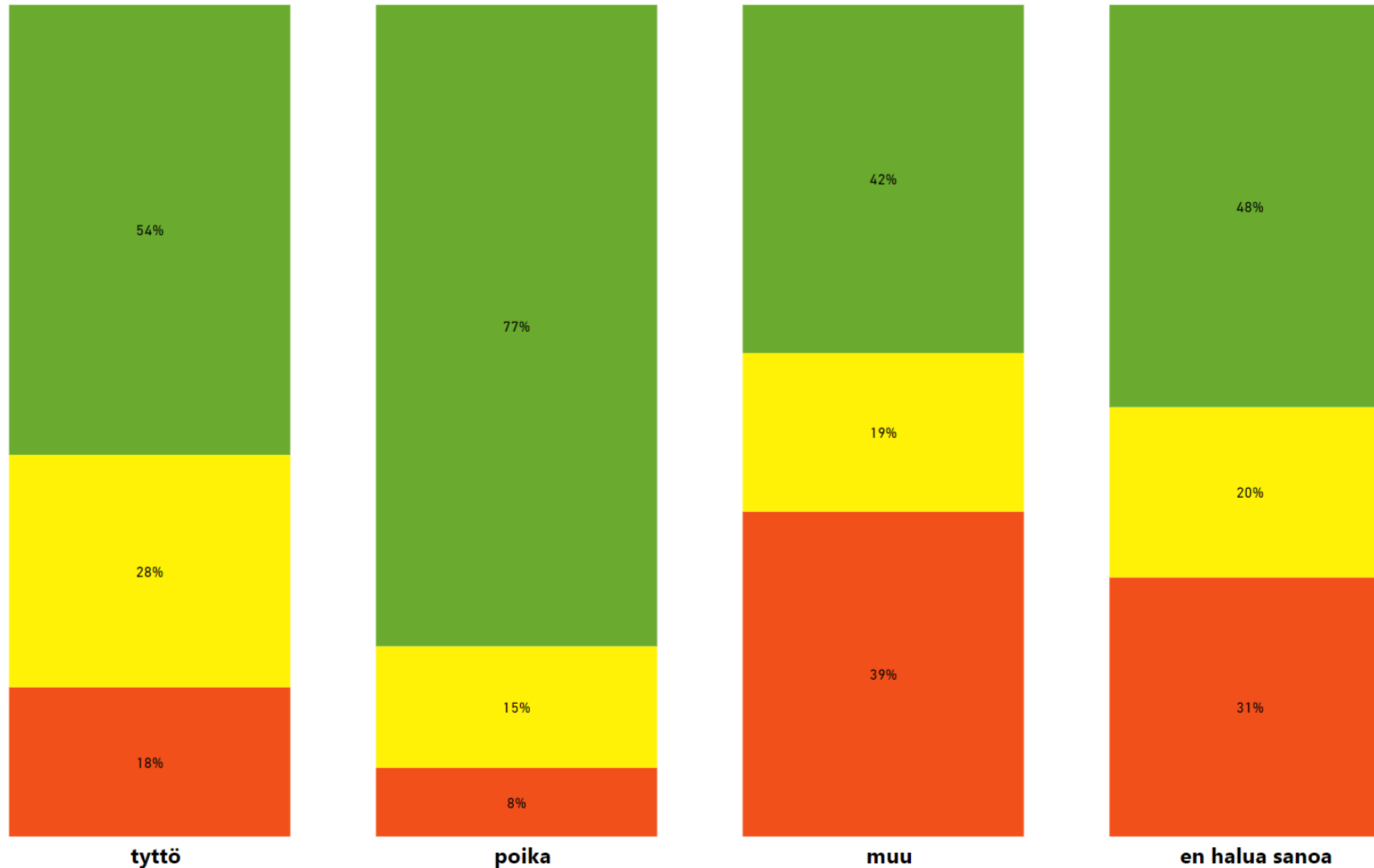
Huomioita:

- Erittäin suuria eroja sukupuolten välillä
- Pojista yli kaksi kolmasosaa tyytyväisiä itsetuntoonsa
- Tytöistä ja muunsukupuoliseksi itsensä kokevista vain hieman yli kolmasosa tyytyväisiä
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista melkein puolet tyytymättömiä

ELÄMÄ KOKONAISUUTENA – 14–17-VUOTIAAT

Kun ajattelet nykyhetkeä, niin kuinka tyytyväinen olet elämääsi kokonaisuutena?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Elämäntyytyväisyys kertoo hyvinvoinnista ja onnellisuudesta. Se on myös yksi tärkeimmistä mielen hyvinvoinnin mittareista.

Huomioita:

- Suuret sukupuolten väliset erot elämään tyytyväisyydessä
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista tyytymättömiä ja tyytyväisiä melkein yhtä paljon
- Pojista kolme neljästä tyytyväisiä elämäänsä, tytöistä hieman yli puolet

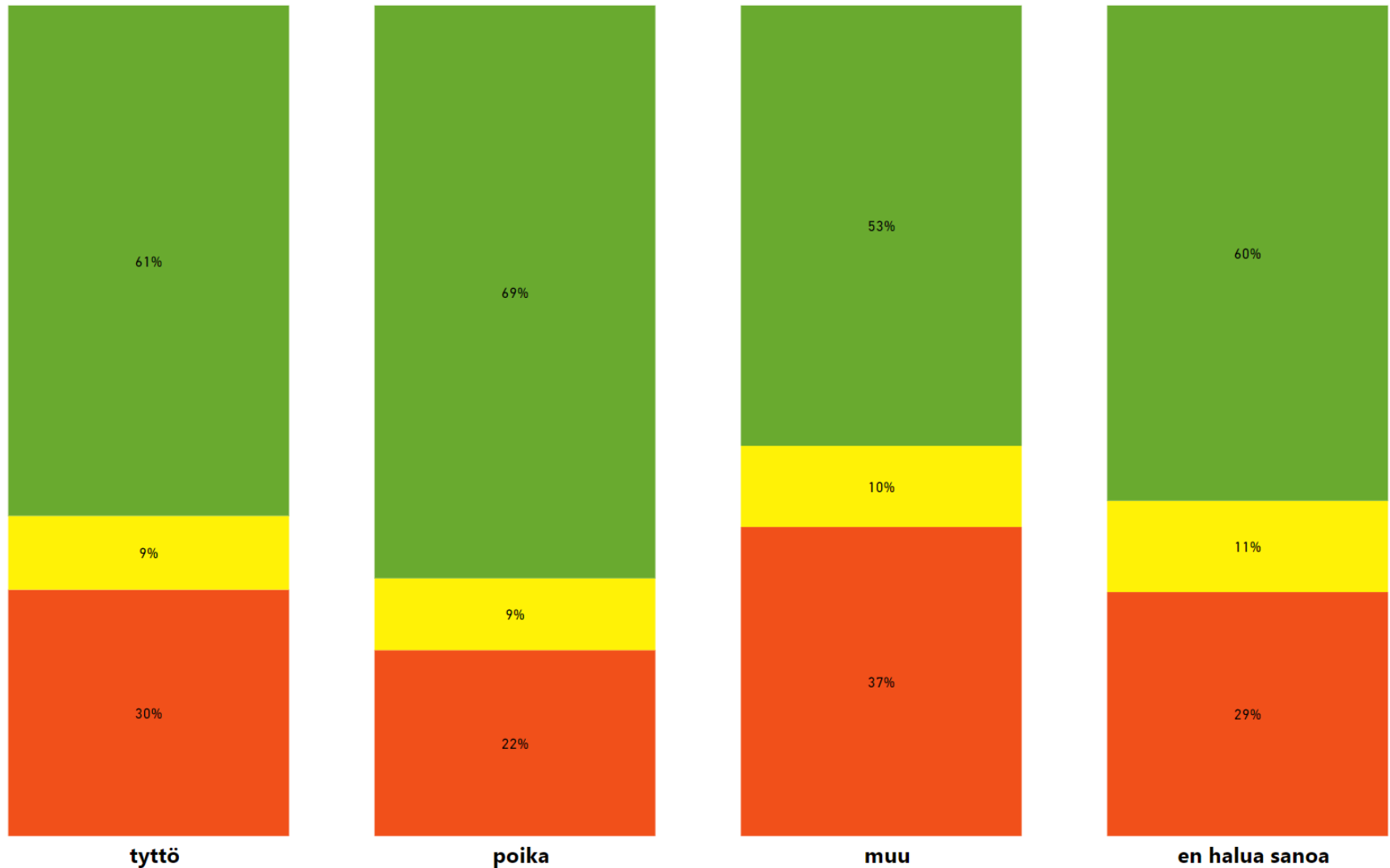
POHTEEN LISÄKYSYMYKSET - NUORET

KEHOLLINEN HAITTA – 14–17-VUOTIAAT

Pohteen lisäkysymys: Haittaako joku pitkäaikainen kehon sairaus tai oire elämäsi tai päivittäisiä tekemisiäsi?

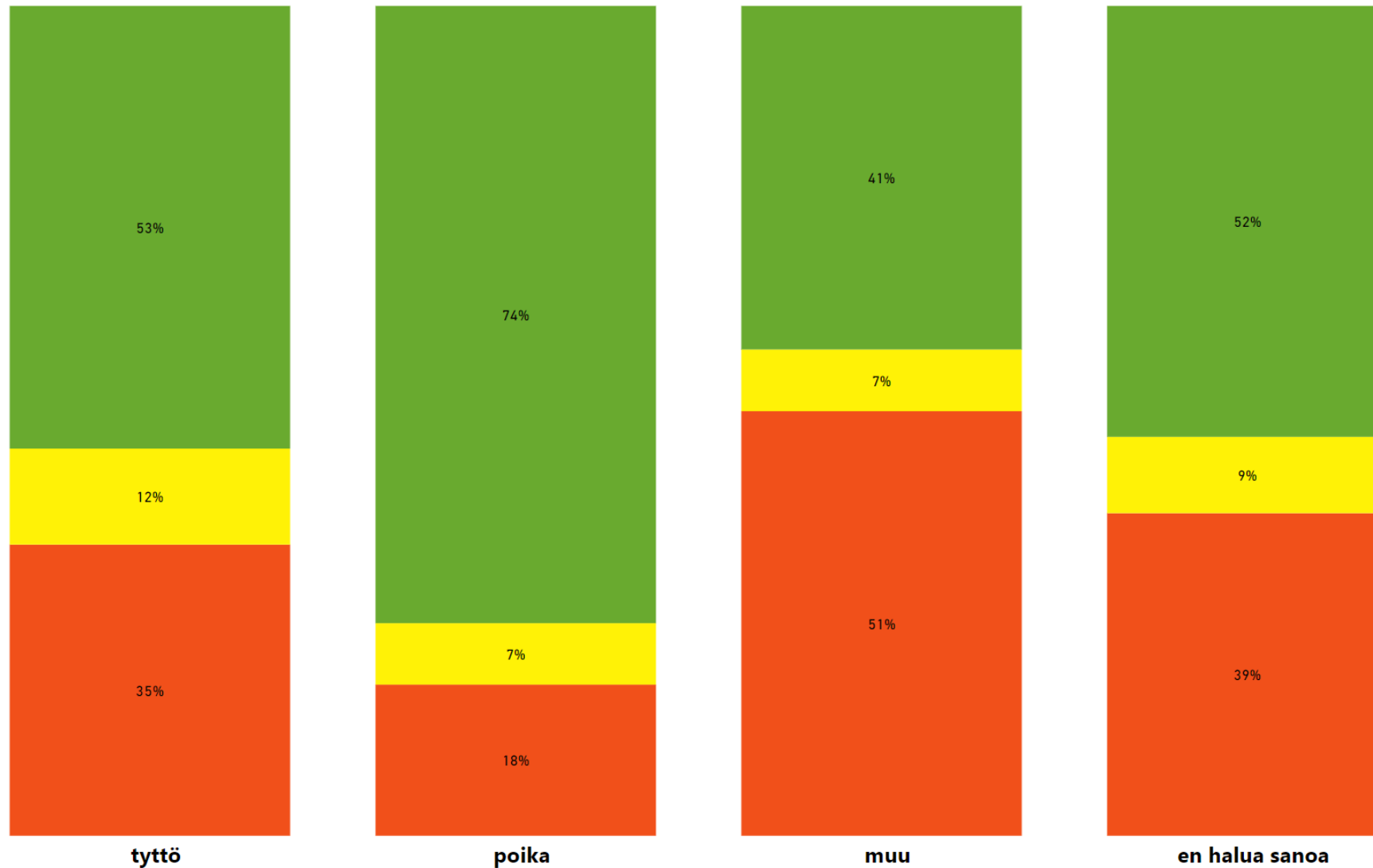
● 0 - 5: Päivittäin - usein ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Ei lainkaan

MIELENTERVEYDEN HAITTA – 14–17-VUOTIAAT

Pohteen lisäkysymys: Haittaako joku pitkäaikainen mielen sairaus tai oire elämääsi tai päivittäisiä tekemisiäsi?

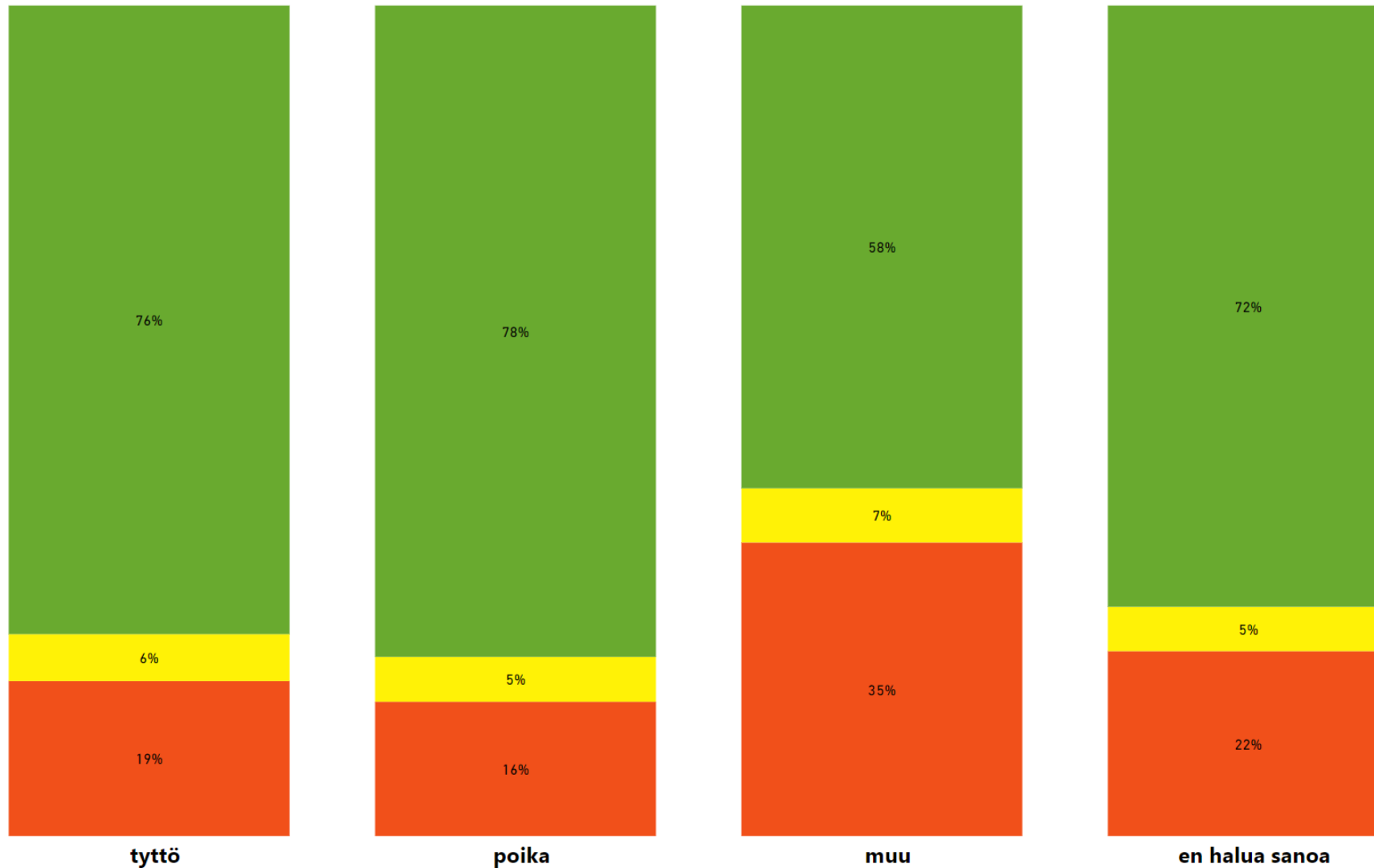
● 0 - 5: Päivittäin - usein ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Ei lainkaan

VAMMAN AIHEUTTAMA HAITTA – 14–17-VUOTIAAT

Pohteen lisäkysymys: Haittaako joku pitkäaikainen vamma elämäsi tai päivittäisiä tekemisiäsi?

● 0 - 5: Päivittäin - usein ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Ei lainkaan

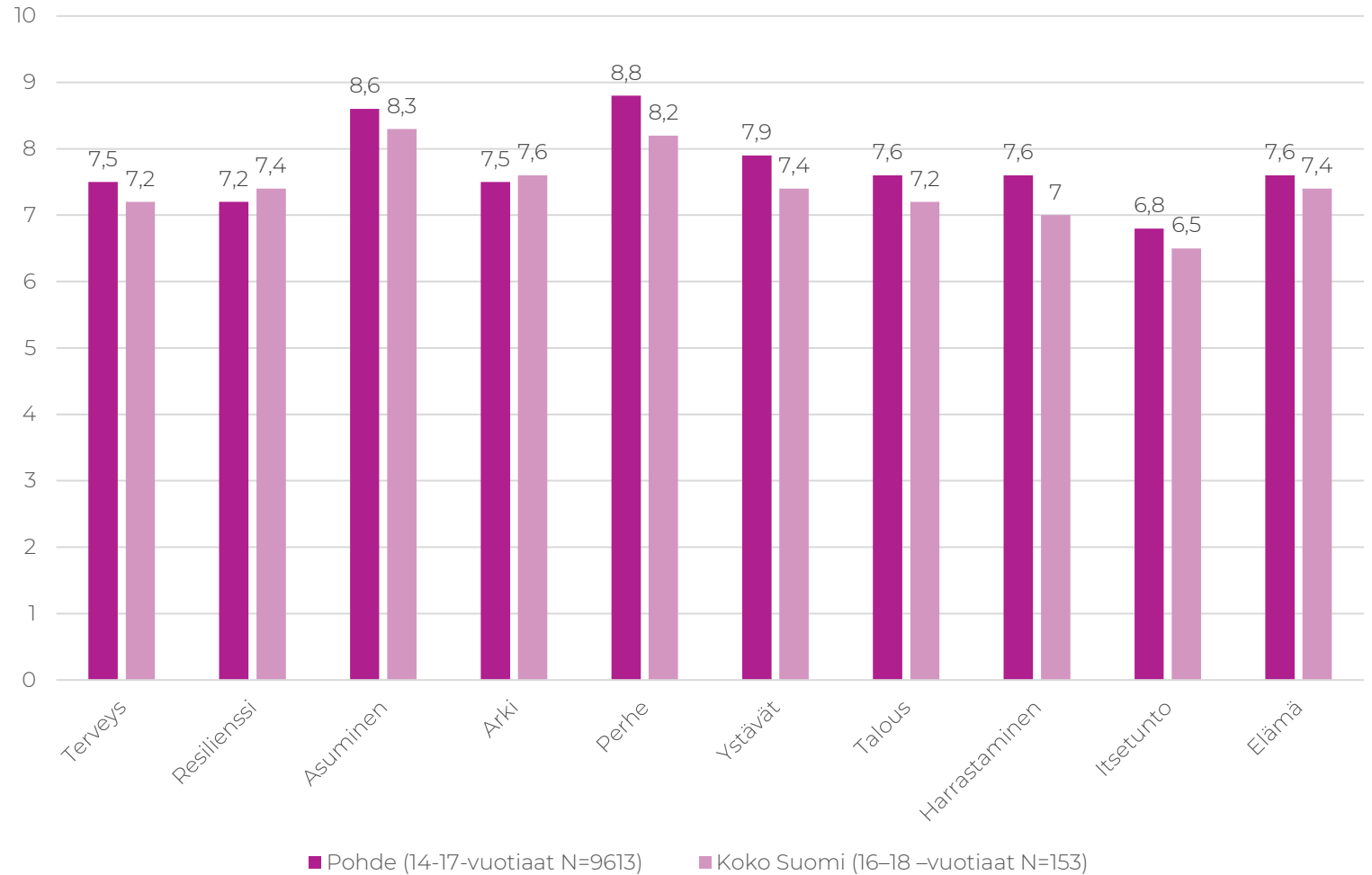
YHTEENVETO NUORTEN TULOKSISTA

14–17-VUOTIAIDEN TULOKSET VERRATTUNA KOKO MAAHAN

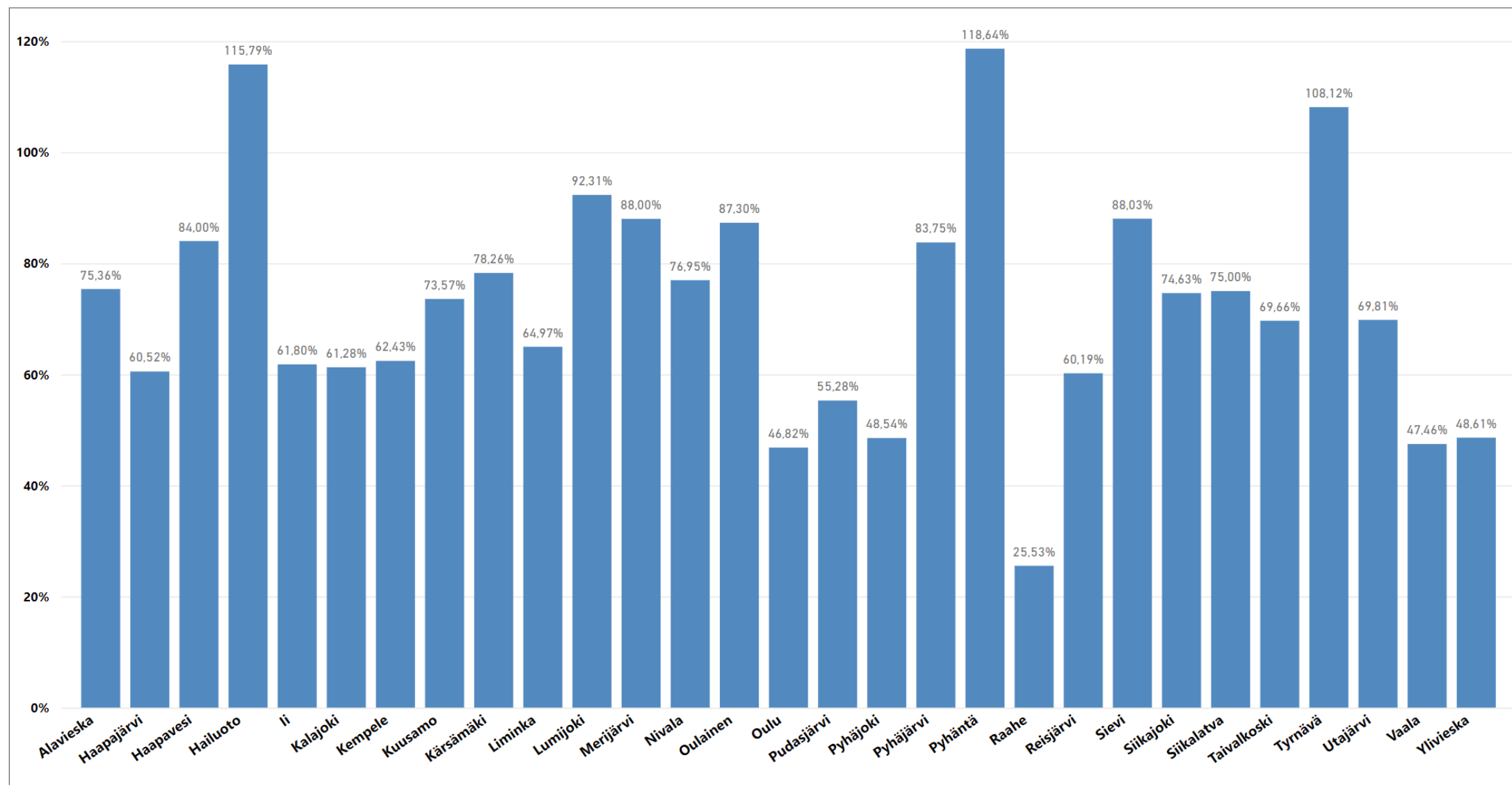

Pohteen nuorten hyvinvoinnin tilanne on kokonaisuutena jonkin verran parempi, jos verrataan tilannetta koko Suomen tilanteeseen (syksy 2023). Vastauskeskiarvot ovat pääasiallisesti koko maan keskiarvoja parempia, etenkin perheen ja harrastamisen kohdalla ero on suuri.

Arjen pärjäämisen ja vaikeuksien voittamisen (resilienssin) kohdalla Pohteen nuorten hyvinvointi on hiukan koko maata heikompaa (keskiarvot ovat hiukan koko maata matalampia), mutta ero on pieni.

KUNNITTAISET VASTAUSPROSENTIT - 14-17-VUOTIAAT

Huomautus 1. Vastausprosentit riippuvat siitä miten tarkasti kunnan koulujen oppilasmäärät on ilmoitettu. Jos kaikkia oppilasmääriä (esim. lukiolaisten määrä) ei ole tiedossa, vastausprosentti voi nousta yli sadan.

Huomautus 2. Nuorten vastausprosenttien laskennassa ei ole huomioitu ammatillisten oppilaitosten eikä tuva-koulutusten vastaajia, näiden oppilasmäärät eivät ole tiedossa.

14–17-VUOTIAIDEN HYVINVOINTI ERI ULOTTUVUUKSILLA KUNNITTAIN

	Mielenterveyde											Vamman aiheuttama haitta	
	Terveystila	Vaikeuksien voittaminen	Asumisolot	Pärjääminen	Perhe	Ystävät	Talous	Vahvuudet	Itsetunto	Elämä	Kehollinen haitta		n haitta
Alavieska	7,9	6,9	8,2	7,7	8,4	8,0	7,4	7,3	7,0	7,8	7,8	7,3	7,6
Haapajärvi	7,6	7,2	8,6	7,5	8,8	7,9	7,7	7,5	6,8	7,5	7,6	7,3	8,4
Haapavesi	6,7	6,5	8,4	6,9	8,5	7,6	7,2	7,1	6,0	6,9	7,2	6,8	7,9
Hailuoto	7,1	7,3	7,9	7,6	8,1	7,7	7,0	7,1	6,3	7,6	6,4	6,6	7,4
Ii	7,5	7,1	8,6	7,6	8,7	7,9	7,7	7,7	7,0	7,7	6,9	7,1	7,9
Kalajoki	7,5	7,2	8,5	7,6	8,8	7,6	7,6	7,8	7,0	7,6	7,5	7,4	8,2
Kempele	7,8	7,4	8,8	7,8	8,8	8,1	7,9	8,0	7,1	7,8	7,5	7,5	8,2
Kuusamo	7,6	7,2	8,6	7,5	8,7	7,9	7,4	7,8	6,9	7,7	7,3	7,4	8,1
Kärsämäki	7,9	7,4	8,9	7,7	8,9	7,9	7,6	7,9	7,1	8,0	7,7	7,3	8,0
Liminka	7,5	7,2	8,8	7,6	8,8	7,9	7,5	7,7	6,9	7,6	7,6	7,4	8,4
Merijärvi	7,8	7,4	8,6	8,0	9,0	8,4	7,6	7,8	7,3	8,2	8,4	7,8	8,6
Nivala	7,5	7,1	8,7	7,5	9,1	8,3	7,7	7,8	6,9	7,7	7,4	7,6	8,5
Oulainen	7,3	6,9	8,5	7,3	8,7	7,7	7,6	7,4	6,5	7,3	7,6	7,2	8,3
Oulu	7,4	7,1	8,6	7,4	8,7	7,9	7,6	7,7	6,7	7,5	7,2	7,0	8,0
Pudasjärvi	8,1	7,8	8,8	7,9	9,1	8,3	7,7	7,8	7,4	8,1	7,3	7,6	8,0
Pyhäjoki	7,4	7,2	8,8	7,3	8,6	8,0	8,4	7,9	7,1	7,9	7,0	7,0	7,9
Pyhäjärvi	7,5	7,1	8,8	7,6	9,0	8,2	7,7	7,5	6,7	7,8	6,8	7,2	7,9
Pyhäntä	7,5	7,4	8,6	7,6	9,0	7,6	7,3	7,7	6,8	7,6	7,8	7,7	8,6
Raahe	7,5	7,2	8,6	7,7	8,8	7,9	7,6	7,6	6,9	7,4	7,2	7,1	8,0
Reisjärvi	7,4	7,2	8,1	7,4	8,8	7,9	7,2	7,6	6,4	7,6	6,8	6,9	7,6
Sievi	7,5	7,1	8,6	7,6	8,9	7,8	7,5	7,4	7,1	7,6	7,1	6,8	7,8
Siikajoki	7,6	7,5	8,6	7,7	8,6	7,6	7,5	7,6	6,9	7,7	7,1	7,3	7,9
Siikalatva	7,3	7,0	8,8	7,5	8,9	7,9	7,5	7,3	6,8	7,7	7,4	7,3	8,3
Taivalkoski	7,5	7,2	8,9	7,7	8,6	7,6	7,6	7,5	6,8	7,8	7,5	6,8	8,2
Tyrnävä	7,6	7,2	8,5	7,4	8,8	7,9	7,2	7,3	6,7	7,5	7,3	7,4	8,3
Utajärvi	7,2	7,0	8,6	7,3	8,7	8,2	7,7	7,6	6,8	7,5	7,6	7,1	8,3
Vaala	7,5	7,8	8,5	7,4	8,7	7,5	8,2	7,4	7,2	7,9	7,0	7,1	7,8
Ylivieska	7,7	7,2	8,7	7,7	8,9	8,1	7,7	7,4	6,9	7,6	7,3	7,5	8,4
Pohteen keskiarvo	7,5	7,2	8,6	7,5	8,8	7,9	7,6	7,6	6,8	7,6	7,3	7,2	8,1

Värit kuvastavat sitä miten kunta eroaa Pohteen keskiarvosta

HAVAINTOJA 14–17-VUOTIAIDEN TULOKSISTA

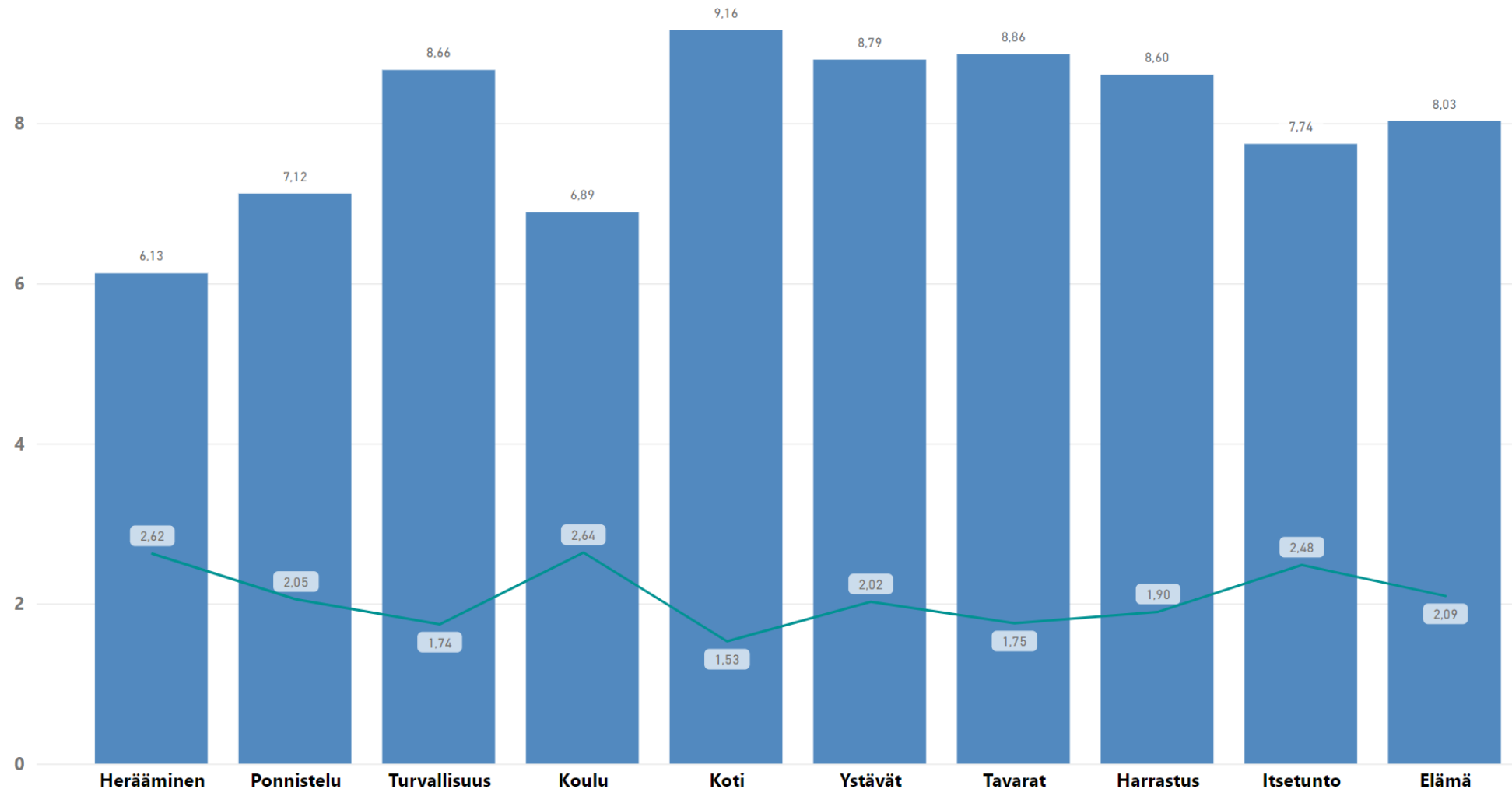

- Perheen ja asumisolojen kohdalla tilanne hyvä, Pohjois-Pohjanmaalla perheeseen tyytyväisten nuorten osuus selvästi koko maata parempi.
- Psykkisen hyvinvoinnin osalta tilanne huolestuttava
 - 3X10D-ulottuvuuksista psyykkisissä tekijöissä (itsetunto & resilienssi) ongelmia – resilienssin osalta tilanne myös hieman koko maan tuloksia heikompi
- Sukupuolten väliset erot suuret ja muunsukupuoliseksi itsensä kokevilla nuorilla tyytyväisyys on joka osa-alueella heikointa ja monella osa-alueella heikkoa.
- Pojilla tyytyväisten osuudet pienimmät resilienssin ja itsetunnon ulottuvuuksilla – tyytymättömien osuus suurin talouden ulottuvuudella
- Tyttöillä itsetunnon ulottuvuudella tyytyväisten ja tyytymättömien osuudet melkein yhtä suuret
- Kuntien välillä suurta vaihtelua
 - Joissain kunnissa hyvinvoinnin osa-alueitten tilanne (keskiarvoja vertailtaessa) monilla ulottuvuuksilla Pohteen keskiarvoa selvästi heikompi. Toisissa kunnissa tilanne Pohjois-Pohjanmaan keskiarvoa parempi.

3. 4.-7. LUOKKALAISTEN ELI 10-13- VUOTIAIDEN TULOKSET

YHTEENVETO 3X10-TULOKSISTA - 10-13-VUOTIAAT

Keskiarvo ja keskihajonta

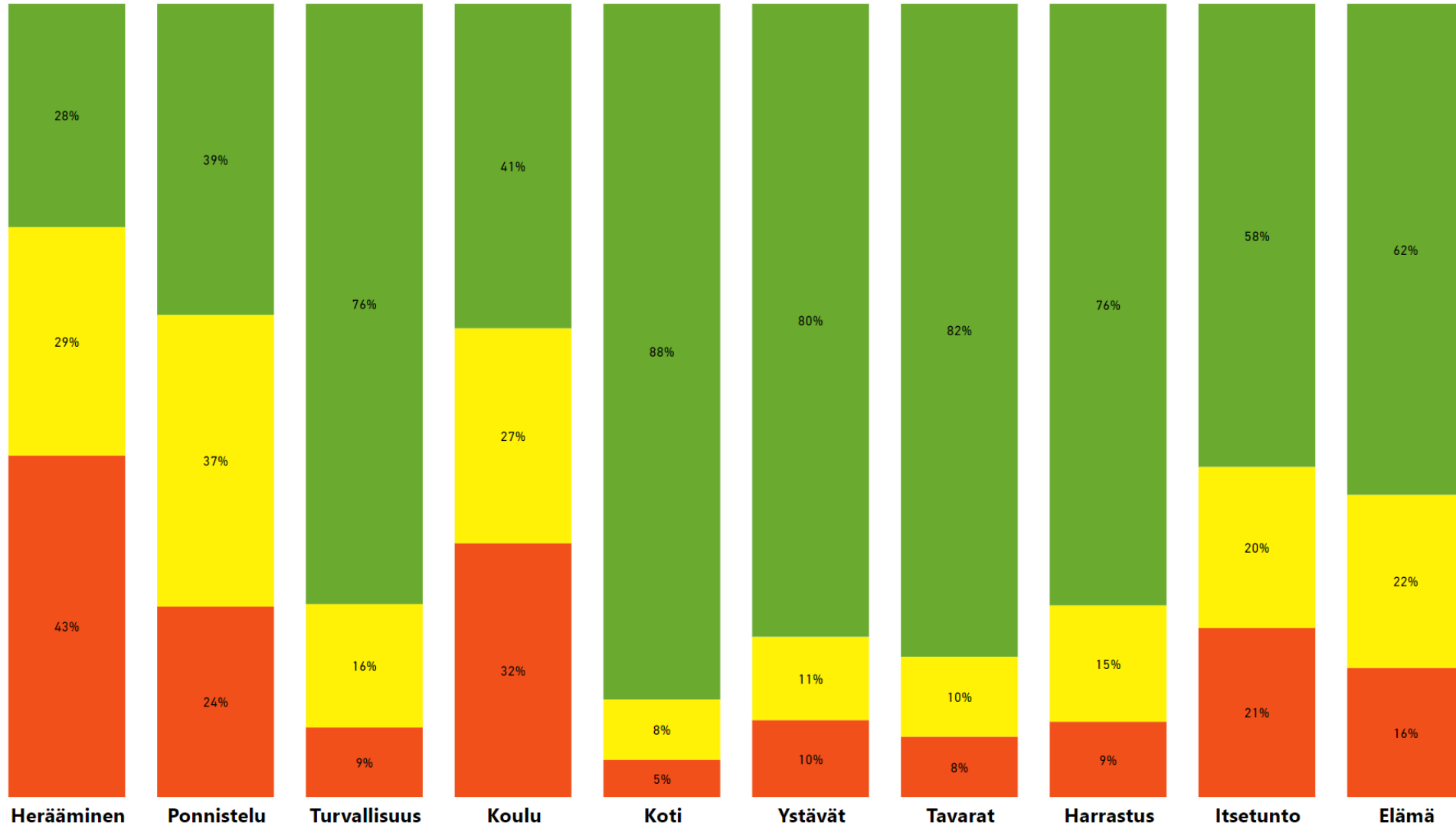

Huomioita:

- Heikoimmat vastauskeskiarvot kouluun heräämisen ja koulussa viihtymisen kohdalla
- Myös ponnistelu vaikeuksien voittamiseksi tuottaa haasteita
- Kotona viihtyminen sekä tavaroiden riittävyys saavat parhaimmat vastauskeskiarvot

YHTEENVETO 3X10D-TULOKSISTA - 10-13-VUOTIAAT

0 - 5: Tyytymätön 6 - 7: Neutraali 8 - 10: Tyytyväinen

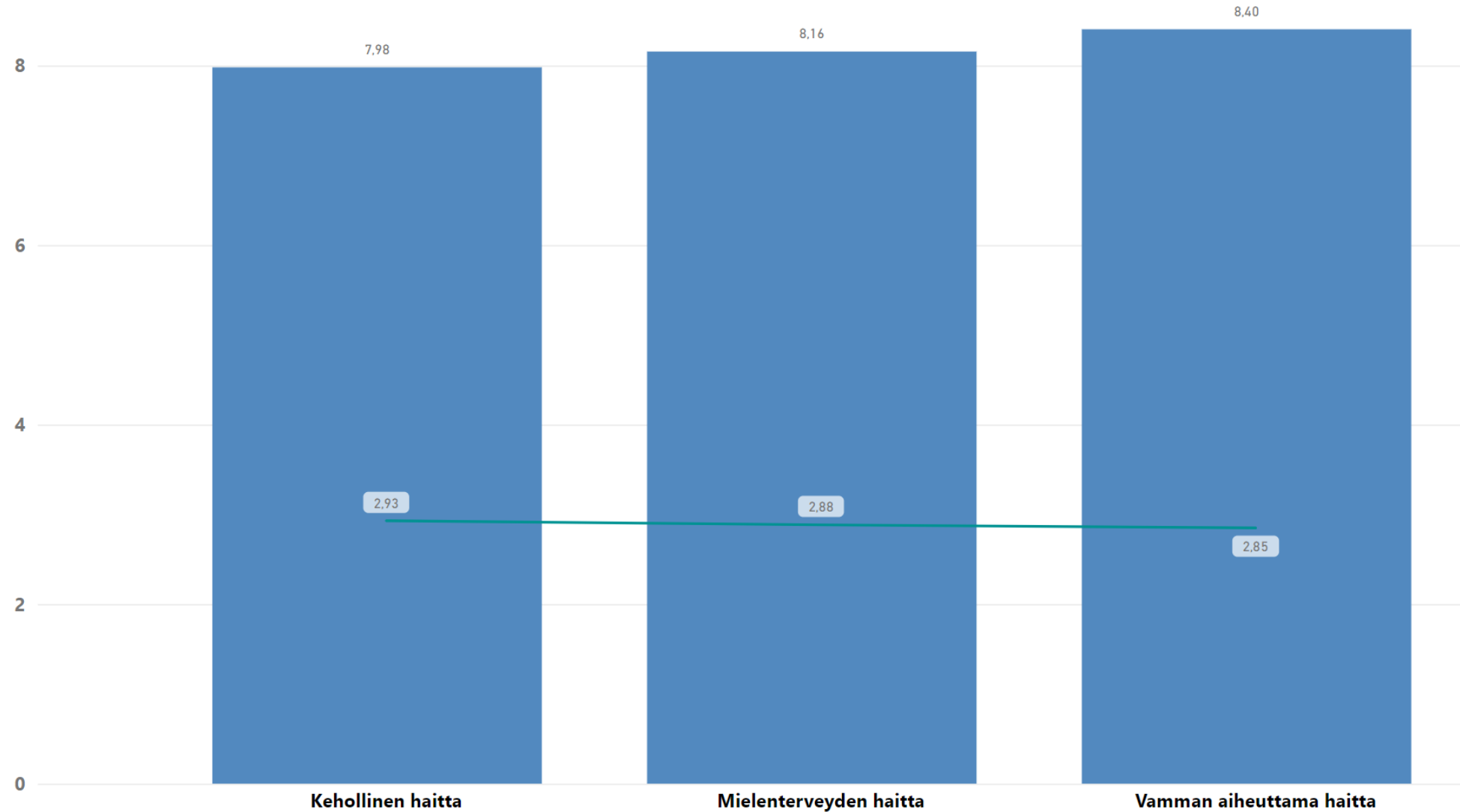

Huomioita:

- Alle kolmasosa vastanneista kokee heräävänsä hyvin kouluun
- Melkein kolmasosa vastanneista kokee ettei viihdy koulussa
- Ponnistelu vaikeuksien voittamiseksi sujuu hyvin kahdella viidestä vastanneesta – neutraalien vastausten osuus korkea
- Joka viides vastaaja kokee itsetuntonsa heikoksi

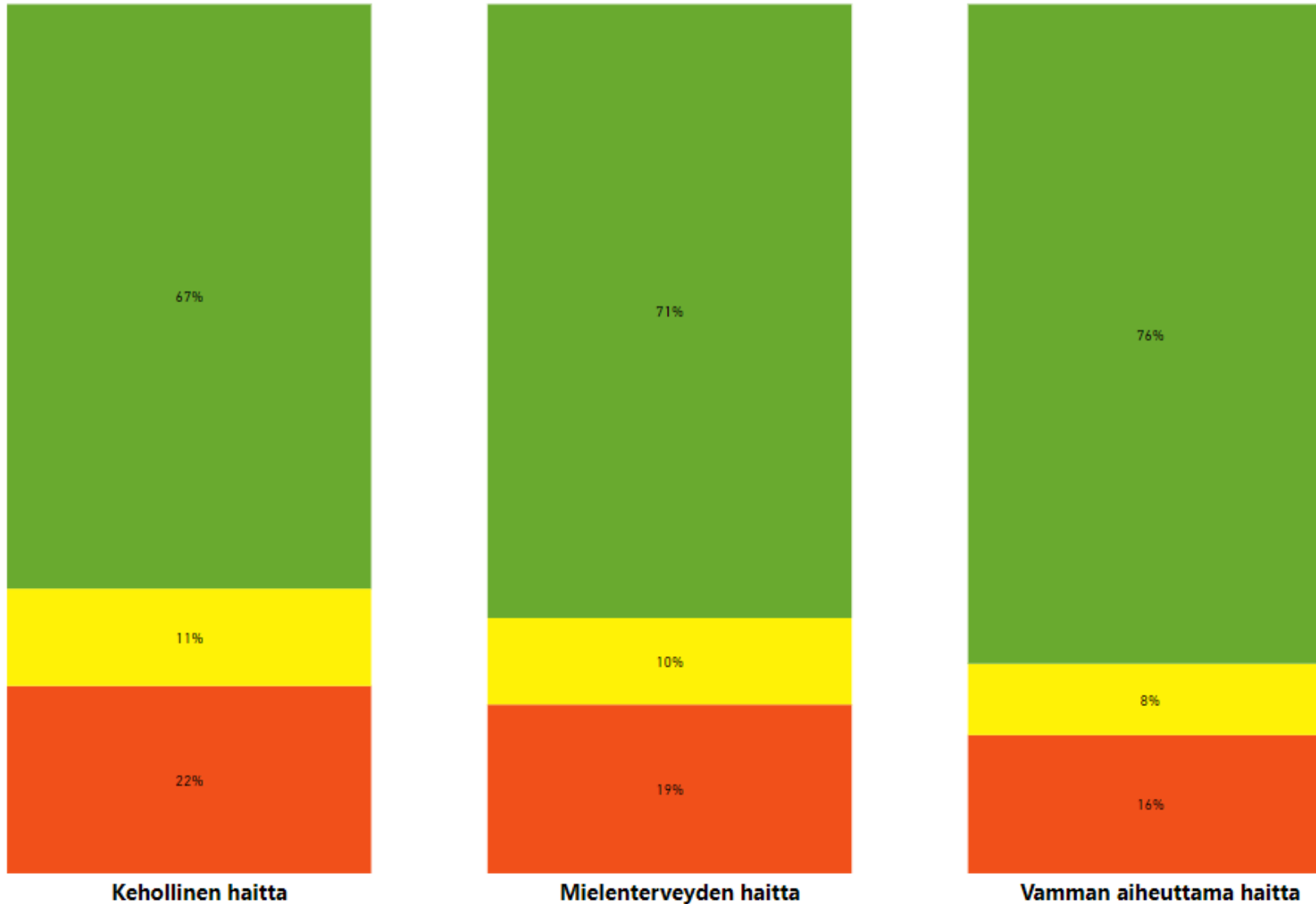
YHTEENVETO POHTEEN LISÄKYSYMYSTEN TULOKSISTA - 10-13-VUOTIAAT

Keskiarvo ja keskihajonta

YHTEENVETO POHTEEN LISÄKYSYMYSTEN TULOKSISTA - 10-13-VUOTIAAT

● 0 - 5: Päivittäin - usein ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Ei lainkaan

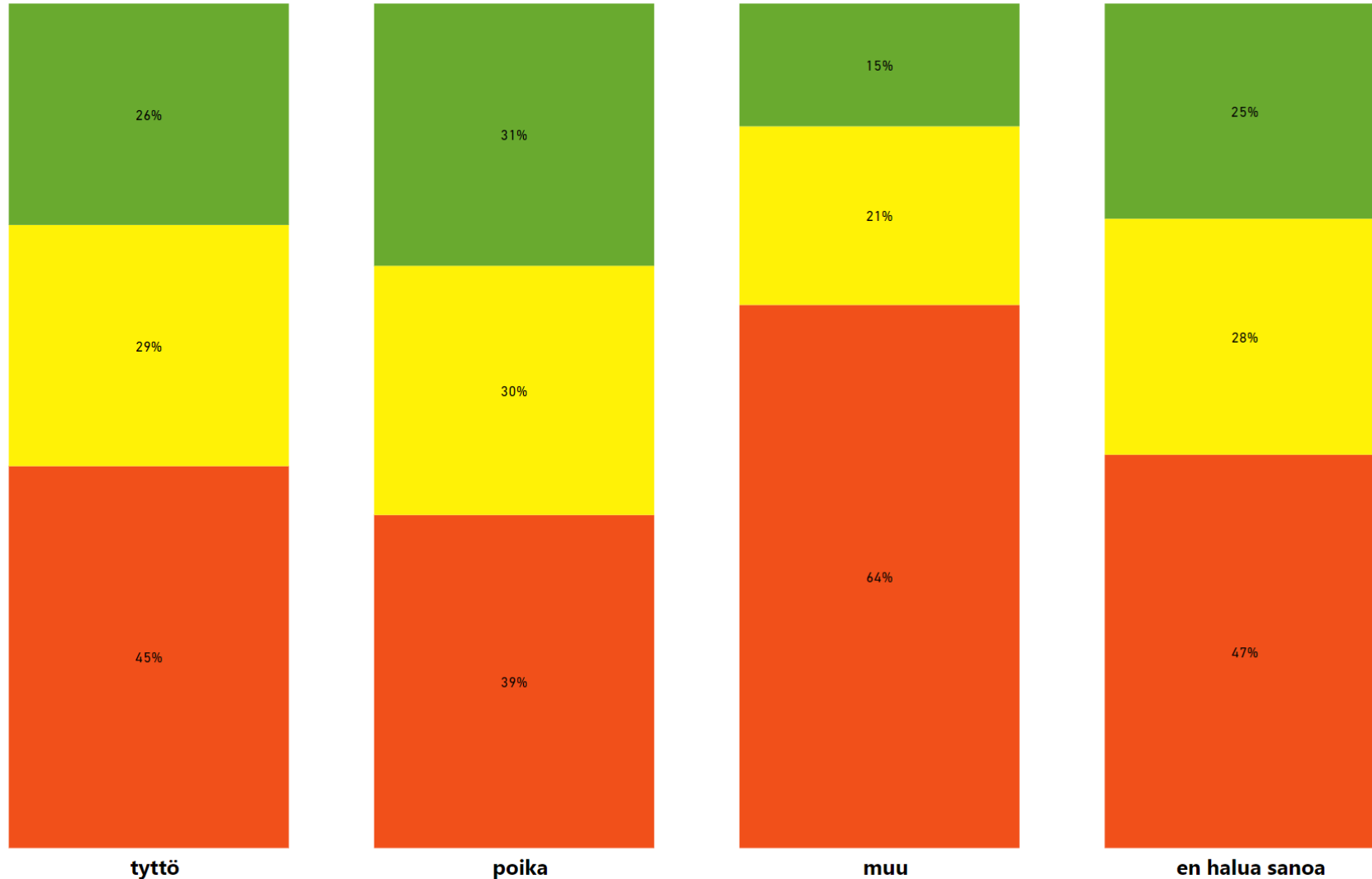

10–13-VUOTIAIDEN TULOKSET 3X10D-ULOTTUVUUKSITTAIN

HERÄÄMINEN – 10–13-VUOTIAAT

Kuinka hyvin jaksat yleensä herätä aamuisin kouluun?

● 0 - 5: Huonosti ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Hyvin

Herääminen kuvastaa lapsen elintapoja ja motivaatiota. Vaikeudet herätä voivat selittyä liian vähällä unella ja kiinnostuksella päivän eteen tuomiin asioihin.

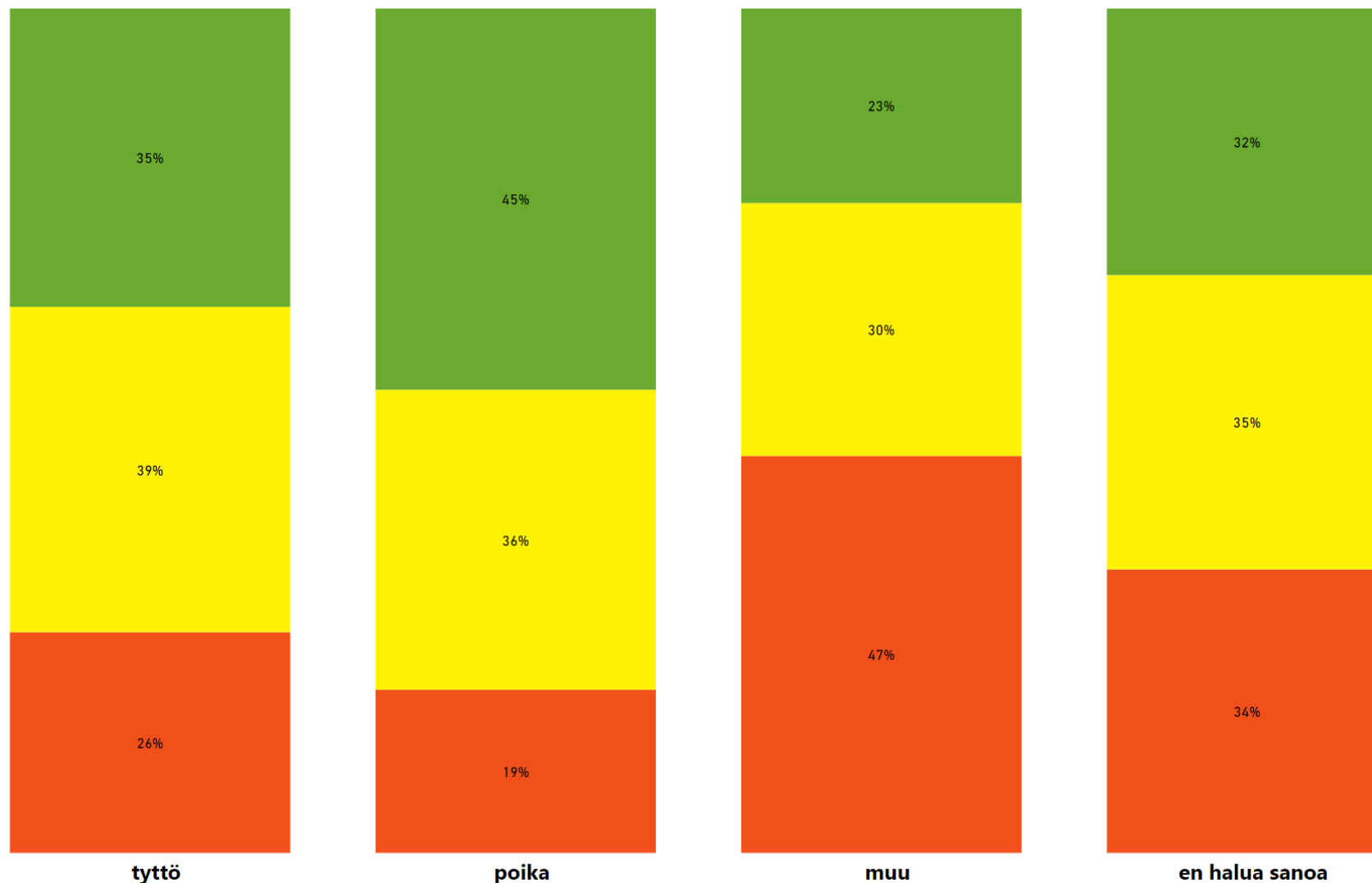
Huomioita:

- Sukupuolten välillä jonkin verran eroja, tytöillä herääminen vaikeampaa kuin pojilla
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista melkein kaksi kolmasosaa kokee heräämisen vaikeaksi

RESILIENSSI – 10–13-VUOTIAAT

Kuinka hyvin jaksat ponnistella erilaisten vaikeuksien voittamiseksi?

0 - 5: Huonosti 6 - 7: Neutraali 8 - 10: Hyvin

Resilienssi on psyykkistä selviytymiskykyä ja joustavuutta. Se on olennainen osa mielenterveyttä. Resilientti ihminen tai yhteisö pärjää arjen haasteista, stressistä tai muutoksista huolimatta. (Mieli ry)

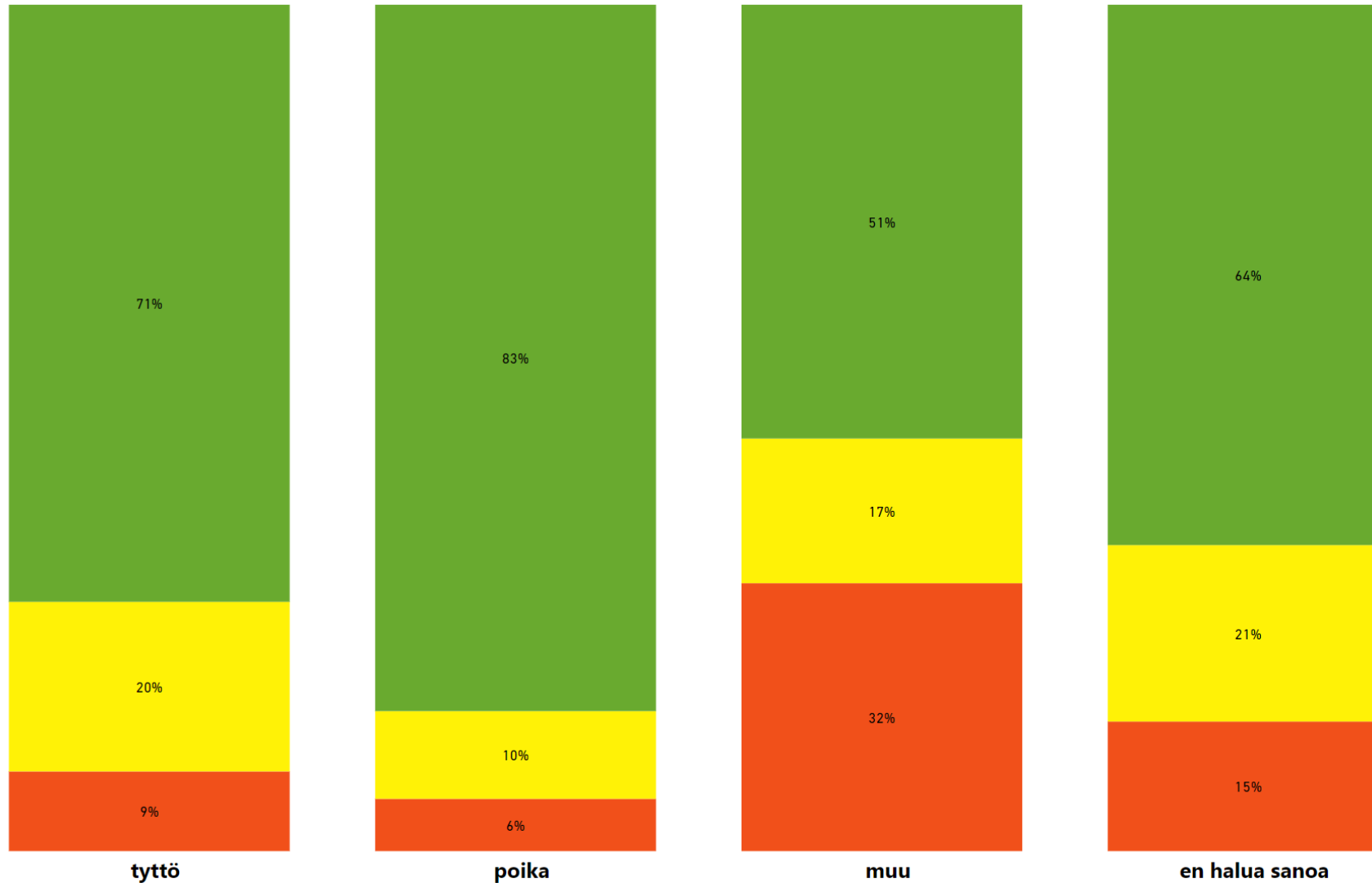
Huomioita:

- Ponnistelu vaikeuksien voittamiseksi helpointa pojilla – silti vain alle puolet kokee jaksavansa ponnistella hyvin
- Tytöillä ja etenkin itsensä muunsukupuoliseksi kokevilla tilanne selvästi heikempi kuin pojilla

TURVALLISUUS – 10–13-VUOTIAAT

Kuinka turvallista on kodin ulkopuolella (esimerkiksi koulumatkoilla tai leikkipaikoissa)?

● 0 - 5: Turvatonta ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Turvallista

Turvallisuus voi olla objektiivista tai subjektiivista luonteeltaan. Tunne voi olla seurausta fyysisestä uhasta tai oletetuista uhista.

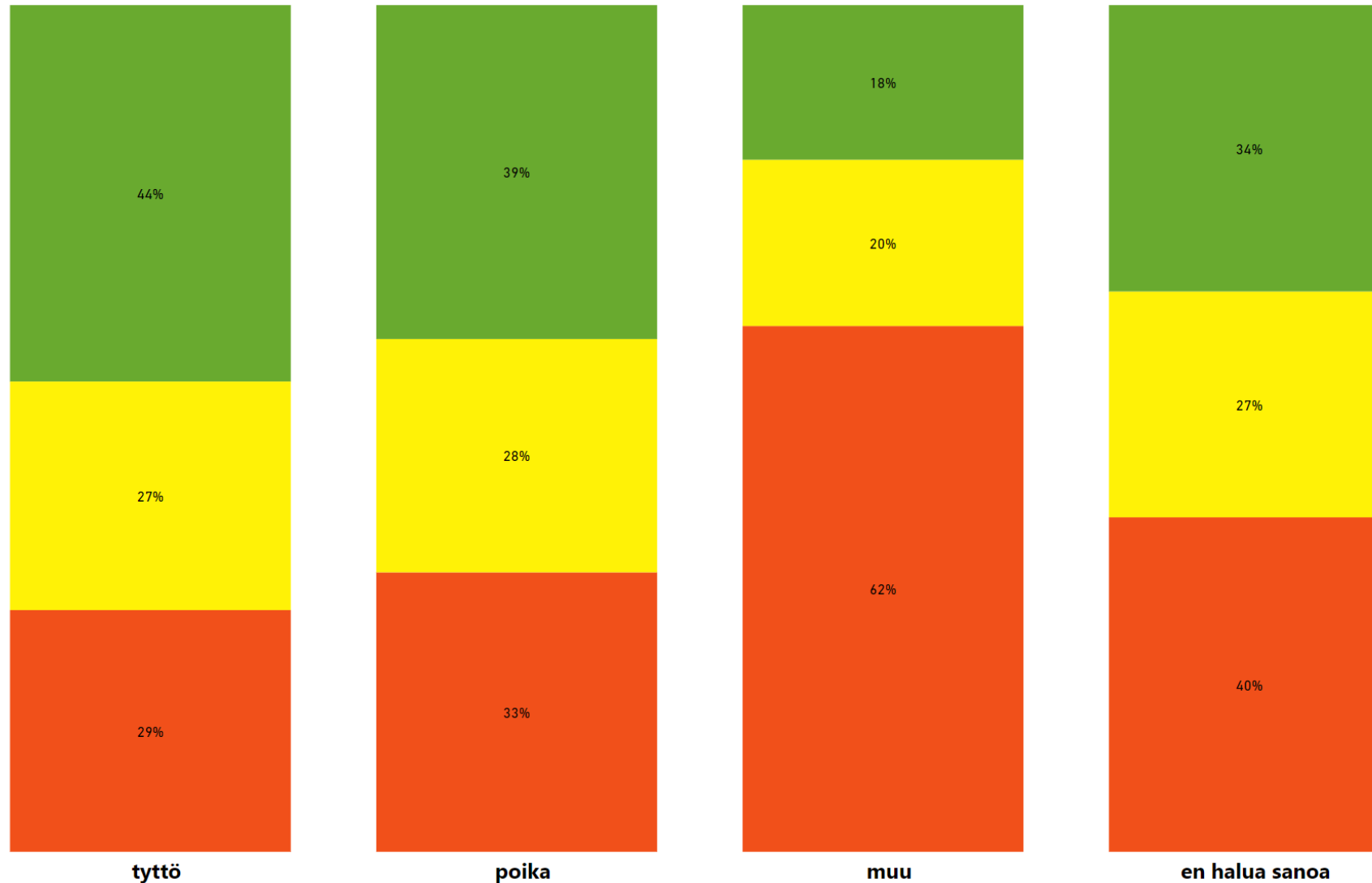
Huomioita:

- Neljä viidestä pojasta kokee olonsa turvalliseksi
- Kolmasosa muunsukupuoliseksi itsensä kokevista kokee turvattomuutta

KOULU – 10–13-VUOTIAAT

Kuinka hyvin viihdyt koulussa?

● 0 - 5: Huonosti ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Hyvin

Koulu on lapsen keskeisin kodin ulkopuolinen arjen ympäristö. Viihtymiseen voivat vaikuttaa oppituntien (onnistumisen kokemukset, ilmapiiri) lisäksi myös sosiaaliset suhteet koulussa.

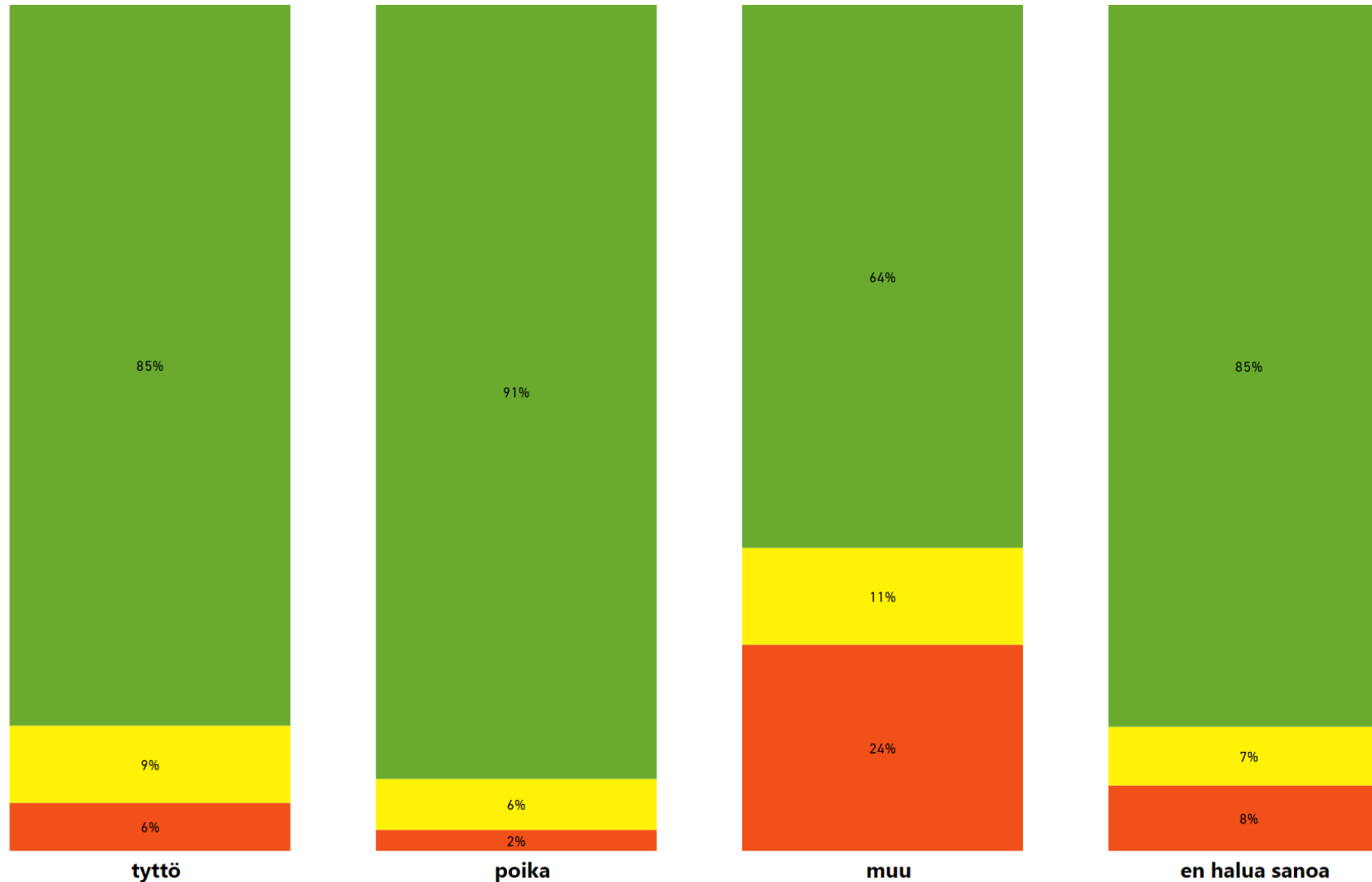
Huomioita:

- Muun sukupuoliseksi itsensä kokevista selvä enemmistö ei viihdy koulussa
- Tytöistä ja pojista noin kolmasosa ei viihdy koulussa, ja selkeästi alle puolet kokee viihtyvänsä koulussa.

KOTI – 10–13-VUOTIAAT

Kuinka hyvin viihdyt kotona?

● 0 - 5: Huonosti ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Hyvin

Koti luo lapselle perusturvallisuutta ja siellä lapsi viettää suurimman osan ajastaan. Kodissa viihtymiseen vaikuttavat vanhemmat ja sisarukset, mutta myös laajemmin kodin ympäristö.

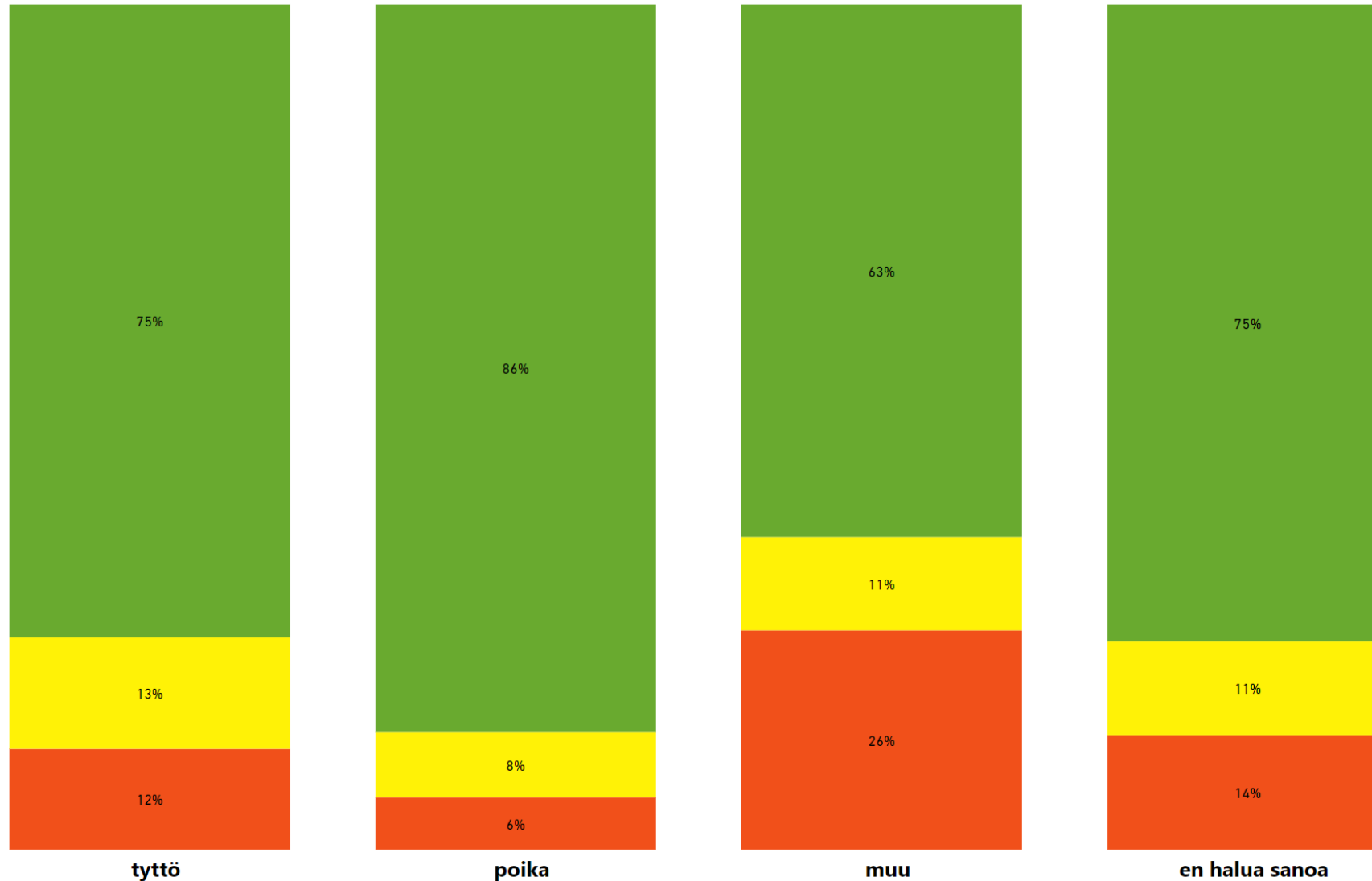
Huomioita:

- Tytöistä ja pojista selvä enemmistö viihtyy kotona hyvin
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista neljäsosa viihtyy kotona huonosti

YSTÄVÄT – 10–13-VUOTIAAT

Onko sinulla riittävästi hyviä kavereita?

● 0 - 5: Ei ole ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tarpeeksi

Sosiaaliset suhteet luovat hyvinvointia. On tärkeää, että tulemme kohdatuksi, nähdyksi ja kuulluksi sellaisina kuin olemme. Läheisten ystävien kanssa voi kokea yhteenkuuluvuutta. Ystävyys-suhteiden merkitys hyvinvoinnille korostuu nuoruudessa.

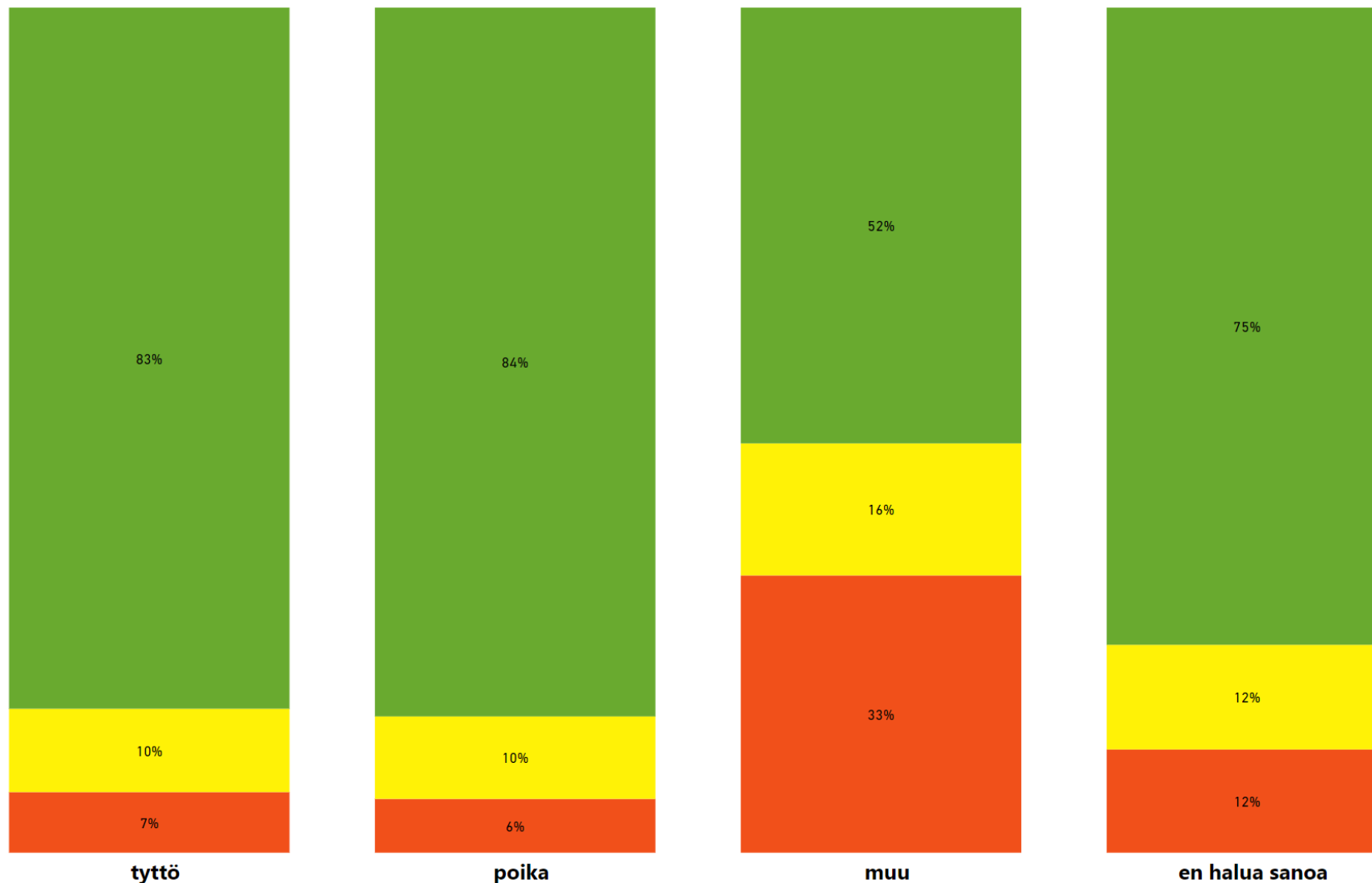
Huomioita:

- Ystävien ulottuvuudella tytöillä tilanne jonkin verran poikia heikompi
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista neljäsosalla riittämättömästi kavereita

TAVARAT – 10–13-VUOTIAAT

Onko sinulla tarpeeksi tarvitsemiasi tavaroita ja vaatteita?

● 0 - 5: Liian vähän ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Ihan tarpeeksi

Lasten taloudellinen tilanne on yhteydessä kodin varallisuuteen ja kytkeytyy paljolti hänen käytettävissä oleviin tavaroihin. Nykyään lapset myös vertailevat tavaroitaan keskenään ja tällä voi olla yhteys sosiaalisiin suhteisiin ja joukkoon kuulumiseen.

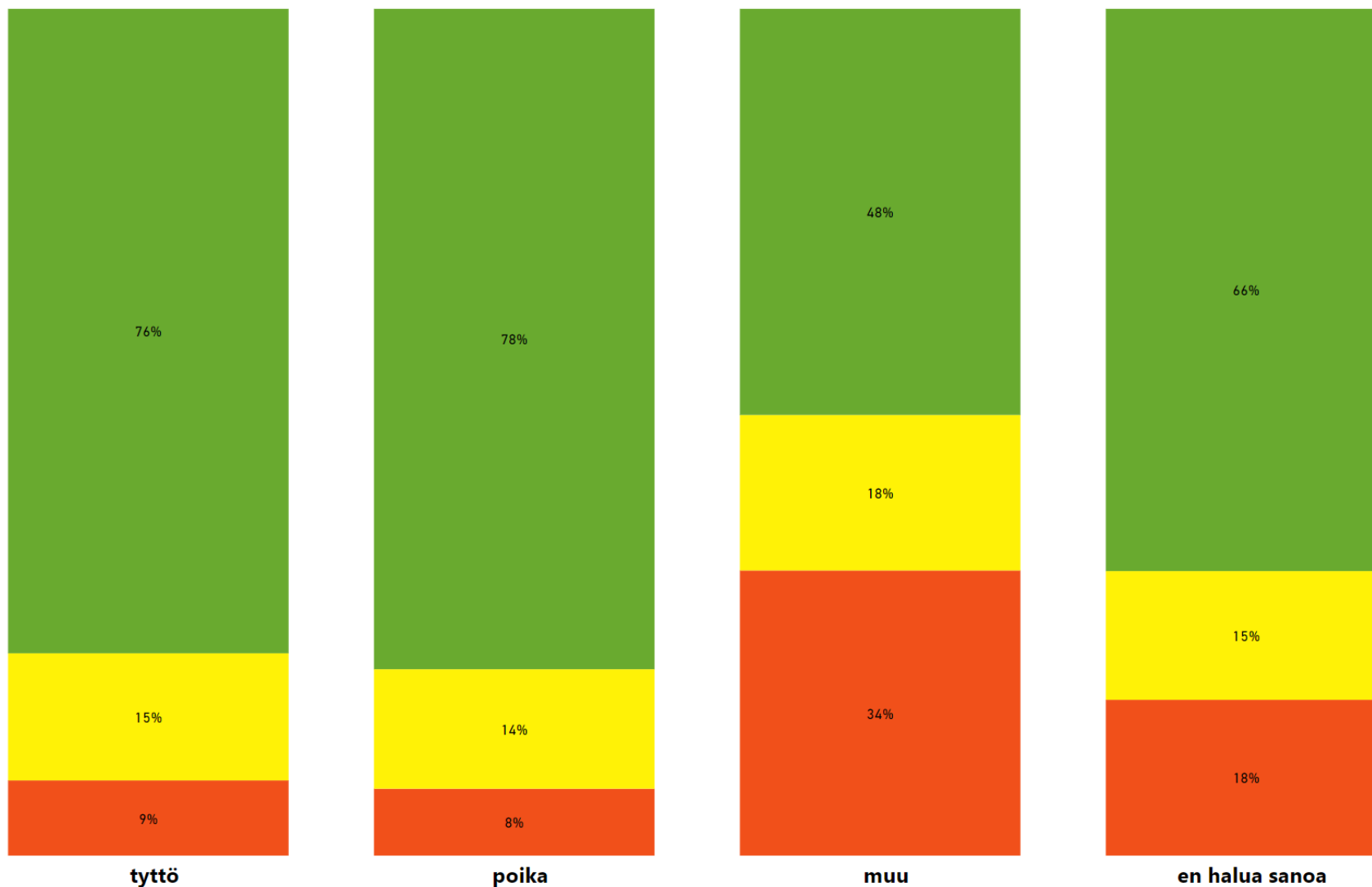
Huomioita:

- Tytöistä ja pojista selkeä enemmistö tyytyväisiä taloudelliseen tilanteeseen
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista puolet tyytyväisiä, kolmasosa tyytymättömiä

HARRASTAMINEN – 10–13-VUOTIAAT

Voitko harrastaa ja tehdä haluamiasi asioita tarpeeksi?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Itsensä ja omien vahvuuksien kehittäminen esimerkiksi harrastamalla mieluisia asioita lisää hyvinvointia. Mielekäs tekeminen opiskelun tai työn vastapainona lisää hyvinvointia.

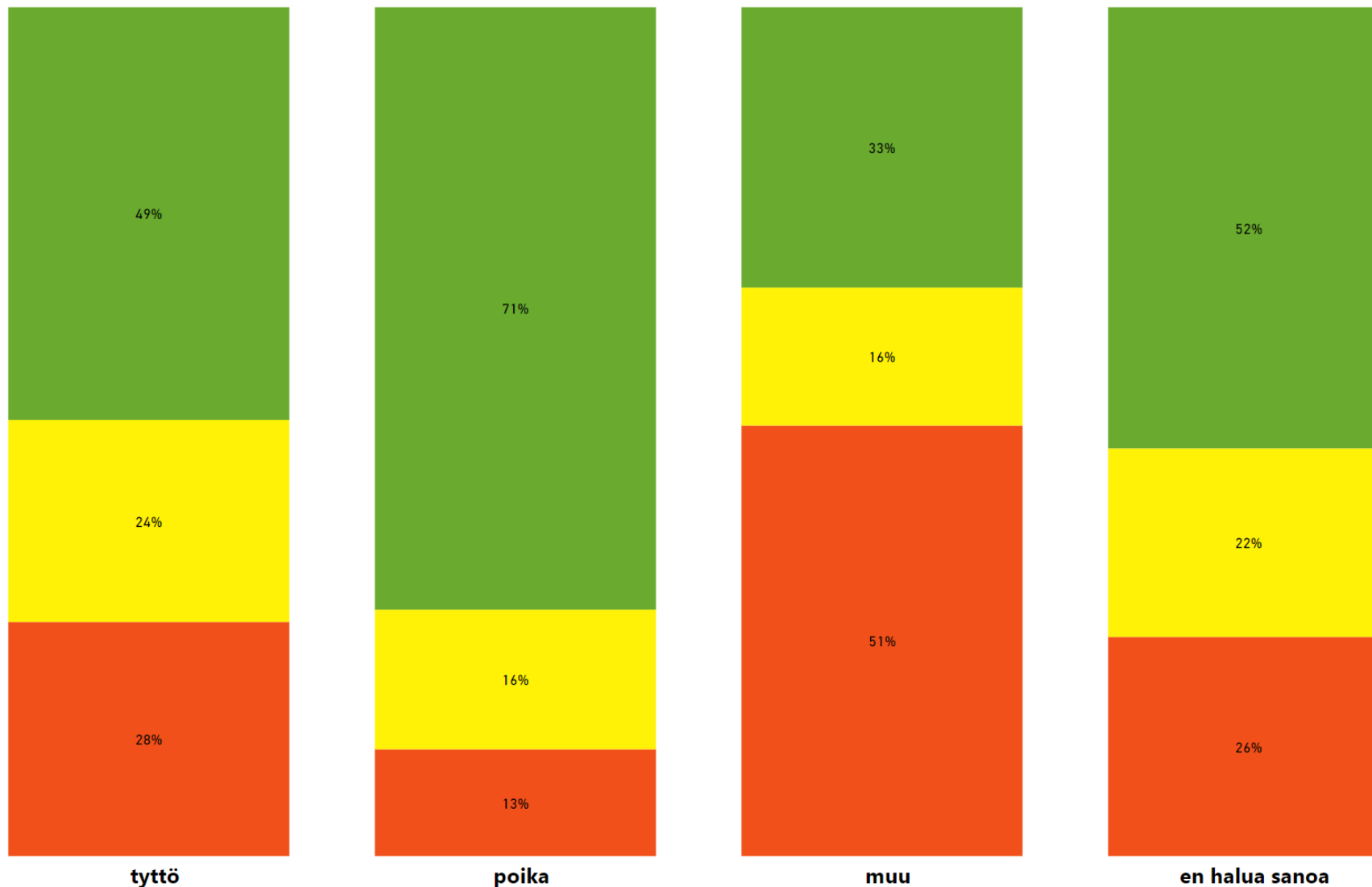
Huomioita:

- Harrastusmahdollisuuksien osalta tyttöjen ja poikien välillä ei juurikaan eroja
- Muunsukupuolisiksi itsensä kokevista noin puolet tyytyväisiä ja kolmasosa tyytymättömiä

ITSETUNTO – 10–13-VUOTIAAT

Kuinka tyytyväinen olet itseesi?

● 0 - 5: Tyytymätön ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tyytyväinen

Hyvinvointia lisää, kun kokee itsensä hyväksi ja arvokkaaksi sellaisena kuin on. Hyvä itsetunto auttaa selviämään myös vaikeuksien keskellä.

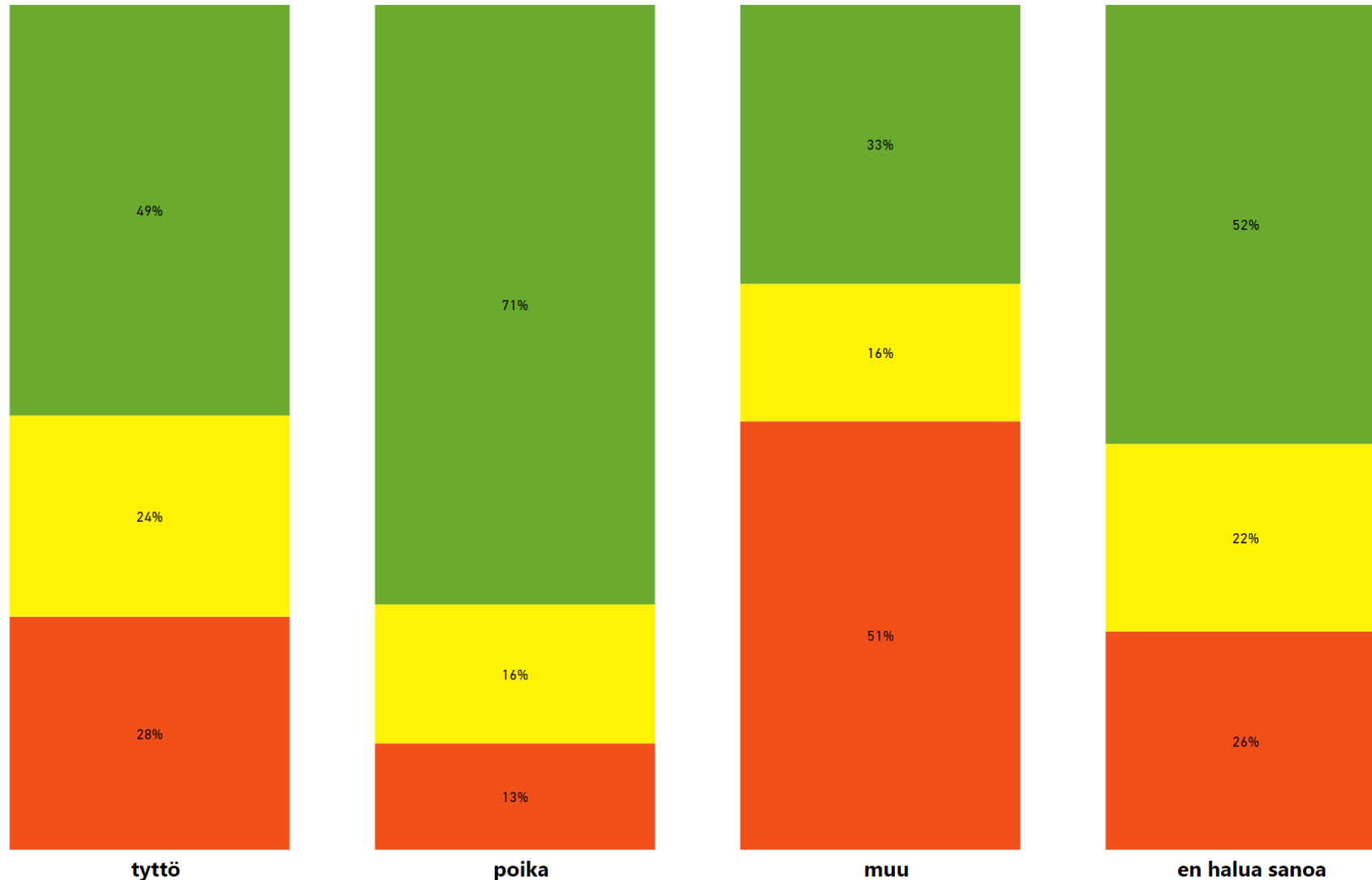
Huomioita:

- Pojat selvästi tyytyväisempiä itsetuntoonsa kuin tytöt
- Tytöistä joka neljäs tyytymätön itseensä
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista vain joka kolmas tyytyväinen itseensä

ELÄMÄ – 10–13-VUOTIAAT

Miten koet asioiden olevan elämässäsi tällä hetkellä?

● 0 - 5: Huonosti ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Hyvin

Elämäntyytyväisyys kertoo hyvinvoinnista ja onnellisuudesta. Se on myös yksi tärkeimmistä mielen hyvinvoinnin mittareista.

Huomioita:

- Tytöistä vain noin puolet tyytyväisiä elämäänsä, joka neljäs tyytymätön
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevista joka kolmas tyytyväinen ja puolet tyytymättömiä elämäänsä

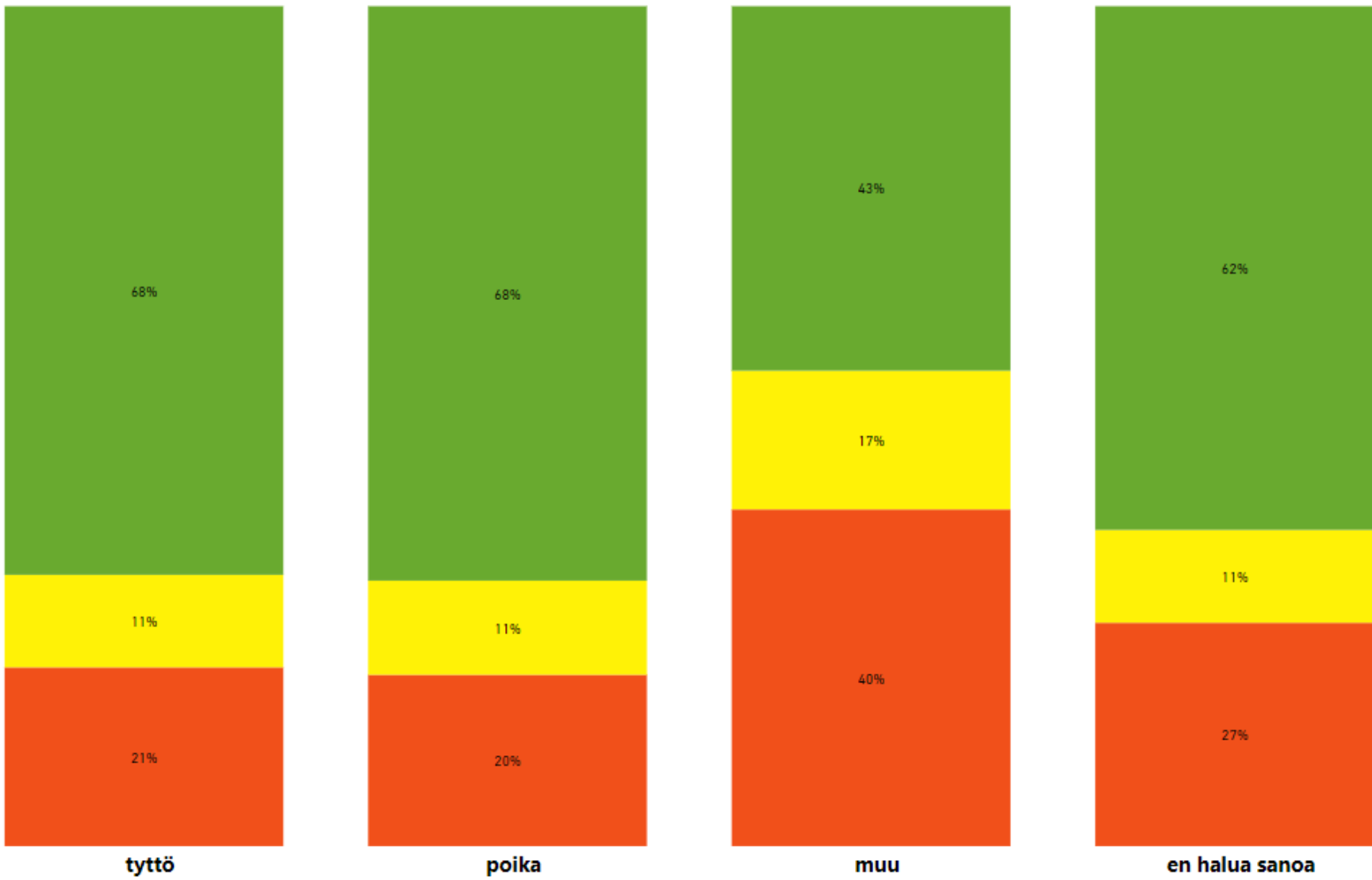
POHTEEN LISÄKYSYMYKSET – 10–13- VUOTIAAT

KEHOLLINEN HAITTA – 10–13-VUOTIAAT

Pohteen lisäkysymys: Haittaako joku pitkäaikainen kehon sairaus tai oire elämäsi tai päivittäisiä tekemisiäsi?

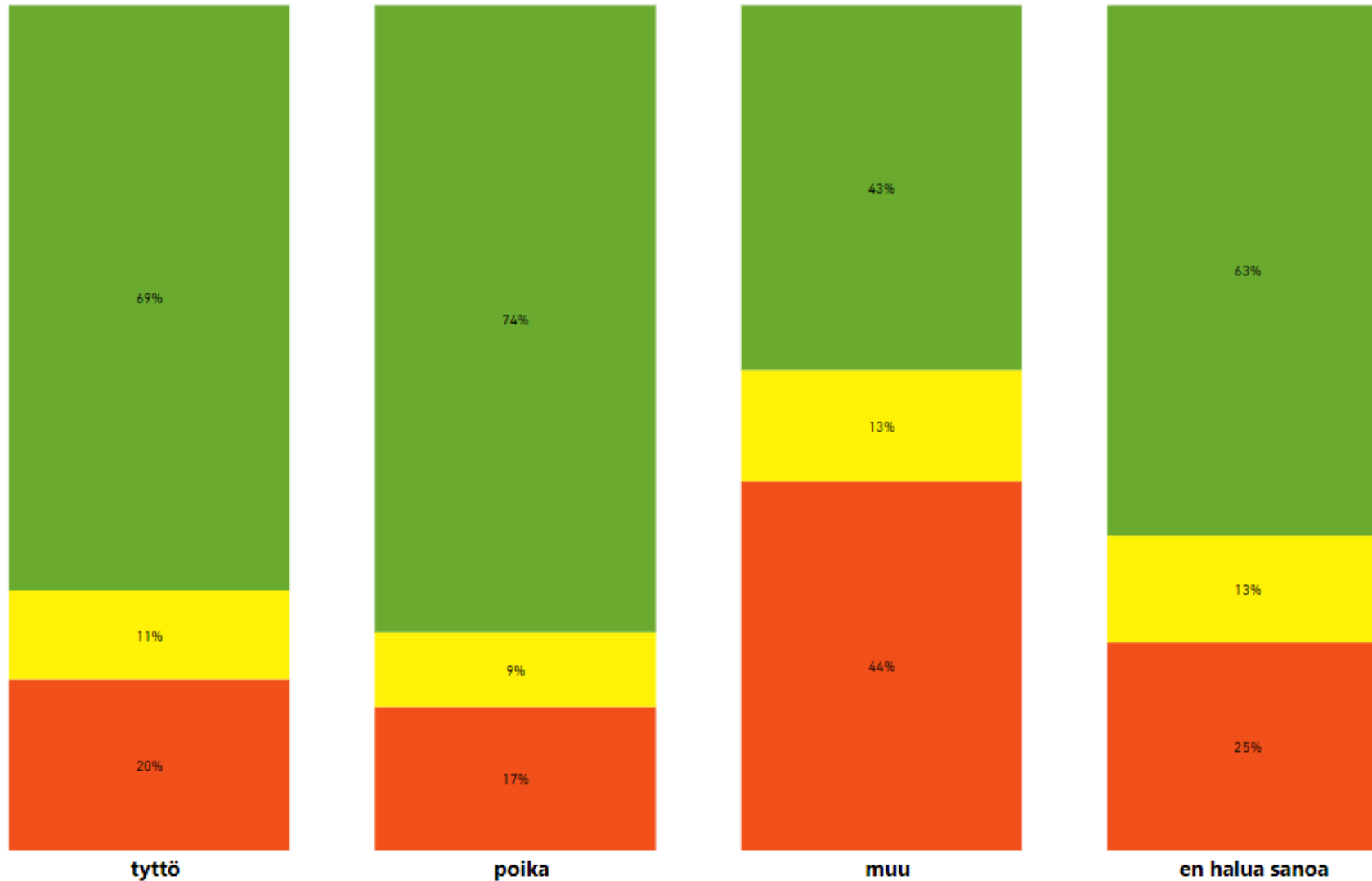
0 - 5: Päivittäin - usein 6 - 7: Neutraali 8 - 10: Ei lainkaan

MIELENTERVEYDEN HAITTA – 10–13-VUOTIAAT

Pohteen lisäkysymys: Haittaako joku pitkäaikainen mielen sairaus tai oire elämääsi tai päivittäisiä tekemisiäsi?

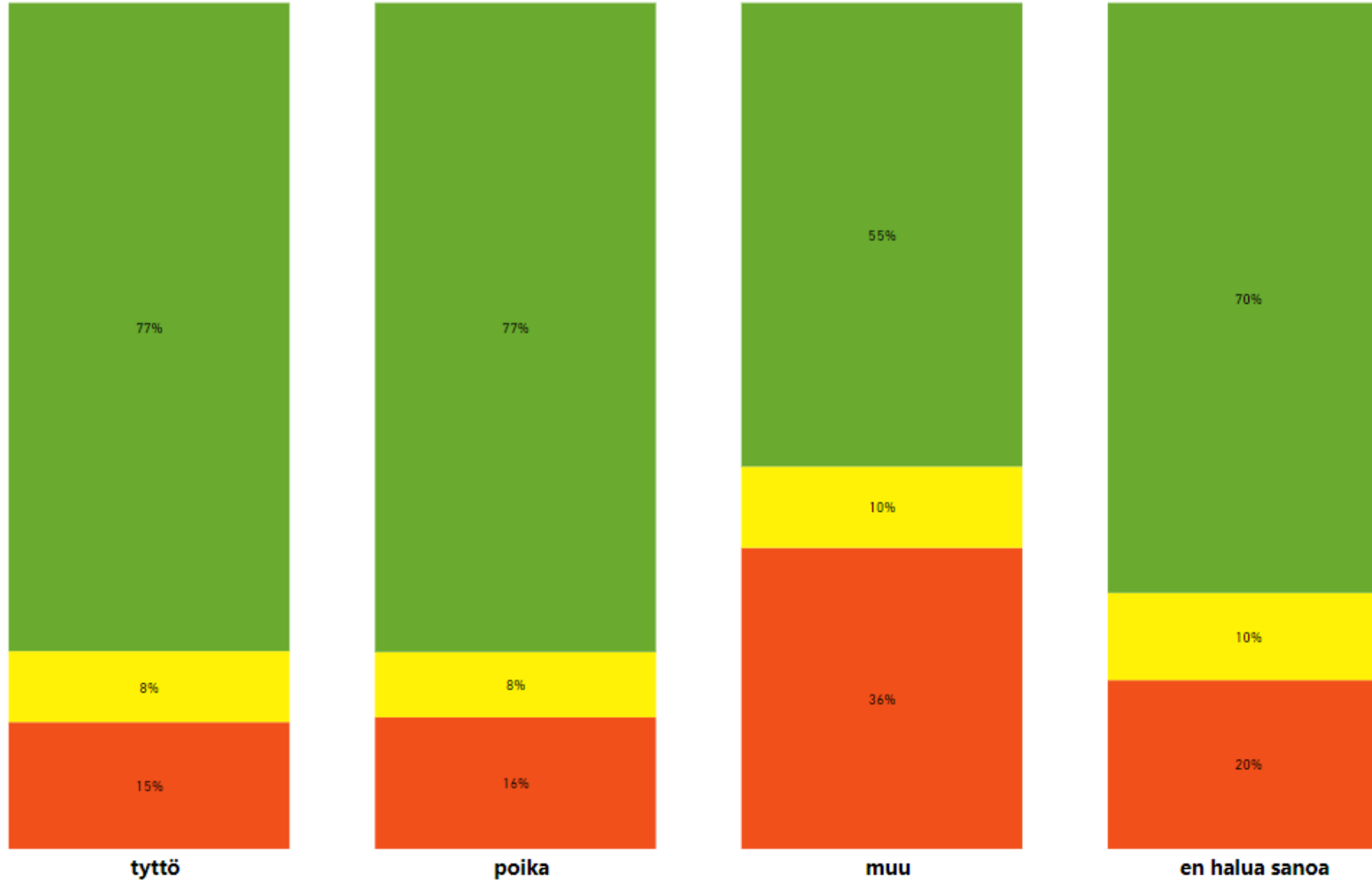
● 0 - 5: Päivittäin - usein ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Ei lainkaan

VAMMAN AIHEUTTAMA HAITTA – 10–13-VUOTIAAT

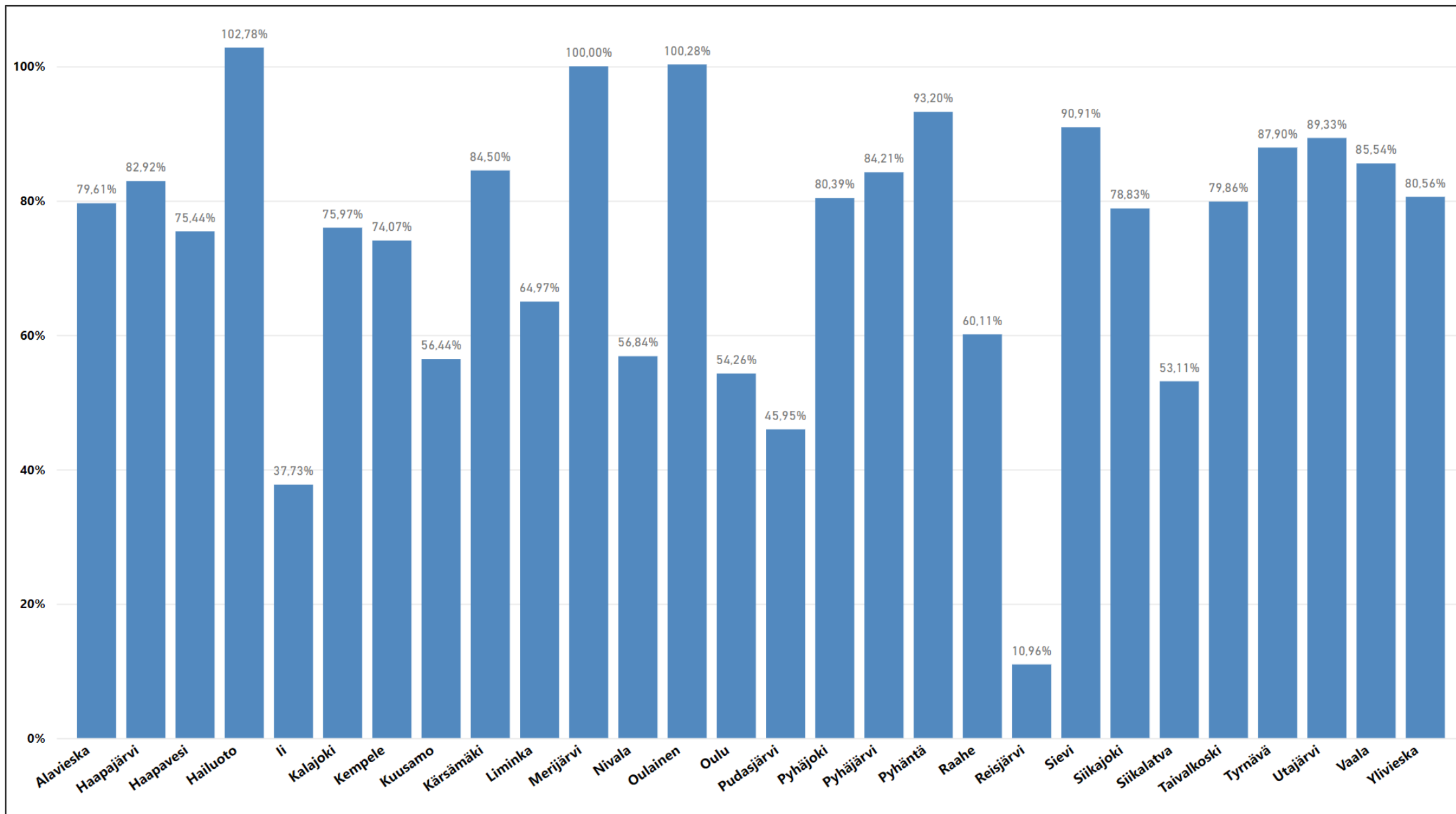
Pohteen lisäkysymys: Haittaako joku pitkäaikainen vamma elämääsi tai päivittäisiä tekemisiäsi?

● 0 - 5: Päivittäin - usein ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Ei lainkaan

YHTEENVETO 10–13-VUOTIAIDEN TULOKSISTA

KUNNITTAISET VASTAUSPROSENTIT – 10–13-VUOTIAAT

10–13-VUOTIAIDEN HYVINVOINTI ERI ULOTTUVUUKSILLA KUNNITTAIN

	Herääminen	Ponnistelu	Turvallisuus	Koulu	Koti	Ystävät	Tavarat	Harrastus	Itsetunto	Elämä	Kehollinen haitta	Mielenterveyden haitta	Vamman aiheuttama haitta
Alavieska	5,7	6,5	8,2	6,2	9,1	8,5	8,5	8,1	7,3	7,8	7,6	7,7	7,8
Haapajärvi	6,1	7,0	8,9	7,0	9,1	8,8	9,0	8,6	7,6	7,8	7,8	7,7	8,2
Haapavesi	6,3	7,3	8,8	7,3	9,2	9,0	8,7	8,6	7,9	8,2	8,3	8,4	8,6
Hailuoto	4,6	6,1	7,2	4,9	8,5	7,7	8,1	7,1	6,2	6,6	6,3	6,7	7,2
Ii	6,5	7,1	8,7	6,8	9,1	8,7	8,8	8,4	7,6	8,0	7,9	8,0	8,4
Kalajoki	5,7	6,7	8,5	6,3	9,0	8,5	8,6	8,3	7,3	7,6	7,7	8,0	8,0
Kempele	6,4	7,3	8,8	7,4	9,3	8,9	9,0	8,9	8,0	8,2	8,0	8,3	8,4
Kuusamo	5,7	6,7	8,2	6,1	9,0	8,6	8,5	8,4	7,3	7,5	7,7	7,8	8,2
Kärsämäki	6,5	7,4	9,0	7,3	9,3	9,2	9,0	8,8	8,4	8,4	8,0	8,0	8,2
Liminka	6,4	7,3	8,6	7,1	9,2	8,8	8,9	8,6	8,0	8,3	8,1	8,4	8,6
Merijärvi	6,7	7,3	8,9	7,1	8,7	8,9	9,1	8,1	8,2	8,1	8,1	8,5	8,7
Nivala	5,8	6,8	8,6	6,6	8,9	8,6	8,7	8,5	7,6	7,8	8,0	8,2	8,5
Oulainen	6,2	7,0	8,9	7,2	9,2	8,9	8,9	8,6	7,6	8,1	8,4	8,6	8,7
Oulu	6,1	7,2	8,6	6,9	9,2	8,8	9,0	8,8	7,8	8,1	8,0	8,1	8,4
Pudasjärvi	6,1	6,8	8,7	6,5	9,1	8,7	8,7	8,2	7,6	8,0	7,8	7,8	8,3
Pyhäjoki	6,2	7,3	8,9	7,2	9,2	8,8	8,9	8,5	8,0	8,2	7,8	7,8	8,2
Pyhäjärvi	5,8	6,8	8,7	6,6	9,1	8,8	9,0	8,5	7,0	8,0	8,1	8,2	8,5
Pyhäntä	5,9	7,1	9,1	7,2	8,9	8,9	8,8	8,4	7,9	8,0	7,9	7,9	8,1
Raahe	6,0	7,0	8,7	6,8	9,1	8,6	8,8	8,4	7,7	8,0	8,1	8,3	8,4
Reisjärvi	6,4	7,5	8,6	6,1	9,0	8,0	9,1	8,7	7,1	7,8	7,4	7,5	7,5
Sievi	6,3	7,2	8,8	6,8	9,1	9,0	8,8	8,4	7,8	8,1	8,0	8,5	8,5
Siikajoki	6,4	7,0	8,4	7,2	9,2	8,5	8,8	8,1	7,8	8,0	8,1	8,1	8,4
Siikalatva	5,5	6,7	8,7	6,2	9,2	9,0	8,7	8,4	8,0	8,3	7,8	8,3	8,2
Taivalkoski	6,8	7,3	8,8	7,5	9,1	9,2	9,1	8,7	8,0	8,2	8,2	8,2	8,5
Tyrnävä	6,2	6,9	8,7	6,9	9,2	8,8	8,8	8,3	7,8	8,0	8,0	8,3	8,6
Utajärvi	6,5	6,9	8,8	6,6	9,0	8,6	8,9	8,4	7,6	7,9	7,6	7,9	8,3
Vaala	5,4	6,2	8,7	6,4	9,2	8,9	8,5	8,3	7,5	7,8	8,3	8,2	8,6
Ylivieska	6,1	7,2	8,8	7,0	9,1	8,9	8,9	8,7	7,7	8,1	8,2	8,4	8,6
Pohteen keskiarvo	6,1	7,1	8,7	6,9	9,2	8,8	8,9	8,6	7,7	8,0	8,0	8,2	8,4

Värit kuvastavat sitä miten kunta eroaa Pohteen keskiarvosta

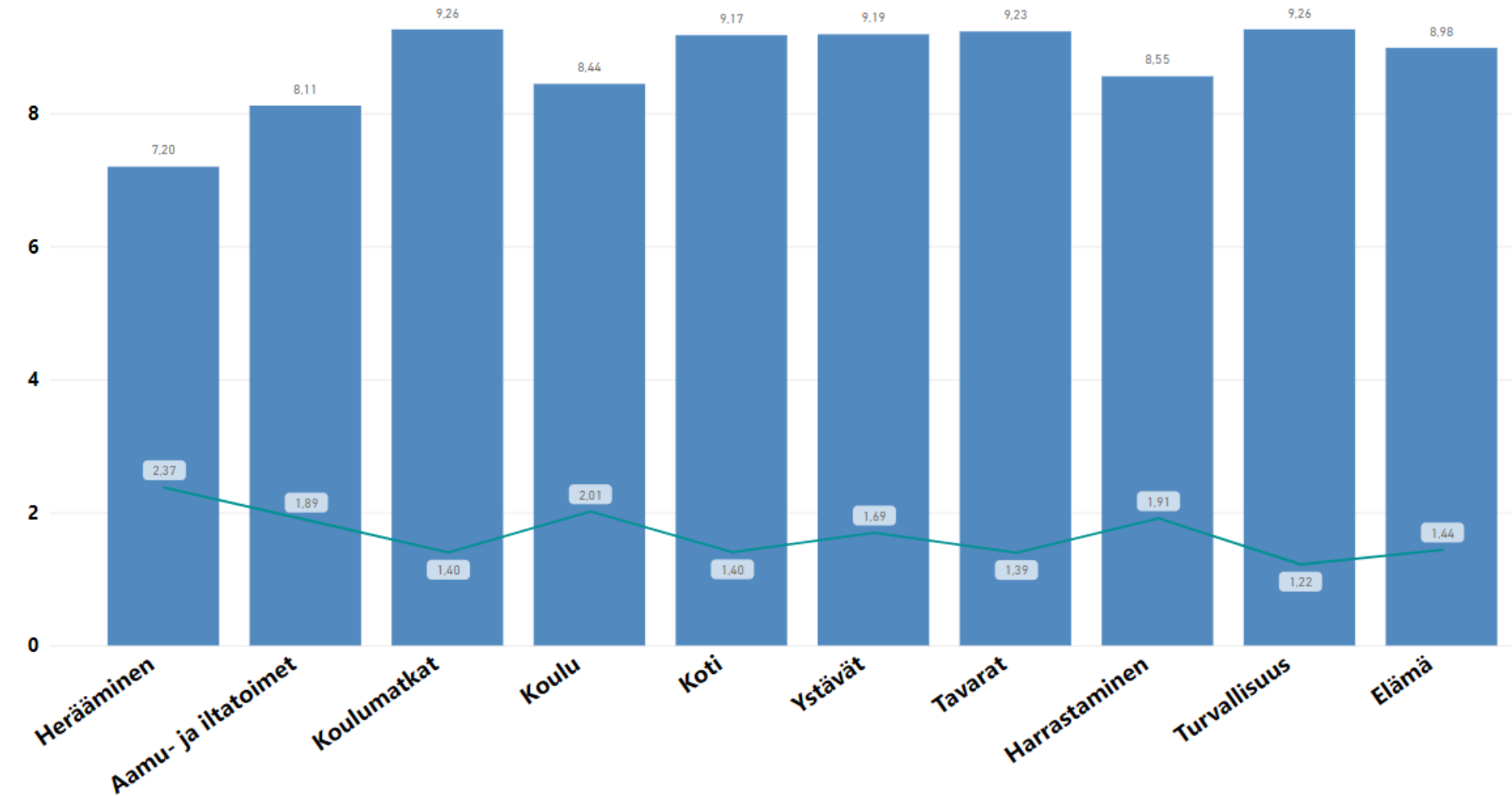
HAVAINTOJA 10–13-VUOTIAIDEN TULOKSISTA

- Kotona viihdytään hyvin
- Kouluuun herääminen tuottaa vaikeuksia, eikä koulussakaan välttämättä viihdytä
- Tämän ikäryhmän pojilla ponnistelu vaikeuksien voittamiseksi / resilienssi heikompi kuin 14–17-vuotiailla pojilla
- Tyttöillä itsetunto selvästi heikompi kuin pojilla
- Tytöistä vain puolet kokee tyytyväisyyttä elämäänsä
- Muunsukupuoliseksi itsensä kokevilla nuorilla tyytyväisyys on joka osa-alueella heikointa ja monella osa-alueella heikkoa
- Kuntien välillä suurta vaihtelua
 - Joissain kunnissa hyvinvoinnin osa-alueitten tilanne (keskiarvoja vertailtaessa) monilla ulottuvuuksilla Pohteen keskiarvoa selvästi heikompia. Toisissa kunnissa tilanne Pohjois-Pohjanmaan keskiarvoa parempi.

4. 1.-3. LUOKKALAISTEN ELI 7-9-VUOTIAIDEN TULOKSET

YHTEENVETO 3X10D-TULOKSISTA - 7-9-VUOTIAAT

Keskiarvo ja keskihajonta

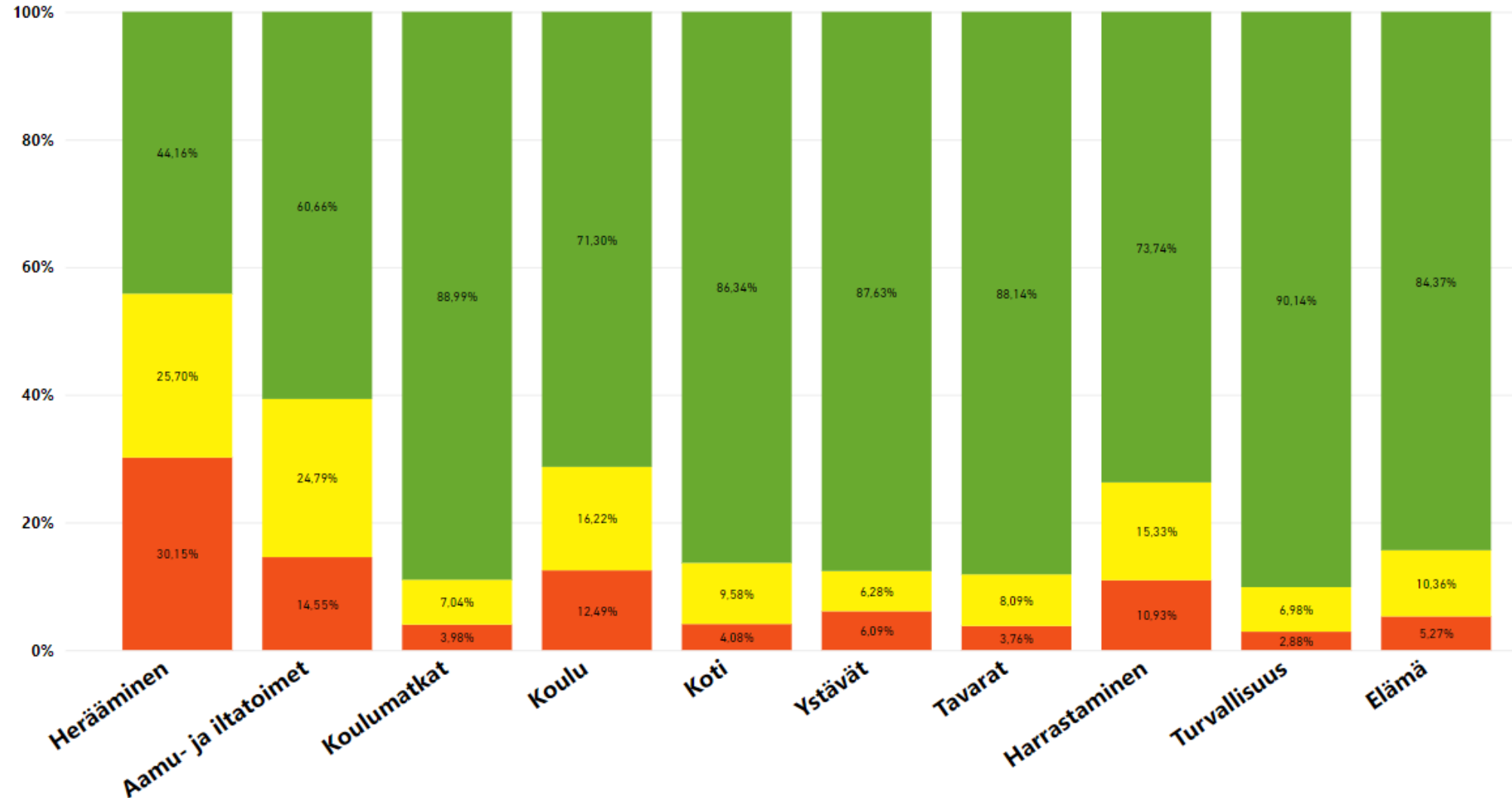

Huomioita:

- Pääsääntöisesti 1.-3.-luokkalaisten tyytyväisyys hyvinvoinnin eri osa-alueisiin ja elämään yleisesti.
- Vastaajat eniten tyytyväisiä koulumatkojen sujumiseen ja turvallisuuden kokemukseen
- Kouluun herääminen tuottaa eniten vaikeuksia

YHTEENVETO 3X10D-TULOKSISTA - 7-9-VUOTIAAT

0 - 5: Tyytymätön 6 - 7: Neutraali 8 - 10: Tyytyväinen

Huomioita:

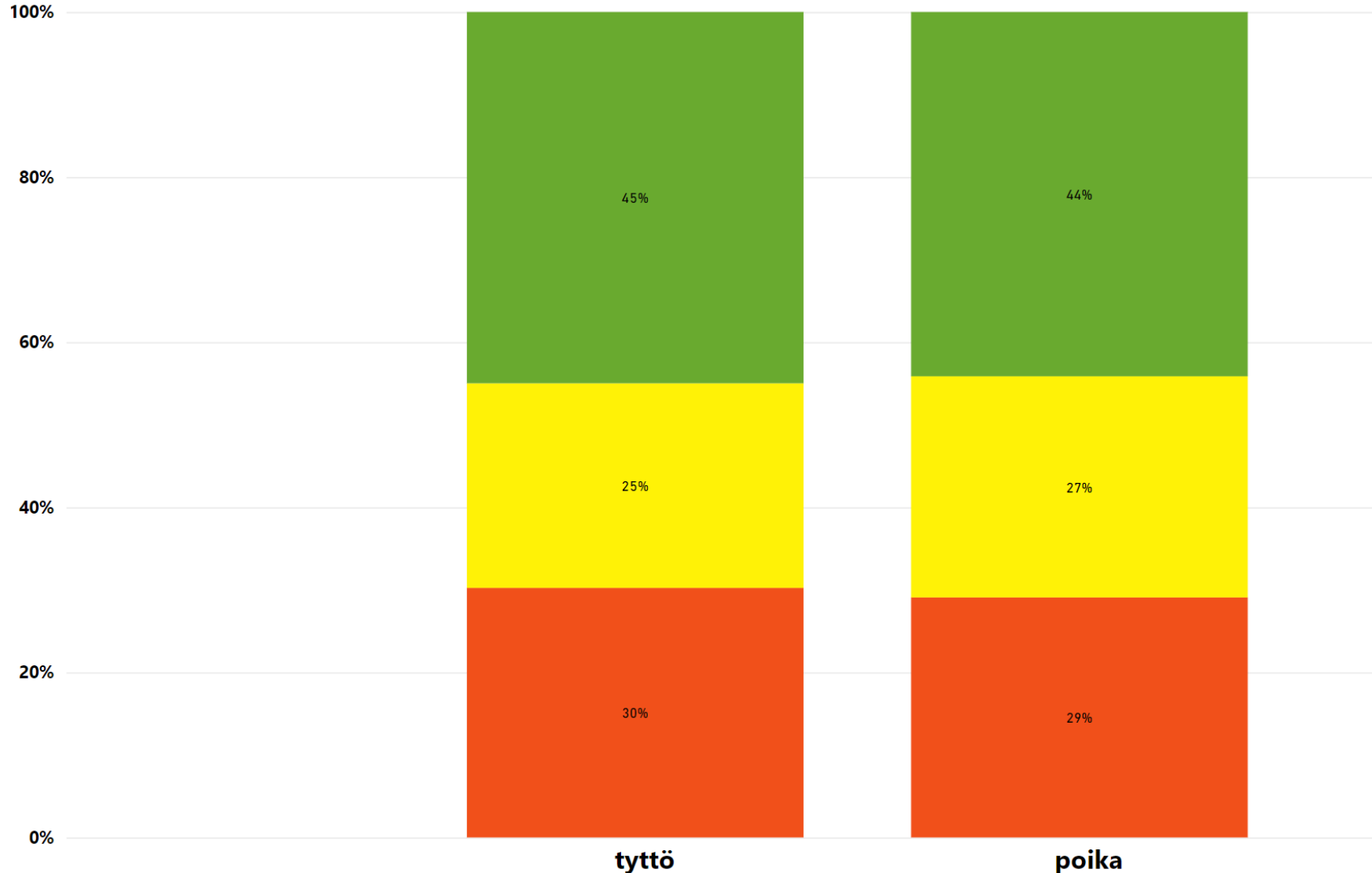
- Vain alle puolet vastanneista kokee kouluun heräämisen helpoksi
- Aamu- ja iltatoimien sujumisessa joka neljäs antanut neutraalin vastauksen
- Yli 10 prosenttia vastanneista ei viihdy koulussa
- Hieman yli 10 prosenttia vastanneista tyytymättömiä harrastusmahdollisuuksiin

7-9-VUOTIAIDEN TULOKSET 3X10D-ULOTTUVUUKSITTAIN

HERÄÄMINEN – 7–9-VUOTIAAT

Kuinka hyvin jaksat yleensä herätä aamuisin kouluun?

● 0 - 5: Huonosti ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Hyvin

Herääminen kuvastaa lapsen elintapoja ja motivaatiota. Vaikeudet herätä voivat selittyä liian vähällä unella ja kiinnostuksella päivän eteen tuomiin asioihin.

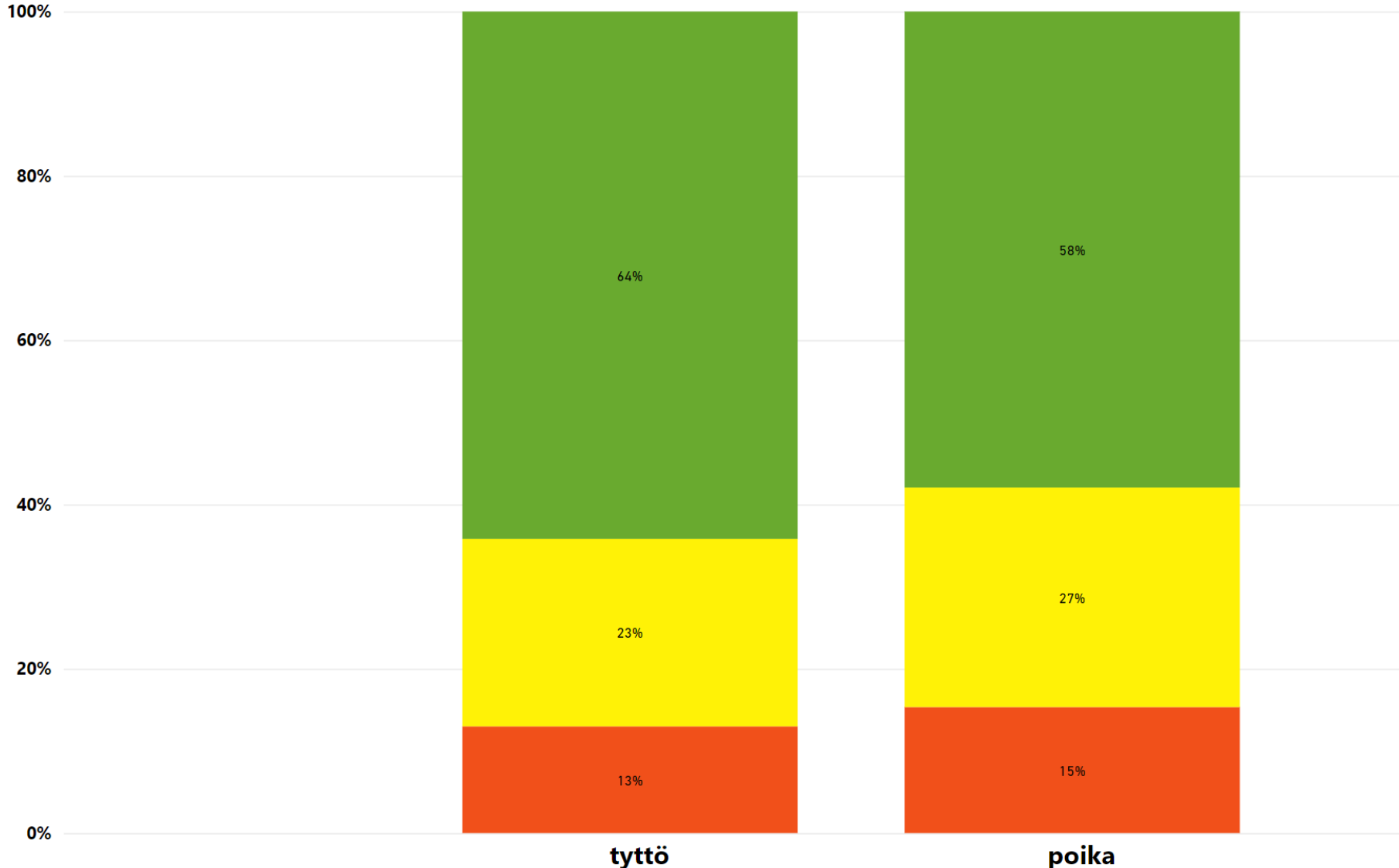
Huomioita:

- Sukupuolten erot pieniä
- Alle puolet vastaajista jaksaa herätä kouluun hyvin

AAMU- JA ILTATOIMET – 7–9-VUOTIAAT

Kuinka aamu- ja iltatoimet sujuvat (hampaiden pesu, suihku)?

● 0 - 5: Huonosti ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Hyvin

Aamu- ja iltatoimien sujuminen kertoo mm. lapsen kyvystä hoitaa asioitaan itsenäisesti.

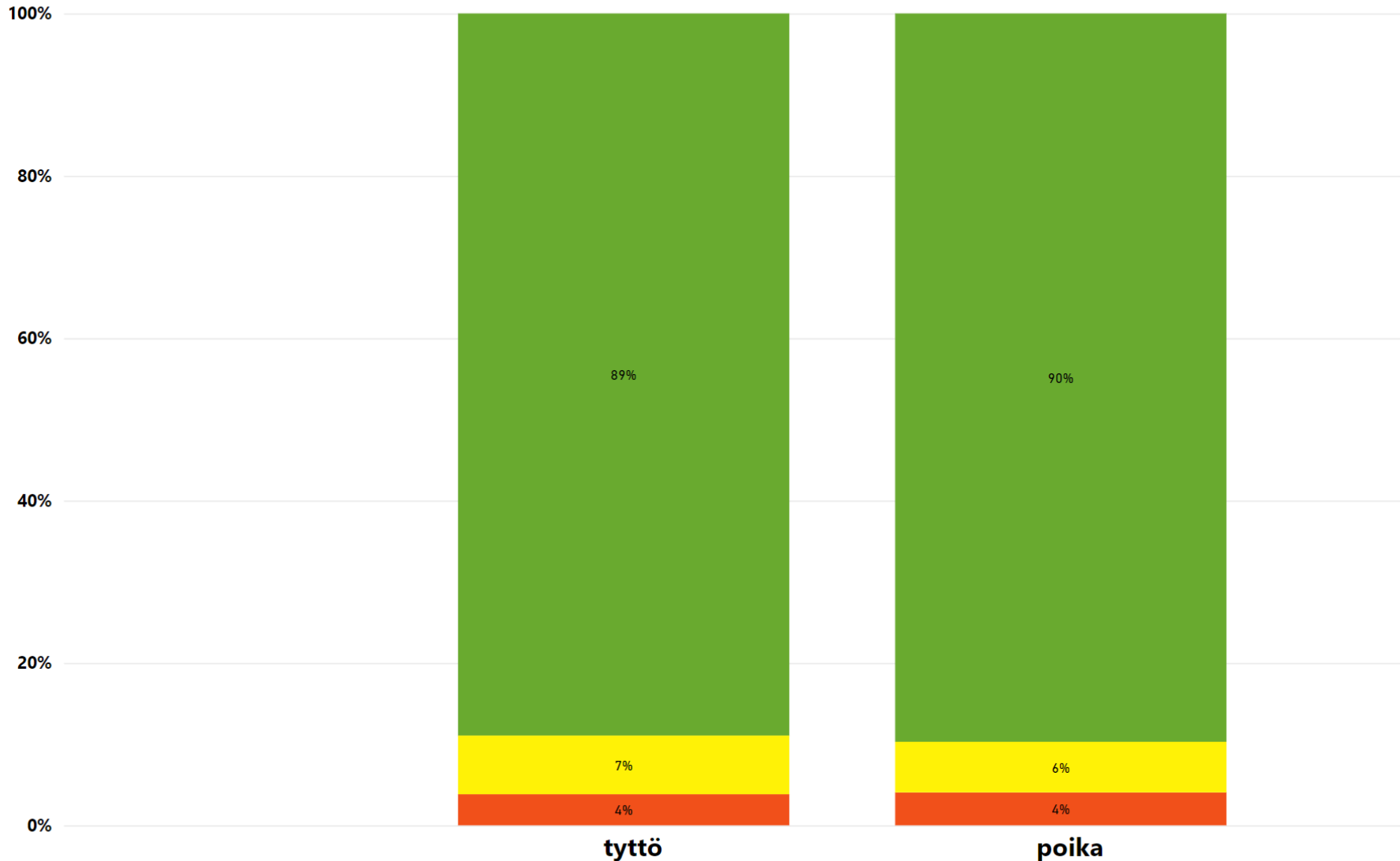
Huomioita:

- Aamu- ja iltatoimet sujuvat tytöiltä hieman poikia paremmin

KOULUMATKAT – 7–9-VUOTIAAT

Kuinka koulumatkat sujuvat?

● 0 - 5: Huonosti ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Hyvin

Koulumatkojen sujuminen kertoo siitä kuinka turvalliselta matka tuntuu ja miten helppoa kouluun meno ja sieltä paluu ovat. Tähän liittyy mm. se miten matkat tehdään ja kuinka kauan ne kestävät. Liian pitkät koulumatkat voivat rasittaa lasta.

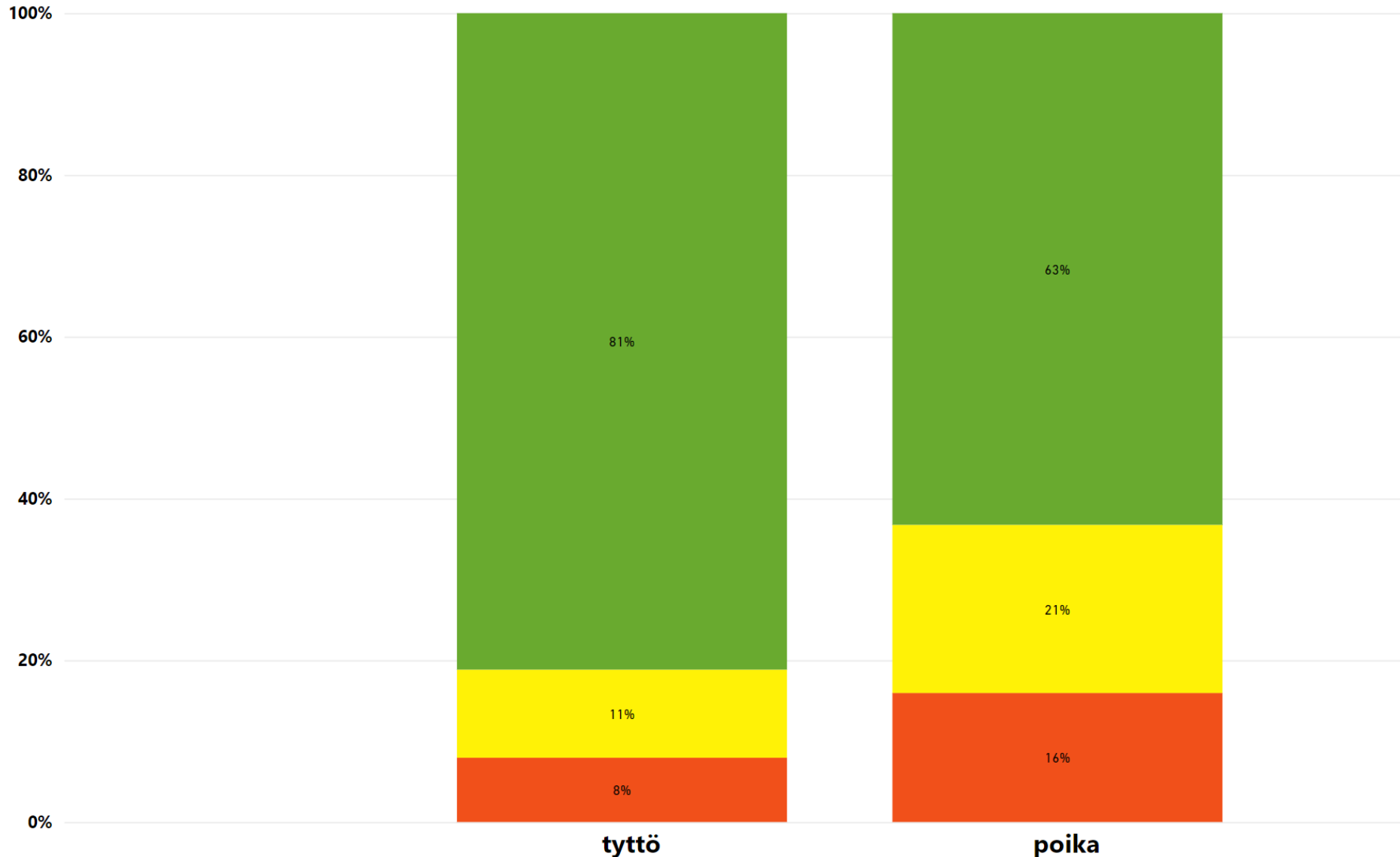
Huomioita:

- Valtaosa vastaajista kokee koulumatkojen sujuvan hyvin

KOULU – 7–9-VUOTIAAT

Kuinka hyvin viihdyt koulussa?

● 0 - 5: Huonosti ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Hyvin

Koulu on lapsen keskeisin kodin ulkopuolinen arjen ympäristö. Viihtymiseen voivat vaikuttaa oppituntien (onnistumisen kokemukset, ilmapiiri) lisäksi myös sosiaaliset suhteet koulussa.

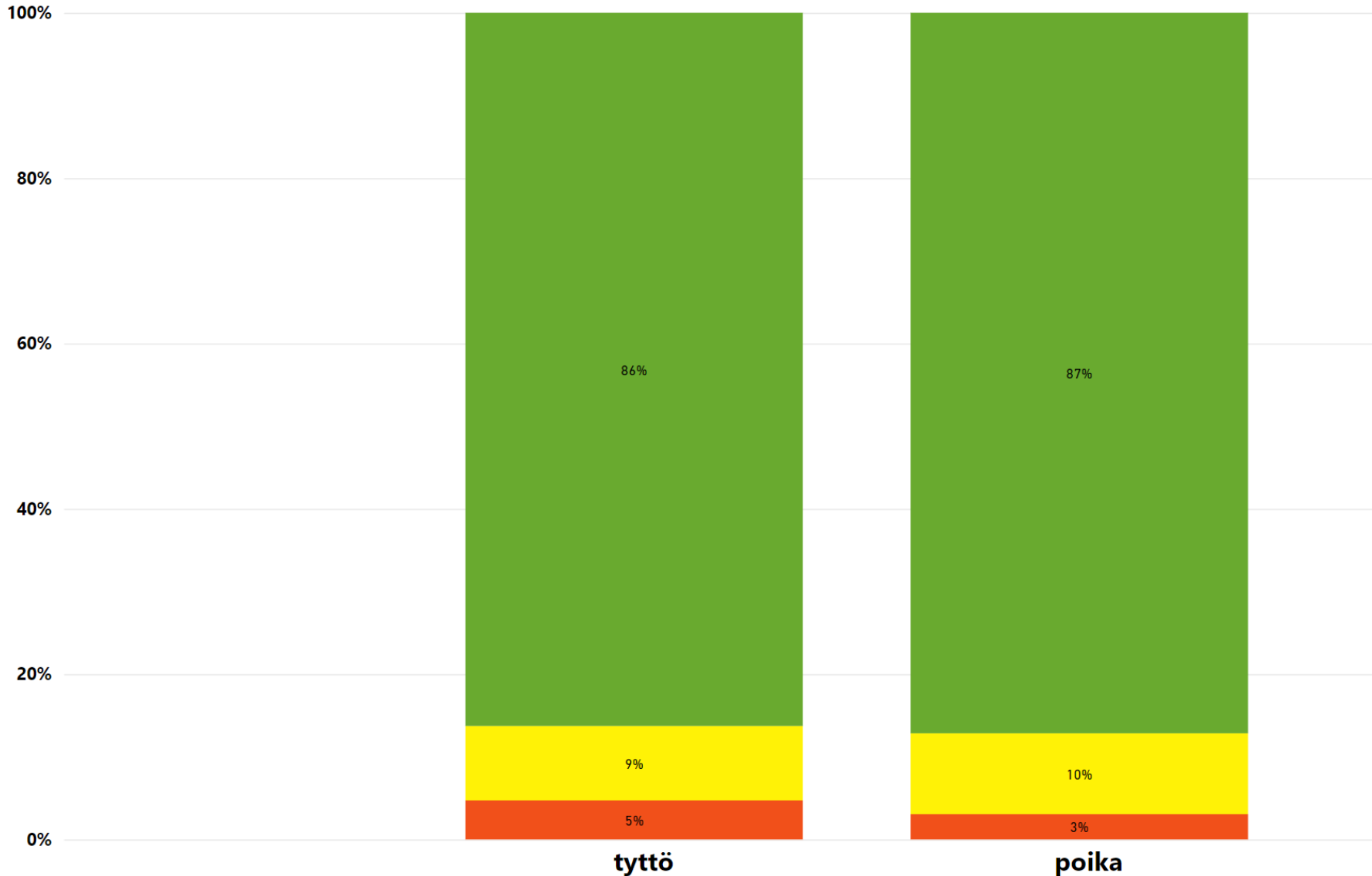
Huomioita:

- Hyvin viihtyvissä suuri ero tyttöjen ja poikien välillä – tytöt viihtyvät paremmin
- Pojilla neutraalien osuus korkeahko

KOTI – 7–9-VUOTIAAT

Kuinka hyvin viihdyt kotona?

● 0 - 5: Huonosti ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Hyvin

Koti luo lapselle perusturvallisuutta ja siellä lapsi viettää suurimman osan ajastaan. Kodissa viihtymiseen vaikuttavat vanhemmat ja sisarukset, mutta myös laajemmin kodin ympäristö.

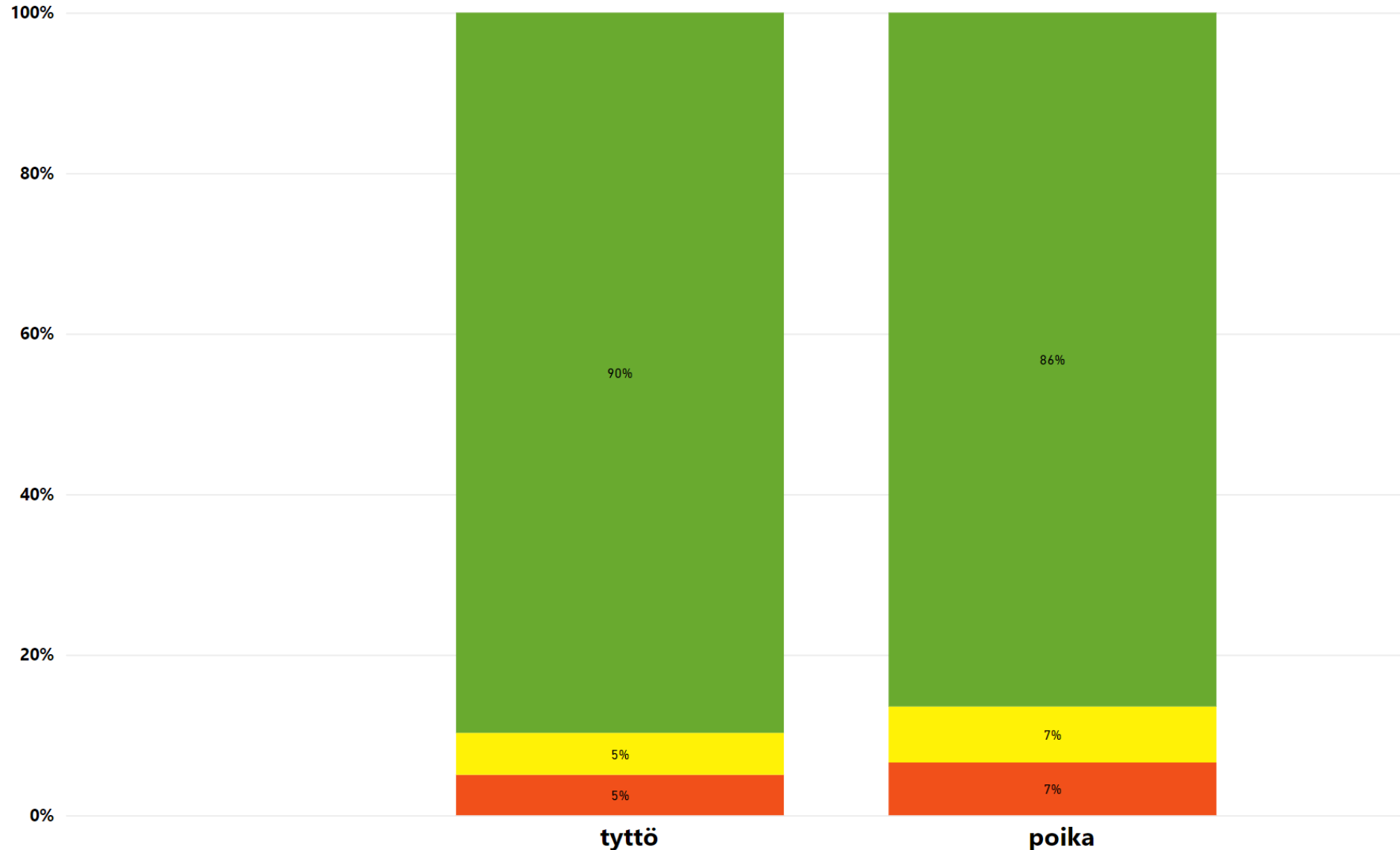
Huomioita:

- Sukupuolten väliset erot pienet
- Valtaosa vastaajista viihtyy kotona hyvin

YSTÄVÄT – 7–9-VUOTIAAT

Onko sinulla riittävästi hyviä ystäviä?

● 0 - 5: Ei ole ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tarpeeksi

Sosiaaliset suhteet luovat hyvinvointia. On tärkeää, että tulemme kohdatuksi, nähdyksi ja kuulluksi sellaisina kuin olemme. Läheisten ystävien kanssa voi kokea yhteenkuuluvuutta. Ystävyysuhteiden merkitys hyvinvoinnille korostuu nuoruudessa.

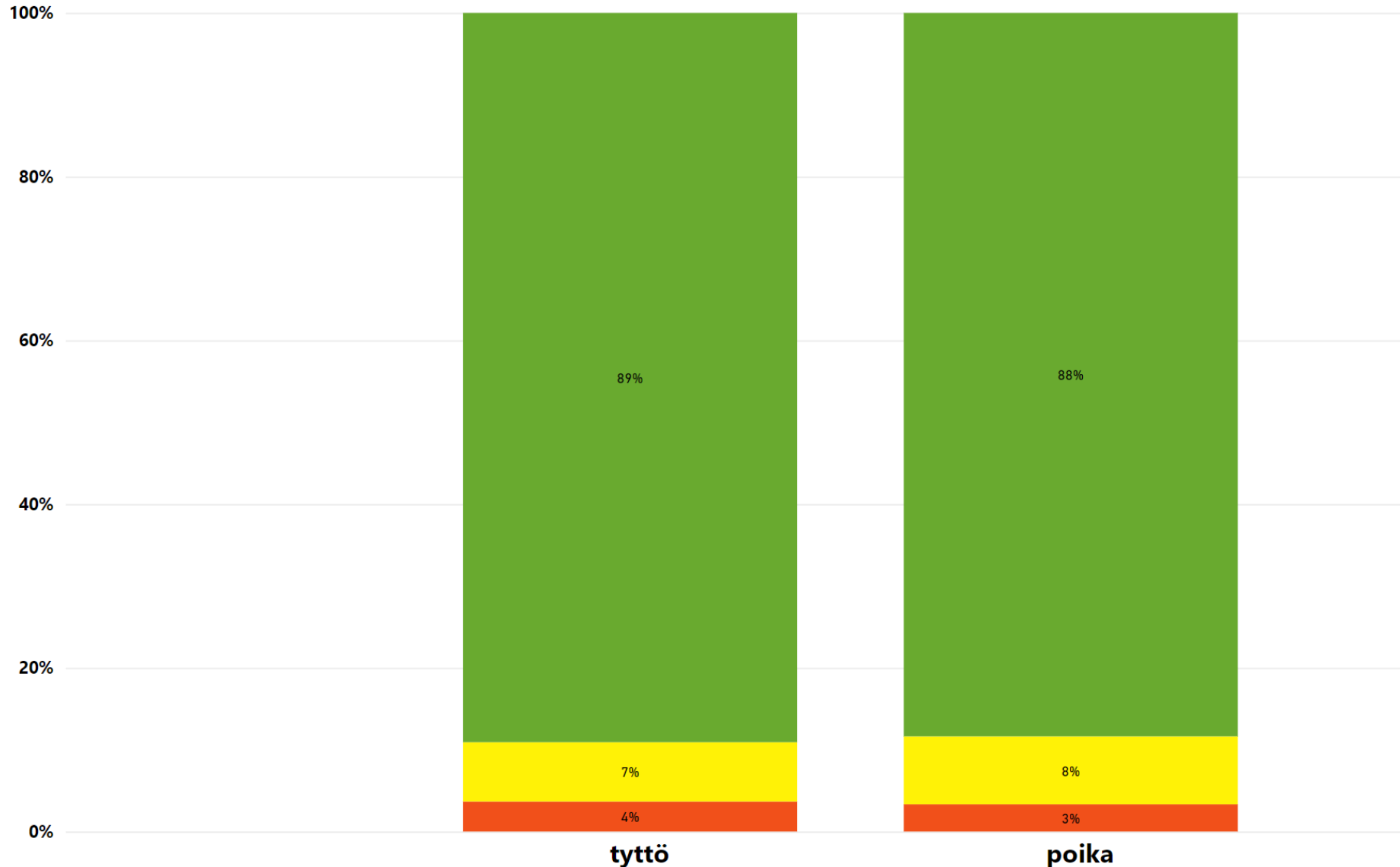
Huomioita:

- Valtaosa vastaajista tyytyväisiä ystävien riittävyteen
- Tytöt aavistuksen verran tyytyväisempiä

TAVARAT – 7–9-VUOTIAAT

Onko sinulla tarpeeksi tarvitsemiasi tavaroita ja vaatteita?

● 0 - 5: Liian vähän ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tarpeeksi

Lasten taloudellinen tilanne on yhteydessä kodin varallisuuteen ja kytkeytyy paljolti hänen käytettävissä oleviin tavaroihin. Nykyään lapset myös vertailevat tavaroitaan keskenään ja tällä voi olla yhteys sosiaalisiin suhteisiin.

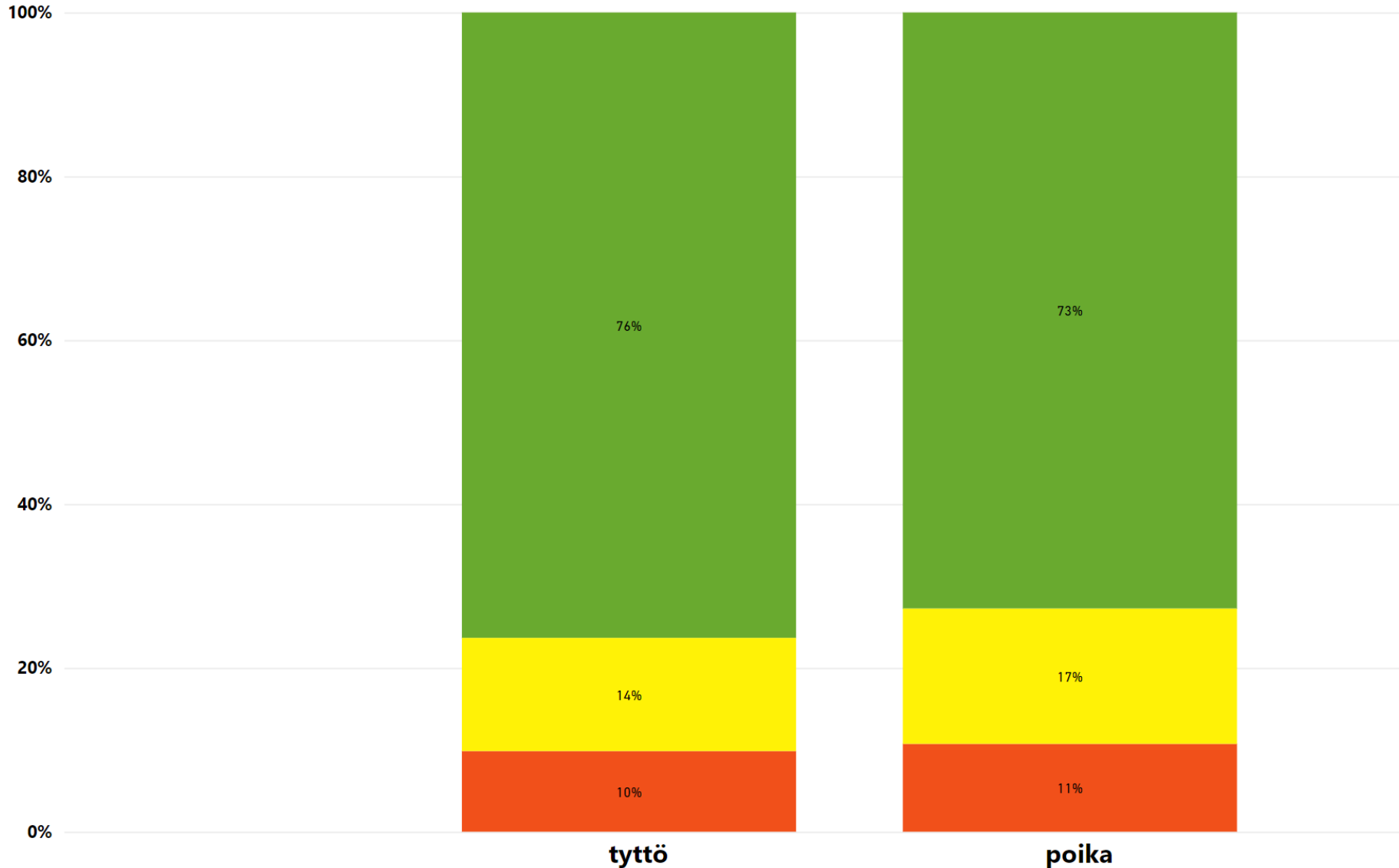
Huomioita:

- Valtaosa vastaajista tyytyväisiä tavaroiden riittävyyteen
- Sukupuolten välillä ei eroja

HARRASTUKSET – 7–9-VUOTIAAT

Voitko harrastaa ja tehdä haluamiasi asioita tarpeeksi?

● 0 - 5: Liian vähän ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Tarpeeksi

Itsensä ja omien vahvuuksien kehittäminen esimerkiksi harrastamalla mieluisia asioita lisää hyvinvointia. Mielekäs tekeminen opiskelun tai työn vastapainona lisää hyvinvointia.

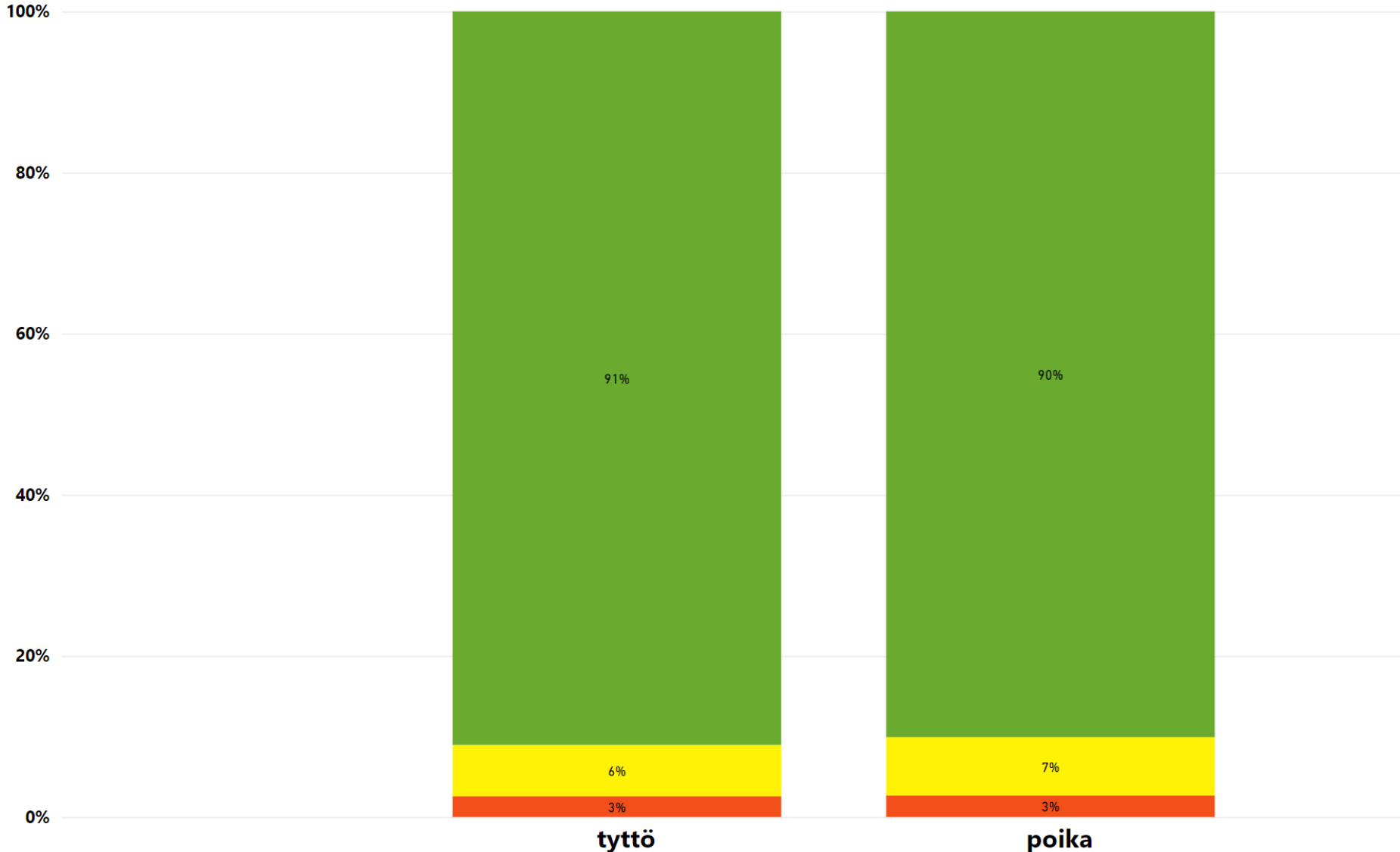
Huomioita:

- Harrastusten osalta kymmenen prosenttia vastanneista tyytymättömiä

TURVALLISUUS – 7–9-VUOTIAAT

Kuinka turvallinen olo sinulla on yleensä?

● 0 - 5: Turvaton ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Turvallinen

Turvallisuus voi olla objektiivista tai subjektiivista luonteeltaan. Tunne voi olla seurausta fyysisestä uhasta tai oletetuista uhista.

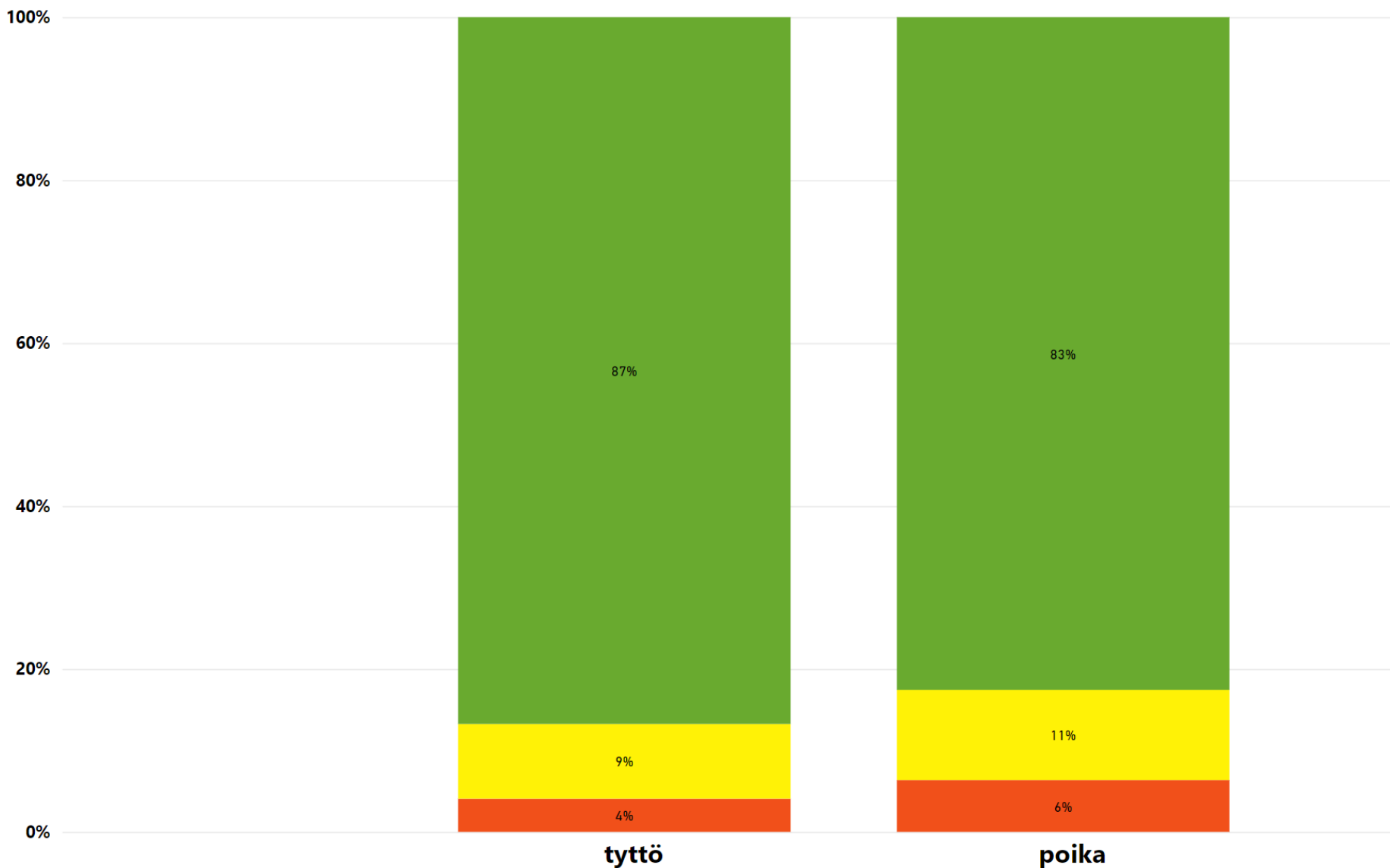
Huomioita:

- Valtaosa vastaajista tyytyväisiä turvallisuuden tunteeseen
- Tyytymättömien osuudet pienet

ELÄMÄ – 7–9-VUOTIAAT

Tunnen, että kaikki asiat ovat elämässäni...

● 0 - 5: Huonosti ● 6 - 7: Neutraali ● 8 - 10: Hyvin

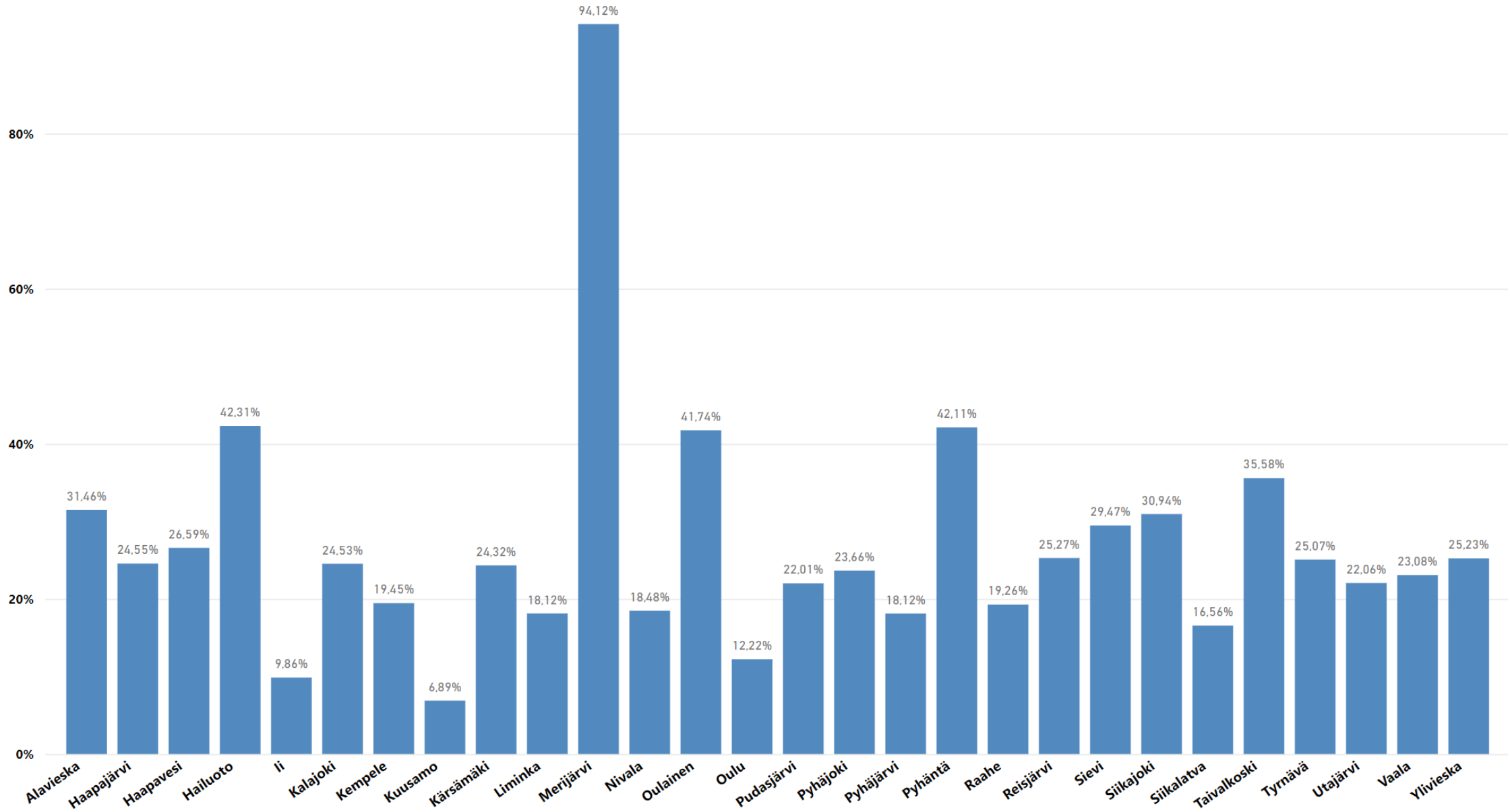
Elämäntyytyväisyys kertoo hyvinvoinnista ja onnellisuudesta. Se on myös yksi tärkeimmistä mielen hyvinvoinnin mittareista.

Huomioita:

- Tytöt aavistuksen verran tyytyväisempiä elämäänsä kuin pojat

YHTEENVETO 7-9-VUOTIAIDEN TULOKSISTA

KUNNITTAISET VASTAUSPROSENTIT – 7–9-VUOTIAAT

7-9-VUOTIAIDEN HYVINVOINTI ERI ULOTTUVUUKSILLA KUNNITTAIN

	Herääminen	Aamu- ja iltatoimet	Koulumatkat	Koulu	Koti	Ystävät	Tavarat	Harrastaminen	Turvallisuus	Elämä
Alavieska	6,5	8,3	8,8	7,9	9,3	8,8	9,2	8,1	9,5	9,1
Haapajärvi	7,7	8,4	9,0	8,8	9,4	9,0	9,4	8,9	9,3	9,2
Haapavesi	7,6	8,0	9,1	8,5	9,2	9,2	9,4	8,5	9,4	9,1
Hailuoto	6,9	7,8	9,1	8,5	8,8	9,5	9,2	8,6	8,5	9,0
Ii	7,5	8,1	9,0	8,3	9,0	9,2	9,4	8,5	9,2	9,0
Kalajoki	7,5	8,1	9,4	8,7	9,2	9,4	9,3	8,6	9,2	9,0
Kempele	6,9	8,1	9,1	8,3	9,1	9,2	9,3	8,4	9,2	8,8
Kuusamo	7,3	7,9	9,3	8,3	9,5	9,1	9,4	8,8	8,7	9,2
Kärsämäki	8,6	8,7	9,6	9,3	9,3	9,6	9,2	8,4	9,2	9,2
Liminka	6,8	7,6	9,2	8,3	9,1	9,1	9,0	8,4	9,2	8,7
Merijärvi	6,4	7,1	8,9	6,8	8,1	8,0	8,7	7,5	8,4	8,3
Nivala	7,3	7,6	9,3	8,5	8,9	9,1	9,0	8,2	9,1	9,1
Oulainen	7,2	8,1	9,3	8,4	8,8	9,2	9,2	8,7	9,4	8,9
Oulu	7,1	8,2	9,3	8,5	9,3	9,2	9,2	8,7	9,3	9,0
Pudasjärvi	7,7	7,8	9,1	8,2	9,3	9,0	9,2	8,7	9,3	9,0
Pyhäjoki	7,3	8,5	9,5	9,0	9,2	9,9	9,8	9,1	9,5	8,8
Pyhäjärvi	6,6	7,8	9,1	7,7	9,3	8,8	9,0	8,4	9,2	9,1
Pyhäntä	6,9	8,0	9,2	8,2	9,0	9,4	9,1	8,8	9,5	8,3
Raahe	7,2	8,2	9,4	8,2	9,2	9,1	9,4	8,6	9,2	9,0
Reisjärvi	7,1	8,0	9,3	8,3	9,2	9,1	9,0	8,5	9,1	8,9
Sievi	8,0	8,4	9,4	9,2	9,4	9,6	9,4	8,8	9,5	9,1
Siikajoki	6,7	8,2	9,2	8,3	9,2	9,1	9,3	8,3	9,2	8,9
Siikalatva	7,2	8,0	8,7	7,9	9,1	8,9	8,8	8,0	8,9	8,6
Taivalkoski	7,4	8,4	9,3	8,6	9,4	9,1	8,9	8,5	9,2	9,0
Tyrnävä	7,9	8,1	9,5	8,5	9,2	9,6	9,3	8,3	9,4	9,0
Utajärvi	8,2	8,3	9,7	8,7	8,9	9,1	9,7	8,0	9,7	9,2
Vaala	6,8	9,1	9,3	8,0	9,7	9,1	9,1	8,6	9,3	9,3
Ylivieska	7,1	8,2	9,4	8,8	9,2	9,4	9,3	8,8	9,5	9,2
Pohteen keskiarvo	7,2	8,1	9,3	8,4	9,2	9,2	9,2	8,6	9,3	9,0

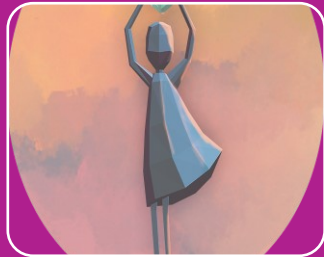
Värit kuvastavat sitä miten kunta eroaa Pohteen keskiarvosta

HAVAINTOJA 7-9-VUOTIAIDEN TULOKSISTA

- Suurimmat vaikeudet kouluun heräämisessä sekä aamu- ja iltatoimien hoitamisessa
- Harrastusten ulottuvuudella kolme neljäsosaa vastaajista tyytyväisiä ja kymmenen prosenttia tyytymättömiä
- Tyttöjen ja poikien välillä ei niin suuria eroja kuin vanhemmissa ikäryhmissä
- Pojilla tyttöjä enemmän vaikeuksia koulussa viihtymisen osalta
- Tytöt aavistuksen verran tyytyväisempiä elämäänsä kuin pojat – vanhemmissa ikäryhmissä tilanne selvästi päinvastoin
- Joissain kunnissa hyvinvointi (vastauskeskiarvot) Pohteen keskiarvoa selvästi heikompaa monilla ulottuvuuksilla, ja joissain kunnissa parempaa

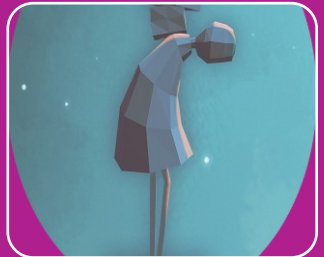
5. TOIMENPIDE-EHDOTUKSIA JA JATKOASKELEITA

MIKÄ SELITTÄÄ TYYTYMÄTTÖMYYTTÄ

Miksi itsetunto on punaisella?

- Itseinho
- Ulkonäkö- ja suorituspaineeet
- Epäonnistuminen

Miksi resilienssi on punaisella?

- Voimattomuus
- Uskon puute
- Muu & saamattomuus

Miksi arki ei suju?

- Vetämättömyys
- Arjen taidot heikot

YHTEENVETO JA UUSIA KYSYMYKSIÄ

- Kuntakohtaiset hyvinvointierot suuria kaikissa ikäryhmissä: joissain kunnissa tilanne Pohteen keskiarvoa selvästi heikompi ja joissain selvästi parempi monilla ulottuvuuksilla – mistä erot johtuvat, onko joissain kunnissa hyviä käytäntöjä, joita tulisi ottaa laajemmin käyttöön?
- Vaikka hyvinvointi yleisesti hyvällä tasolla, kasautuneet ongelmat yleisiä: nuorista vastaajista 13 prosentilla on vähintään viidellä 3X10D-ulottuvuudella ”liikennevalo punaisella” – keitä he ovat?
- Koulussa viihtymisessä melkoinen pudotus siirryttäessä 7–9-vuotiaiden ikäryhmästä 10–13-vuotiaiden ikäryhmään, näkyy etenkin tyttöjen vastauksissa – **taustasyyt ja voiko asiaan vaikuttaa?**
- Sukupuolten välisiä eroja hyvinvoinnissa 7-9-vuotiailla ei juuri nähdä, mutta alkavat näkyä jo 10-13-vuotiailla (pojat ilmoittavat useammin olevansa tyytyväisiä), erot 14-17-vuotiailla jo suuret
 - Poikkeuksena koulussa viihtyminen
 - Taustasyyt, kehitysvaihe, sisäänpäin kääntyvät ja ulospäin suuntautuvat ongelmat

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET 1/2

- Sukupuolten välisiä hyvinvointieroja ja tuen tarpeita on syytä tarkastella tarkemmin ja ottaa huomioon toimenpiteissä.
- Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja erityisesti mielen hyvinvoinnin edistäminen huomioitava kaikissa toiminnoissa. Otettava huomioon lasten ja nuorten omat näkemykset heidän tarpeistaan.
- Edistetään toimintakulttuuria, jossa lapsilla ja nuorilla on turvallisia kohtaamisia aikuisten kanssa. Kohtaamisissa huomioidaan kannustaminen ja kuulluksi tuleminen. Tarvittaisiinko osaamisen vahvistamista ja yhteisiä toimintamalleja?
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin, kasvun, kehityksen ja itsenäistymisen tukemisen nostaminen tärkeäksi osaksi oppilaitosten toimintaa. Miten tuetaan koulussa viihtymistä ja vahvistetaan tulevaisuuden toivoa ja pärjäämistä. Kokonaisvaltainen hyvinvointi huomioon myös harrastuksissa.

TOIMENPIDE-EHDOTUKSET 2/2

- Kuntien välillä suuret erot hyvinvoinnissa. Olisi tärkeää tunnistaa ja huomioida nämä toimenpiteissä.
- Sovittava, miten arjessa sekä arjen tukityössä/opiskeluhyvinvoinnin palveluissa/nuorisotyössä/sote-palveluissa huomioidaan erilaiset tarpeet (huomioitava myös alueelliset ja ikäryhmäkohtaiset tuen tarpeet)
- Nuorisopalvelujen rooli kokonaisuudessa?
- Verkostotyön toimenpiteet (ml. Hyvinvointialueen toimijat ja 3. sektorin mahdollisuudet), erityisesti kasautuvien ongelmien kohdalla tärkeää pohtia kokonaisuutta ja verkostotyön toimintaa.
- Sote-palveluiden rooli? Mielen hyvinvoinnin tuki ja nopea reagointi vs. korjaavat palvelut?
- Toimenpiteissä ja resurssien kohdentamisessa tulisi ottaa huomioon koko lapsuuden ja nuoruuden aika.
- Määriteltävä, millä tavalla lasten ja nuorten hyvinvointi ja tuen tarpeet otetaan huomioon ja tuetaan nuorten hyvinvointia yhteistyössä 1. heidän arjessaan, 2. kuntien palveluissa ja 3. hyvinvointialueen palveluissa? Miten huomioidaan 3. sektorin mahdollisuudet?
- Minkälaisen palvelulupauksen Pohde ja kunnat voisivat antaa lapsille ja nuorille? Mitkä ovat yhteiset tavoitteet?

MITÄ VOISIMME JATKOSSA TEHDÄ YHDESSÄ

- Tarkastella olemassa olevilla aineistoilla hyvinvoinnin mahdollistavia tekijöitä, sosiaalisia suhteita, psyykkisiä tekijöitä ja arjen sujumista osakokonaisuuksittain, alueittain ja sukupuolittain.
- Tarkastella olemassa olevilla aineistoilla niiden lasten ja nuorten osuutta tarkemmin alueellisesti ja sukupuolittain, joilla on kasautuvasti tuen tarpeita.
- Yhteistyössä tehtävät tutkimukset aineistosta
- Oppilaitoskohtaiset tilannekuvat
- Tarvittavien toimenpiteiden tunnistaminen ja määrittely yhdessä. Mitkä ovat hyvät käytännöt, jotka tulisi säilyttää? Mihin tulosten perusteella kannattaisi ryhtyä? Mihin tulisi panostaa?
- Monialaisen yhteistyön tarpeiden tunnistamisen ja johtamisen kehittäminen.
- Toimenpiteiden vaikutusten tarkastelu jatkossa (toistetut kyselyt)

ANALYYSIN TEKIVÄT

Joakim Zitting

YTM
Asiantuntija, Diak

Reija Paananen

FT, DOS.
Tutkimus- ja
kehittämispäällikkö, Diak

Henna Harju

YTM
Asiantuntija, Diak

Zekki **PRO**